PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 170 (13.703)

Trst, sreda, 1. avgusta 1990

V KD vse večja razhajanja med Forlanijem in strankino levico

Poslanska zbornica danes zadnjič o zakonu Mammì

Glasovanje bo tajno, ni pa izključeno, da bodo spet posegli po zaupnici
Spor v vrstah KD opozarja na možnost predčasnega kongresa stranke

RIM — Spori, ki so si sledili vzporedno z razpravo o zakonu Mammì in ki so privedli do odstopa petih ministrov levice ter do napovedi odstopa trinajstih podtajnikov demokrščanske levice, so za marsikoga očiten znak, da je v KD zavel predkongresni vetrič. Če je dejansko tako, pomeni da so zaključki zadnjega strankinega kongresa izzveneli v prazno. V rimskih palačah se namreč že danes govori, da se bo strankin državni svet sestal septembra in določil datum kongresa, ki naj bi bil že januarja. Nemara pa so to samo neutemeljeni glasovi. Edino, česar si nihče več ne skriva, je, da je tajnik KD Forlani nepreklicno napovedal strankini levici vojno.

Zaccagninijeva struja je med tem prav Forlaniju naprtila odgovornost, da je KD klonila pred Craxijevimi zahtevami glede izrednega amandmaja k zakonu Mammì, in tako naredila Berlusconiju veliko usługo. S svoje strani pa se Forlani sploh ne zmeni za nastali položaj in vztraja pri zahtevi, da se državni svet KD sestane že pred

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Andreotti in Martelli sta bila v zbornici vsak po svoje zaposlena (AP)

TG1, P2, CIA: formula za novo afero

Predsednik Cossiga zavrača žalitve

Rimsko sodstvo je uvedlo preiskavo o oddaji
Direktor Fava napovedal novo TV reportažo

RIM — Intervjuji z bivšimi tajnimi agenti CIA glede vpletenosti prostozidarske lože P2 v italijanski in mednarodni terorizem, ki jih je pred časom predvajala prva televizijska mreža RAI, so zavzeli razsežnosti politične afere. Pismo, s katerim je predsednik Cossiga ostro obsodil način pisanja tednika L'Espresso, še zdaleč ni pomirilo duhov. Prav obratno. Cossiga je med drugim napisal, da kot predsednik republike in kot človek ne more sprejeti tako podlih in izkrivljenih natolcevanj in da hoče vso resnico, ne samo ene.

Stvar je prišla že tako daleč, da je rimsko sodstvo uvedlo preiskavo in zaplenilo posnetke oddaje. Zadeva pa je privedla na dan tudi druge sume. Tako se na primer širijo vesti, da je TG 1 podplačal poslovneža Anghesso zato, da je pristal na intervju, ki je v bistvu načel celotno afero. Dosedanje preiskave pa niso pokazale nobene pomembne novosti. Zaplenjena dokumentacija namreč ni potrdila, ali je Gellijeva loža dejansko sodelovala s CIA, zato je sodnik Monastero izročil vso dokumentacijo državnemu pravdništvu, ki bo verjetno začelo raziskavo na lastno pest. Sodniki pa bodo menda zaslišali tudi agenta Brenneka, za katerega CIA sicer trdi, da ni izjavil nič takega, kar ne bi bilo splošno znano.

Huda ura pa se obeta tudi v logih RAI. Direktor TG 1, Nuccio Fava, je včeraj napovedal generalnemu direktorju Pasquarelliju, da bo predvajal nov dokumentarec o zvezah med CIA in ložo P2. Vest so nekateri veliki dnevniki že objavili, to pa je Pasquarellija spravilo v bes. Fava naj prevzame vso odgovornost za morebitne posledice, je med drugim izjavil.

Predsednik Cossiga, ki se je v zadnjih mesecih večkrat »izpostavil« s svojimi pismi in pozivi, pa sedaj uživa podporo vseh političnih predstavnikov. Demokristjani govorijo o »cenenih obtožbah in grobih žalitvah, Altissimo (PLI) se sprašuje, kaj se vendar dogaja in čemu toliko polemik, Spadolini (PRI) obsoja tovrstne napade na Cossigo in meni, da bi se morali novinarji vsaj izogniti če že ne odpovedati senzacijam za vsako ceno.

Danes na beneškem otoku S. Giorgio podpis dogovora za konkretno sodelovanje na raznih področjih

Pentagonala lahko znatno prispeva h gradnji skupnega evropskega doma

VOJMIR TAVČAR

BENETKE — »Dogovori o regionalnem sodelovanju so kot zidarski odri. Postavljamo jih, da bi omogočili oblikovanje nove evropske arhitekture in skupnega evropskega doma. Ko bo ta velika stavba nared, jih bomo najbrž odstranili, ker ne bodo več potrebni. To velja tudi za »pentagonalo«, ki mora imeti izredno praktičen značaj«. S to prispodobo je italijanski zunanji minister Gianni De Michelis včeraj v Benetkah pojasnil smisel in cilje pentagonale političnim predstavnikom, gospodarstvenikom in novinarjem na srečanju, ki ga je priredilo združenje Nord-Est, med katerim je sintetično orisal cilje današnjega srečanja na vrhu predsednikov vlad Italije, Avstrije, Jugoslavije, Madžarske in Češkoslovaške na otoku S. Giorgio v Benetkah. Predsedniki vlad bodo danes podpisali dogovor o konkretnem sodelovanju na raznih področjih. Toda ti dogovori, je dejal De Michelis, so v bistvu le posode, ki jih morajo nato konkretno napolniti s svojim vsakodnevnim delom zlasti podjetniki.

Prvi dogovor o regionalnem sodelovanje med Italijo, Avstrijo, Jugoslavijo in Madžarsko, katerim se je nato pridružila še Češkoslovaška, je bil podpisan novembra lani, sedaj pa se od načelnih izjav prehaja k dejanjem. Predsedniki petih vlad bodo danes v Benetkah podpisal dogovor o sodelovanju na področju prevozov, okolja, telekomunikacij, majhnih in srednjih podjetij, kulture, znanstvenega in tehnološkega sodelovanja. Glede prevozov načrti zadevajo nove železniške in avtocestne povezave na relaciji Trst-Ljubljana-Zagreb-Budimpešta, na področju telekomunikacij članice razmišljajo o lastnem satelitu, preučujejo možnost mednarodnih parkov, izmenjave izkušenj na področju elektronike, robotike in komunikacij, oblikujejo skupna podjetja za prenos energije. Sredstva za realizacijo načrtov naj bi zagotovile države same, za finansiranje nekaterih pobud pa naj bi se obrnile skupno na mednarodne banke.

Po zgledu pentagonale nastajajo tudi nekateri drugi dogovori o regonalnem sodelovanju: tako so še v teku priprave za baltsko »iniciativo«, razmišlja se o podobnem regionalnem združenju na Balkanu in celo ob Črnem morju. To je nedvmno način, kot je poudaril De Michelis, da se ustvari skupno vezno tkivo med delom za gradnjo skupnega evropskega doma, predvsem pa da se začenja vsaj delno polniti tisto razpoko, ki je dolga desetletja delila Evropo na dva dela. »Izzvati vojne ni težko,« je poudaril italijanski zunanji minister, »organizirati mir je veliko težje. Toda regionalno sodelovanje lahko veliko prispeva k utrditvi miru.«

Minister De Michelis je med včerajšnjim srečanjem poudaril tudi vlogo, ki naj jo v okviru pentagonale odigrajo italijanske severovzhodne dežele, saj gre za gospodarsko najbolj razvit del celotne skupnosti, ki lahko veliko prispeva s svojim gospodarskim potencialom, predvsem pa s svojimi izkušnjami in s svojimi ljudmi.

Pobude pentagonale je zelo pozitivno ocenil predsednik deželnega odbora F-JK Adriano Biasutti, ki je dejal, da je F-JK že dala nekaj predlogov za kulturno sodelovanje, zanima pa jo tudi gospodarska vsebina dogovorov.

De Michelis in Slovenci

BENETKE — *Med prvimi pobudami »pentagonale« je bila Listina o pravicah narodnostnih skupnosti, ki jo je skupina petih držav predstavila na konferenci o varnosti in sodelovanju v Köbenhavnu. Predlog »pentagonale« je doslej eden od vsebinsko najbolj dodelanih dokumentov o odnosu do narodnostnih skupnosti in predstavlja pomemben korak naprej tudi z ozirom na Kujpersovo listino, ki jo je pred približno dvema letoma sprejel evropski parlament. Toda v kolikšni meri so predlagateljice že udejanile na lastnem ozemlju načela, ki so jih zapisale v Listini? To vprašanje smo postavili italijanskemu zunanjemu ministru Gianniju De Michelisu včeraj v Benetkah.*

»Italija je naredila že veliko v tej smeri,« je menil De Michelis, »na primer s svojo največjo in najpomembnejšo manjšino, z Nemci v Gornjem Poadižju. Paket je odraz te volje in je po nekaterih aspektih edini primer take zakonodaje na svetu.«

To pa ne velja za Slovence, ki že 40 let zaman čakajo na zaščitni zakon...

»Vem. Toda vlada je sprejela svojo obvezo v odnosu do Slovencev in zdi se mi, da je dozorel čas, da odobrimo tudi zakon o zaščiti slovenske manjšine, ki postaja dolžnostna poteza v novem geopolitičnem kontekstu. Seveda pa se bomo zavzemali, da bosta šli v isto smer glede zaščite italijanske manjšine novi demokratični vladi v Republiki Sloveniji predvsem pa v Republiki Hrvaški.«

Američanom grozi nevarnost hudega jedrskega onesnaženja

WASHINGTON — *Kraj Hanford v ameriški zvezni državi Washington tvega, da bo v kratkem postal »ameriški Černobil«. V omenjenem kraju je vskladiščena dokajšnja količina jedrskih odpadkov, po pisanju New York Timesa pa obstaja resna nevarnost eksplozije. Položaj je kritičen zlasti zaradi tega, ker ni mogoče izvesti ukrepov kot pri jedrskih centralah: skladišča odpadkov pač enostavno ni mogoče zapreti.*

Skladišča odpadkov se nahajajo na puščavnem področju, v središču pozornosti pa so se znašla že v štiridesetih letih. Takrat je prišlo do uhajanja radioaktivnih snovi, to pa je povzročilo precej nevšečnosti med krajevnim prebivalstvom. Do podobne situacije bi lahko prišlo tudi sedaj.

Dokaj nevarni naj bi bili nekateri od 177 rezervoarjev, v katerih so vskladiščeni odpadki. Vanje so pred nekaj desetletji dodali nekatere kemijske snovi, v prvi vrsti železov cianid. Spojitev različnih sestavin naj bi povzročilo nastanek snovi, kot je npr. vodik. To so dobro vedeli člani zveznega departmaja za atomsko energijo, vendar so sklenili, da ne obvestijo javnosti.

Westinghouse Harford Company, tj. družba, ki oskrbuje skladišča, skuša na vse kriplje utišati govorice o nevarnosti jedrske eksplozije. Izjavila je, da je tovrstna eksplozija malo verjetna, »v primeru pa, da bi zares prišlo do uhajanja radioaktivnih snovi, bi bile posledice omejene«.

Slovenska skupščina razpravljala o vprašanju služenja vojaškega roka slovenskih nabornikov

LJUBLJANA — Vprašanje služenja vojaškega roka izključno na petem armadnem območju je včeraj povsem preobrnilo že sprejeti dnevni red zasedanja slovenske skupščine. Kot smo že napovedali, se je pred zbori včeraj sestala republiška ustavna komisija in podprla predlog izvršnega sveta, da se začne postopek za spremembo ustave Republike Slovenije. Vlada je predlagala osnutek ustavnih amandmajev in delovno besedilo ustavnega zakona za izvedbo ustavnega dopolnila 97.

Po tej spremembi naj bi Republika Slovenija z zakonom uredila način služenja vojaškega roka in druga vprašanja vojaške obveznosti. Predsedstvo Republike Slovenije naj bi tudi imenovalo in razreševalo komandanta TO Slovenije.

Na skupnem zasedanju je predsednik izvršnega sveta Lojze Peterle, ko je razlagal predlog vlade, poudaril, da je treba istočasno z oblikovanjem nove ustave Republike Slovenije pripravljati elemente za ponudbo o konfederalni pogodbi, ki bi jo sklenila suverena država Slovenija z drugimi zainteresiranimi državami, s katerimi bi oblikovala meddržavno in ne naddržavno skupnost.

Temeljni cilj ustavnega zakona je postopna odprava služenja vojaškega roka vojaških obveznikov iz Republike Slovenije v drugih republikah in avtonomnih pokrajinah, razen če potrebe službe ne zahtevajo drugače. Zvezni zakon o vojaški obveznosti namreč ne določa eksteritorialnega služenja vojaškega roka.

Republiška vlada je pripravila tudi spremembe stališč o pošiljanju nabornikov izven Slovenije, ki jih je skupščina Republike Slovenije sprejela 18. in 19. julija letos. Poslanci so spremembe sprejeli.

V Nabrežini izvolili prvega župana italijanske narodnosti

NA 5. STRANI

Preiskovalci so zaplenili neapeljsko stolpnico

Polemike po požaru

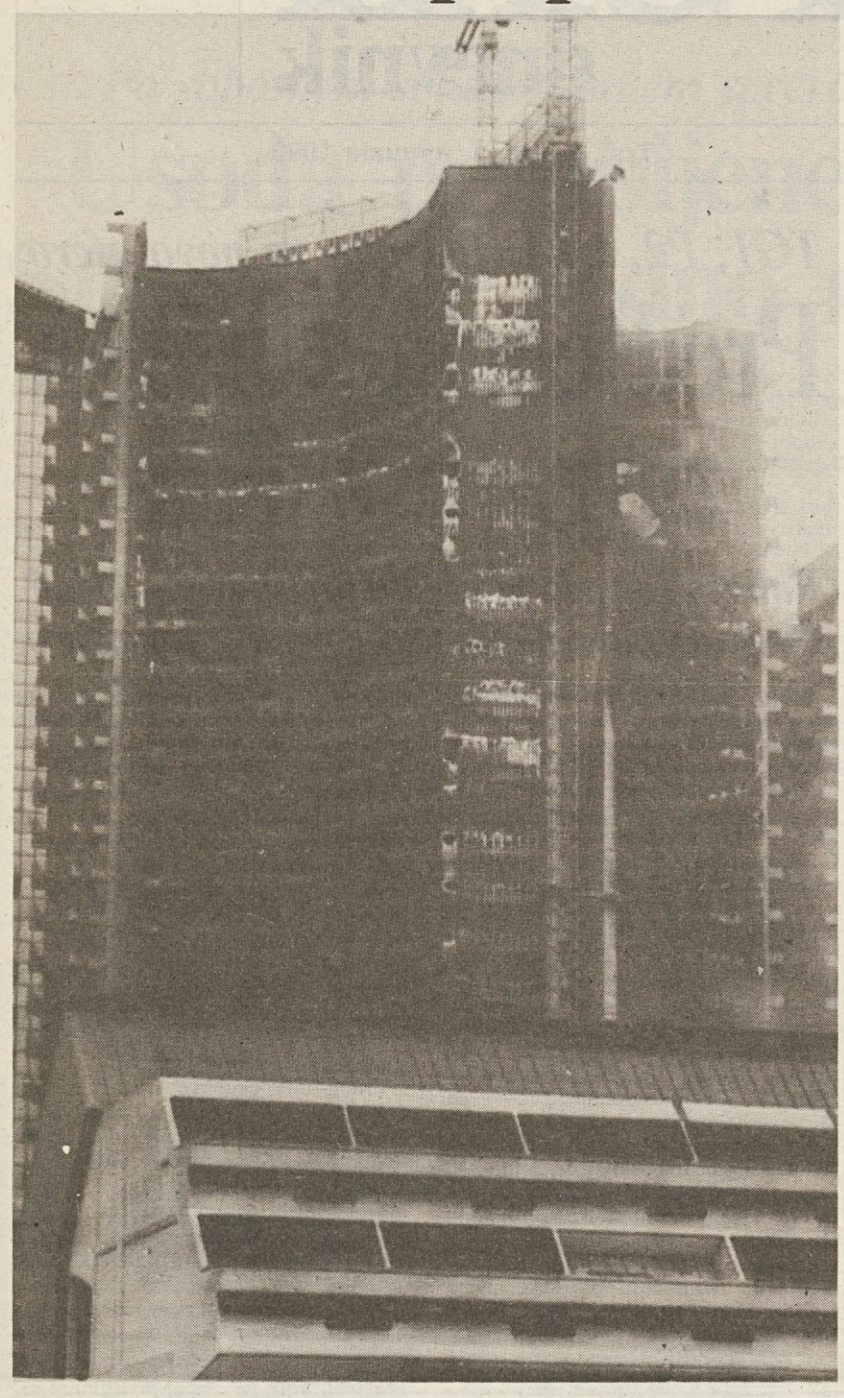

NEAPELJ — Po požaru, ki je popolnoma uničil najvišji stolp večnamenske zgradbe, v kateri bi bili morali v kratkem odpreti novi sedež neapeljskega sodišča, so se krajevne oblasti sestale pri prefektu in ugotovile, da je treba stolpnico zapleniti. Afera neapeljskega požara pa je odjeknila tudi v parlamentu, kjer so komunisti in prestavniki PSDI zahtevali od vlade nekaj pojasnil.

Po vrhu s preiskovalci in sodniki je neapeljski prefekt dejal novinarjem, da ni mogoče izključiti možnosti, da je požar izbruhnil zaradi kratkega stika ali po eksploziji jeklenke z acetilenom. Prav tako nemogoče pa je trenutno naprtiti kamori odgovornost požigalske akcije.

Predsednik združenja odvetnikov je zahteval, naj odstopijo vsi, ki so odgovorni za gradnjo impozantnega objekta, ker je menda tudi njihova krivda, če se je požar razširil po vsej zgradbi. Na to se navezujejo tudi politiki, ki so vprašali vlado, če je res, da niso bile še priključene varnostne naprave, čeprav je bila palača že dograjena in bi jo bili morali izročiti v zelo kratkem času.

Na sliki (telefoto AP): **neapeljska stolpnica dan po požaru**

Ravno v času, ko se v Gruziji nevarno zaostruje položaj

Srečanje Ševardnadze-Baker v znamenju otoplitve odnosov

MOSKVA — V vzhodnosibirskem mestu Irkutsk se bo danes začelo dvodnevno srečanje med sovjetskim zunanjim ministrom Eduardom Ševardnadzejem in ameriškim državnim sekretarjem Jamesom Bakerjem. To bo že njuno enajsto letošnje srečanje, nasploh pa šestnajsto; že ta podatek priča o povečanju stikov med svetovnima velesilama.

To je prvič, da se diplomata srečata v Aziji, kar nikakor ni naključno, saj bosta razpravljala o žgočih mednarodnih problemih s tega dela sveta. Eno od tovrstnih vprašanj je npr. problem Kambodže; po trditvah sovjetske tiskovne agencije TASS nameravajo ZDA vzpostaviti neposredna pogajanja z Vietnamom, istočasno pa pustiti na cedilu rdeče Kmere. Na dnevnem redu bodo tudi razgovori o Afganistanu, o položaju na Korejskem polotoku, v Južni Afriki in drugih žariščih napetosti. O združitvi obeh Nemčij se kot kaže ne bosta pogovarjala, saj sta problem razčistila že Mihail Gorbačov in zahodnonemški kancler Kohl.

Središčna točka razgovorov bodo vsekakor odnosi med obema državama. V prvi vrsti bo srečanje nekakšna priprava za vrh Gorbačov-Bush, ki je predvideno za konec leta v Moskvi. Zelo važna točka dnevnega reda pa je tudi problem razorožitve, predvsem kar zadeva zmanjšanja zračnih in pomorskih vojaških sil. ZDA so doslej odklanjale pogajanja o teh dveh problemih, na zdajšnjem srečanju pa pričakujejo vsaj zbližanje stališč. Ševardnadze in Baker bosta na srečanju imela tri kroge pogovorov za zaprtimi vrati.

Problemu razorožitve, tj. enemu od glavnih vprašanj na razgovorih, je dal velik poudarek TASS, ki je sporočil, da se iz Mongolije in Vzhodne Evrope (ČSFR, Vzhodne Nemčije, Madžarske in Poljske) nadaljuje umik sovjetskih vojaških sil. Po trditvah namestnika poveljnika vojaškega generalštaba SZ bo omenjene države te dni zapustilo 52 tisoč sovjetskih vojakov, tj. 62 odst. celotnega kontingenta. V prvih sedmih mesecih tega leta pa je Sovjetska zveza umaknila 900 tankov in 900 topov.

Medtem se zaostruje napetost v Gruziji. Zvezni minister za železniški prevoz je spričo resnih prometnih zastojev odredil prekinitev železniškega prometa. Sklep je sprejel zaradi zasedbe enega od večjih železniških vozlov, ki je onemogočil prihod več kot 200 vlakov oz. 500 tisoč ton blaga. Železniški vozel so zasedli pripadniki gruzijske opozicije, ki so s tem dejanjem skušali opozoriti na nerešene politične probleme v tej republiki. Gruzijska opozicija zahteva, da vrhovni sovjet v kratkem sprejme zakon, s katerim bi uvedli večstrankarski sistem. Hkrati zahteva njeno neposredno sodelovanje pri izdelavi zakona. V zvezi s tem je voditelj opozicije Gamsahurdija izjavil, da si hkrati želi tudi pravične in demokratične volitve. V podporo teh zahtev je bilo v različnih krajih Gruzije več zborovanj, na katerih je opozicija — v primeru, da bi ne zadostili njenim zahtevam — zagrozila s splošno stavko. Na zborovanjih so zahtevali odstop celotnega republiškega vodstva.

Gruzijska vlada je medtem izdala proglas, v katerem je pozvala prebivalstvo, naj ostane strpno. Predsednik Gruzije je priznal, da obstaja nevarnost oboroženih konfliktov; priznal je tudi, da so se formirale oborožene skupine, ki ogrožajo stabilnost v republiki. Napetost se bo verjetno še nadaljevala, saj so odpovedali za danes napovedano srečanje med prvim sekretarjem KP Gruzije (in hkrati gruzijskim predsednikom) Gumabridzejem in predstavniki opozicijskih političnih skupin.

IRA prevzela odgovornost za atentat na Iana Gowa

LONDON — Malo pred 14. uro je teroristično krilo irskega republikanskega gibanja IRA prevzelo odgovornost za atentat na konservativnega poslanca Iana Gowa. Sporočilo so podpisali z običajno siglo P. O'Neill in ga posredovali tiskovni agenciji Press Association.

V tekstu med drugim piše, da je IRA izvedla smrtno obsodbo in udarila po politiku, ki je bil vse do smrti najbližji gospe Thatcherjevi. Gow je skupaj z Neaveom (ki je umrl v podobnem atentatu leta 1979) in Thatcherjevo zasnoval britansko politiko proti irski avtonomiji, piše v sporočilu, v katerem IRA navaja še niz »grehov«, ki naj bi jih zagrešila trojica uglednih zastopnikov konservativne stranke. Gow naj bi odločal tudi o trdi roki, s katero so leta 1981 strli protestno akcijo zaprtih pripadnikov IRA.

Teroristi so namreč odgovarjali na »nasilje agentov« z gladovnimi stavkami, ki so zadobile dramatične razsežnosti. V tekstu piše tudi, da so republikanci že preveč navajeni na trpljenje in da se vsekakor ne bodo veselili te smrti, ker so vse izgube enako boleče. V zadnji odstavek sporočila je IRA vrinila pravo vojno deklaracijo, saj piše, da bo udarila vsakič, ko bo imela možnost in to dokler ne bo Velika Britanija pristala na »demokracijo irskega naroda«. Teroristom je odgovorila vdova umorjenega Gowa, Jane. »Ne boste zmagali,« je napisala gospa »ker bomo vsi ohranili Ianov pogumni boj proti zlu in terorizmu.«

Gladovna stavka zapornikov sprožila vprašanje kaznovalne politike Slovenije

LJUBLJANA — »Stavke v KPD Dob ne gledamo zgolj v zvezi z upori na Hrvaškem ampak s splošnim nemirom zapornikov v Evropi. Podpiramo težnje po demokratičnih spremembah,« je v klubu poslancev Demosa včeraj razmišljal predsednik zelenih Slovenije. Z njim se je strinjal tudi dr. Hubert Požarnik, ki je med drugim sodni izvedenec in mu je zato problematika sodišč in obsojencev bližja. »Pojavlja se vprašanje: kaj bo potem, če bodo obsojenci izpuščeni? Naj hitro odgovorim: s potencialnimi povratniki ne bo nič drugače, če bodo kakšno leto dlje v zaporu. Kar pa zadeva ostale, bi rekel, da je bolj tehtno vprašanje kakšne bodo njihove življenjske razmere, ko bodo prišli na prostost. Sem »za«, vendar s pripombo, da moramo k sodelovanju pritegniti sodne izvedence, upravnike zavodov in druge strokovnjake.«

Dodajmo še mnenje Janeza Janše (s pripombo, da to ni bila izjava za tisk, tako kot tudi prvi dve ne, ampak izrečena v klubu poslancev Demosa, neavtorizirana): »V vseh vzhodnih državah z enopartijskim sistemom se je kaznovalna politika izkazala za neustrezno. Kar zadeva slovenske razmere, so nekatere kazni, izrečene za lažja kazniva dejanja, dosti strožje kot na Zahodu, medtem ko za hujše kršitve dosti bolj blage. To je, kolikor vem, največja zamera obsojencev naši kaznovalni politiki. Za nekrit ček - štiri leta, direktorju, ki ima za seboj hujše kaznivo dejanje, pa partijski opomin! Res je, da v naših zaporih ni obsojencev zaradi političnih deliktov, prepričan pa sem, da »sedijo« tam tudi takšni, ki so jim bila nekatera kazniva dejanja podtaknjena, čeprav imajo v resnici politični podton.« Janša je govoril tudi o pogojih prestajanja kazni na Dobu, ki po njegovem mnenju niso ustrezni. »Prepričan sem, da mora skupščina sprejeti zakon o amnestiji, kajti primerov ni mogoče reševati posamično. Zaporniki pa morajo vedeti, da smo »za«, če je v Sloveniji že prišlo do parlamentarne demokracije.«

Če zapišemo še besedo o »angelčkih«, ki jo je bilo mogoče ujeti v razpravi enega od poslancev v zboru združenega dela, potem je jasno, da o »zadevi Dob« ni enotnega, vsesplošnega mnenja. Sicer pa ga tudi ne more biti. Kar zadeva Dob, je po podatkih iz informacije, namenjene poslancem, med kaznjenci: zaradi kaznivega dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje 186 obsojencev, zaradi kaznivega dejanja zoper življenje in telo 87 obsojencev, zaradi kaznivih dejanj spolnega nasilja in zoper moralo 35 obsojencev, za vsa druga kazniva dejanja po KZ Republike Slovenije pa 40 obsojencev.

Kljub temu je to le drobec široke, občutljive problematike zapornikov. Jože Tratnik je poslancem v zboru združenega dela postregel še z najnovejšo informacijo o razmerah v slovenskih zaporih: obsojenci odprtega oddelka KPD Dob Hotemež bodo z današnjim dnem prekinili gladovno stavko, v Celju odklanja hrano 23 obsojencev, v Mariboru, Ljubljani in Novem mestu pa po eden.

MARJANA VONČINA

• Zakon Mammì

NADALJEVANJE S 1. STRANI

koncem tedna, kljub Andreottijevim opozorilom, da le ni take sile.

Andreotti kot vedno miri duhove in deli nasvete, lider demokrščanske levice De Mita pa že razmišlja, kako bi čimprej sklical parlamentarce svoje struje. Kaže, da bo do srečanja prišlo takoj po glasovanju zakona Mammì in da si bo levica KD začrtala novo programsko linijo, ki se je bo držala v bodočih razpravah o institucionalni in volilni reformi.

Levica KD je namreč prepričana, da tako ni mogoče naprej in da mora vladna večina spoštovati in upoštevati politično voljo vseh strank, ki jo sestavljajo in vseh vplivnih strankarskih struj.

Glede zakona Mammì pa je levica KD že napovedala, da ne namerava bojkotirati glasovanja. Slednje bo potekalo tajno, česar se najbolj veselijo komunisti in neodvisna levica, ostali pa precej manj.

Lahko pa bi se zgodilo, da bo potrebna še tretja zaupnica, kar bi sicer docela zrušilo dosedanjo prakso, ni pa izključeno. Gordijski vozel bo torej rešen šele danes.

G. R.

Trinidadska vlada je zavrnila zahteve temnopoltih muslimanskih upornikov

PORT OF SPAIN — Na karibskih otokih Trinidad in Tobago je položaj še vedno izredno zapleten, predvsem pa popolnoma nejasen. Predsednik male republike Noor Hassanali, ki se je že dva tedna mudil na počitnicah v Veliki Britaniji, je včeraj zapustil Otok, vendar ni znano, če z namenom, da bi se vrnil domov.

V Port Of Spain so medtem prispele prve vojaške enote z Jamajke, ki je priskočila na pomoč vladi premiera Arthura Robinsona. Po poročanju tiskovne agencij ANSA in France Presse naj bi v popoldanskih urah osvobodili Robinsona, ki je bil od petka v rokah muslimaskih skrajnežev skupine Džamat Al Muslimena. Robinson je bil menda težko ranjen v noge in so ga odpeljali na vozičku.

Le delno uspeli poskus državnega udara v državi je vsekakor sprožil vrsto reakcij, ki dajejo slutiti, da bi se lahko kriza še bolj zapletla. Od petka do danes je v samem glavnem mestu umrlo menda več kot sto oseb, vlada, to je skupina ministrov, ki ni v rokah ugrabiteljev, pa je v noči na torek zavrnila vse njihove zahteve. Voditelj skupine Džamat Al Muslimen imam Jasim Abu Bakr je namreč zahteval, naj ne kaznuje upornikov, naj odstopi premier Robinson ter naj v roku treh mesecev razpišejo demokratične volitve. Zavlačevanje vlade je menda privedlo do prvega razdora znotraj skupine upornikov, ki jih vodi Bakr. Vsega skupaj jih je približno sto. Od teh je polovica vdrla na sedež televizije TTT, drugih štirideset pa je zasedlo parlament v Rdeči hiši. Robinson naj bi bil sicer pripravljen na aktivno sodelovanje za kompromisno rešitev, vendar ga je preglasilo negativno mnenje trinidadskih obrambnih sil in policije, ki se je že leta borila proti delovanju skupine temnopoltih muslimanov, ki so z libijsko pomočjo vodili versko skupnost v Mucurapu.

Trinidadski vojaki pričakujejo razplet dogajanj (AP)

Pismo zapornikov Milanu Kučanu

LJUBLJANA — Stavkovni odbor obsojencev KPD Dob je na predsednika predsedstva Slovenije Milana Kučana naslovil pismo, v katerem med drugim pravi, *da se odbor obrača in apelira nanj kot človeka, humanista, predstavnika politične garniture in očeta slovenskega naroda, za katerega sinove se skušamo identificirati.*

Odbor je v celoti izkoristil podane možnosti, da uresniči interese zastopanih. Vsled odgovornosti, kateri je podležen in jo sprejema v vseh vidikih pa ugotavlja, da so se v fazi celotnega dogajanja pojavili interesi, ki ne dopuščajo, da bi se zadeva odvijala v skladu z obstoječimi normami, predvsem pa trenutno aktualnimi splošnimi družbenimi interesi.

Vsled navedenega smo sprejeli odločitev, da izkoristimo še zadnjo legitimno možnost, apeliramo na vas, da v skladu z vsemi pooblastili in kompetancami osebno posredujete, oziroma predlagate rešitev, ki bi omogočila združitev interesov vseh udeležencev, v prvi vrsti pa preprečite možnost ekscesnih situacij. Slednje je namreč postala prva in še edina bistvena naloga stavkovnega odbora.

Pogovor z Emilom Škrljem

Kako občutijo spravo borci s Primorske?

SEŽANA — Letos so na slovenskem zadnjič praznovali 22. julij - dan vstaje slovenskega naroda. Še te proslave so bile redkejše, tako denimo so na Sežanskem praznovali edinole v krajevni skupnosti Rodik in na Artvižah in še to združeno s komemoracijo v spomin na 21. julij 1944. leta, ko so pod nemškimi streli ugasnila življenja petih rodiških mladincev. Tako je prišlo do soglasja, da ta praznik ne odgovarja pomenu, saj prve puške le niso počile prav ta dan, ampak tudi prej in zato ne bi bilo smotrno vztrajati na tej simboliki. Dana je pobuda v slovenski skupščini, da se sprejme kot dan ustanka 27. april 1941 - dan OF - ko so vse napredne sile v Sloveniji sprejele dogovor o skupni borbi proti okupatorju ne glede na strankarsko opredelitev. Ponem vstaje slovenskega naroda se s tem ne spremeni, nasprotno se vgrajuje v širši kontekst.

K pogovoru smo povabili Emila Škrlja, predsednika občinskega odbora ZZB NOV Sežana in z njim razmišljali o vstaji slovenskega naroda. Zaustavili smo mu vprašanje, ali je potrebno potegniti ločnico med tistimi Slovenci, ki so živeli v stari Jugoslaviji in so leta 1941 doživeli okupacijo Nemcev in Italijanov, in nami - primorskimi Slovenci, ki smo takrat imeli za seboj že 23 let italijanske okupacije.

»Upor primorskih Slovencev proti fašizmu se je začel že ob njegovem rojstvu in se je končal 1945. leta s porazom fažizma in meškega nacizma. V tem 25-letnem obdobju upora proti fašizmu imamo primorski Slovenci izredno bogato zgodovino, ki nas kaže v luči vztrajnosti in hotenju, da ohranimo svojo slovensko identiteto. V letih najokrutnejše vladavine fašizma v Slovenskem Primorju, Istri in Kvarjeru so izrekli našim ljudem naslednje ukrepe: 115 tisoč policijskih opominov, 160 tisoč jih je nadzorovala policija in 10 tisoč so jih konfinirali. Posebno sodišče za zaščito države je v 17 letih na skoraj 1000 procesih sodilo 56000 obtožencem, od katerih je bila 42 obtoženim izrečena smrtna kazen. Skupno so vsem obtoženim prisodili 30 tisoč let zapora.

Ta dejstva nam povedo, kdaj smo se Slovenci na Primorskem odločili za boj proti okupatorju, fašizmu, izkoriščanju in za priključitev k matični Sloveniji in Jugoslaviji.«

Usodno je bilo leto 1941. Primorci nismo šli v NOB obremenjeni s strankarskimi peripetijami. Čemu tako?

»Ker nismo poznali strank in zato nismo bili razcepljeni. Večina se je z vsemi močmi upirala fašistični okupaciji, njeni raznarodovalni politiki in si prizadevala čimprej doseči stanje, ko bo možno boj za nacionalno osvoboditev pripeljati do zmage. To zgodovinsko priložnost za najvišjo obliko tega boja in zmago smo dobili z nastankom OF in NOB, v kateri smo lahko z orožjem v roki uresničevali svojo odločenost. Te priložnosti nismo pustili nikomur ogrožati, zato se tudi pri nas ni mogla razviti bela garda.«

Pomemben prispevek k skupni borbi proti fašizmu in nacizmu so dali tudi primorski Slovenci. Kako je bilo v Južnoprimorskem okrožju?

»V JPO beležimo 6300 aktivnih borcev, od katerih je 1730 padlih, 935 je žrtev zaporov in taborišč in 2360 požganih hiš in gospodarskih poslopij. V tej zgodovini Primorcev ima posebno mesto še 27 tisoč borcev prekomorskih brigad, ki jih je v borbo pognala želja po svobodi in zavest, da sodelujejo proti zlomu nacizma, smrtnega sovražnika celega človeštva.«

Veliko govorimo o spravi. Kako jo občutijo borci na Primorskem?

»Primorcem ni potrebno prenašati teh človeških travm v takšni obliki, kakršno doživljajo ljudje v tako imenovani bivši Ljubljanski pokrajini, kjer je bilo med dokupacijo poskrbljeno, da sta se borila brat proti bratu. Prišli smo v čas, ko zagovorniki belogardizma na Slovenskem iščejo vsa mogoča opravičila, da bi zbrisali madež, ki ga je ta del Slovencev pustil v zgodovini svojega naroda s svojim odprtim sodelovanjem z okupatorjem. Žrtve in pogorišča, ki so jih kvizlingi in okupatorji pustili za seboj, so znane. Za nas ne more biti sprejemljivo kot n.pr.: "vsi smo se borili za domovino, pa si podajmo roke in pozabimo na vse" ali pa "NOB je bil boljševiška revolucija, ki je izzvala državljansko vojno, mi ki smo v tej revoluciji sodelovali pa smo bili zmanipulirani". To za nas ni sprejemljivo na to pristati ne moremo.«

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Na srečanju v prejšnjih dneh v Novi Gorici

Sen. Spetič in Pelhan soglašala o novih pobudah na Goriškem

TRST — Te dni se je senator Stojan Spetič mudil v Novi Gorici, kamor ga je povabil predsednik občinskega izvršnega sveta Sergij Pelhan. Med obiskom je sen. Spetič imel krajši pogovor tudi z nekdanjim predsednikom slovenske vlade Šinigojem.

Novogoriški župan je sen. Spetiča seznanil s podrobnostmi pobude o postopni integraciji dveh Goric, oziroma oblikovanja pasu sožitja in sodelovanja na meji, ki je nekoč ločevala narode in sisteme.

Pelhan je izhajal iz objektivnega stanja in perspektiv, ki se odpirajo goriškemu področju v novih pogojih oblikovanja skupnega evropskega doma. Ugotovil je, da je za nami čas prijateljskih deklaracij in je napočila doba, ko je treba konkretno in operativno ustvarjati pogoje za čim boljše počutje ob meji, ki naj ljudi ne ločuje več. Tako vsebuje njegov predlog tri etape, ki naj z leti privedejo do oblikovanja širše urbane skupnosti, nekakšnega evropskega laboratorija sožitja in medčloveškega sodelovanja.

Pri tem je novogoriški župan omenil možnost dogovorjenega skupnega izkoriščanja razpoložljivih struktur na kulturnem in športnem področju, usklajevanje prometa in javnih prevozov, skupne pobude na področju javnih in zasebnih storitev ter zaščite

Senator Stojan Spetič

okolja, uresničevanje programov medsebojnega spoznavanja, vključno z učenjem obeh jezikov.

Spetič je novogoriškega župana seznanil s pobudami, ki jih je sprožil pri italijanski vladi, da bi odstranili morebitne zapreke nadaljnjemu dogovarjanju med mestoma, kajti razumljivo je, da je proces integracije možen le ob dogovarjanju na krajevni ravni, doželne in osrednje državne oblasti pa naj dialog čimbolj olajšajo.

Konkretno sta se Spetič in Pelhan pogovarjala tudi o nujnih ukrepih, da bi olajšali in poenostavili prehod meje.

Govor je bil tudi o nujnosti skupnega soočanja z lastno zgodovino. Pri tem je Spetič podprl pobudo za skupno raziskovanje nerazčiščenih poglavij naše preteklosti, vendar je poudaril, da je ta pristop pošten samo tedaj, kadar ni enostranski in pogojen s predsodki. Če slovenska stran poglablja vprašanje deportirancev prvih povojnih dni, to še ne pomeni, da je pozabljeno vse gorje fašizma. Italijanska stran se mora zato spomniti Lojzeta Bratuža in soočiti s pojavi, kot je bil Gonars. Navsezadnje pa je še vedno zamolčana celo nesporna zgodovinska epopeja velikega tolminskega punta, ki se je zaključil na Travniku.

Spetič in Pelhan sta soglašala o novih pobudah, tudi na ravni evropskega parlamenta, da se razširi zanimanje za te in nove pobude na goriškem področju.

V koprskem Tomosu v stečaju

Danes na dopust jutri pa...?

KOPER — Okrog 1200 delavcev je v teh dneh - toliko jih je še ostalo od 2680 zaposlenih ob uvedbi stečajnega postopka koprskega Tomosa v stečaju - na kolektivnem dopustu. Dopust bo trajal predvidoma do konca meseca, v tem času pa bodo delavci v prodaji in vzdrževanju še vedno opravljali svoje delo.

Ob koncu dopusta se vsem začasno zaposlenim delavcem obetajo odpovedi - na začetku stečaja so namreč vsi, ki so ponovno prišli na delo v Tomos dobili le začasno zaposlitev - nato pa bo sledilo zaposlovanje na novo. Kako?

»Za postopke se še nismo odločili, proučujemo zakonske možnosti,« je dejal Aldo Gabrijel, stečajni upravitelj, ko smo ga vprašali, če je »starim« Tomosovcem zagotovljeno delo, ali bo za nova podjetja objavljen javni razpis, v katerem se bodo lahko za delo prijavili vsi zainteresirani, ne le tomosovi delavci. Tomosa v stečaju namreč najkasneje do 10. septembra, ko poteže enoletni rok za izpeljavo stečaja, ne bo več.

Po dosedanjih konceptih bodo iz starega Tomosa - predvidena je tudi licitacija tovarne - nastala tri nova podjetja, od katerih bodo v enem delali dvokolesa, v drugem žage in v tretjem stabilne motorje ter izvenkrmne motorje. Za obseg proizvodnje, ki jo je moč tudi prodati trenutno zadošča 1200 delavcev. O nadaljnjih možnostih razvoja posebno študijo pripravlja milanska svetovalna firma Ambrosetti. Njihove izsledke, predloge naj bi stečajni upravitelj še pred zaključkom stečajnega postopka predstavil tudi na novinarski konferenci. Skratka večji del Tomosa v stečaju je zdaj na (zadnjem?) dopustu, konec avgusta ali prve dni septembra pa bo jasno, kako se bo končal stečajni postopek enega od paradnih konjev jugoslovanske motorne industrije.

D. G.

Čistilno napravo stran od Topolca

ILIRSKA BISTRICA — Ilirskobistriška skupščina in njen izvršni svet sta ustregla zahtevam prebivalcev KS Topolca, naj bi bodočo centralno bistriško čistilno napravo zgradili čimdlje od naselja. S tem se bodo izognili smradu, ki bi ga v primeru, če bi napravo zgradili na doslej predvideni lokaciji, vetrovi stalno prinašali v vas in do ceste Postojna-Rupa.

Izvršni svet je zato še zahteval od investitorja, domačega komunalno-gradbenega podjetja, naj naroči novo lokacijsko dokumentacijo za čistilno napravo, ki naj bi stala približno 600 metrov niže ob reki kot po dosedanjih načrtih.

Projektant naj pri delu upošteva tudi najnovejše ugotovitve v zvezi z odplakami, ki pa jih bodo morali v večji meri onesnaževalci predčistiti že pred izpustom v zbirni kanal.

Koliko in kakšne so odplake, prav sedaj pospešeno ugotavljajo republiški in območni inšpektorji. **(J. O.)**

Kranj: končno ustrezna skrb in zaščita zadnjega doma pesnika Franceta Prešerna

KRANJ — Kar so dolga leta puščala ob strani in zanemarjala do skrajnih mej vsa občinska vodstva, bo sedaj njihove, za mnoge Slovence, skorajda neodpustljive grehe, skušala po vrsti upravičenih kritik, popraviti nova občinska vlada v Kranju. Pred dnevi so občinski možje v gorenjski metropoli namreč sprejeli osnutek odloka o razglasitvi Prešernovega gaja (v njem je tudi grob prvaka slovenskih pesnikov, dr. Franceta Prešerna) za kulturni in zgodovinski spomenik. Potem ko so o osnutku odloka razpravljali tudi v izvršnem svetu občinske skupščine, so se odločili, da bodo v razpravi temeljito pregledali ter oblikovali seznam za slovensko zgodovino in kulturo pomembnih osebnostih, ki bi poslej imele svoj zadnji dom v urejenem in zaščitenem Prešernovem gaju.

V Kranju, znanem tudi kot Prešernovem mestu, ki pa spričo malomarnega odnosa njegovih občanov in malodane vseh prejšnjih občinskih vodstev do pesnikove puščine, tega laskavega vzdevka že dolgo ne zasluži več, je spomeniško zavarovano staro mestno jedro in del Udinboršta. Poslej naj bi se jima pridružil še Prešernov gaj, nekdanje kranjsko pokopališče, ki je bilo v spominski park spremenjeno leta 1951. Več kot dvajset let pa je stara zamisel uglednega občana Kranja, dolgoletnega izjemnega raziskovalca in proučevalca Prešernovega življenja in dela ter kustosa Gorenjskega muzeja, Črtomirja Zorca o Prešernovem gaju kot panteonu (svetišče bogov) gorenjskih klasikov. Tako je leta 1973 v Snovanjih, kulturni prilogi Gorenjskega glasa, opozoril na dejstvo, da so že prvi načrtovalci sedanjega Prešernovega gaja, imeli v mislih gaj pesnikov (ime Prešernov gaj je l. 1951 določil tedanji občinski ljudski odbor), torej gaj, v katerem bi shranili pod rušo posmrtne ostanke prve slovenske pisateljice Josipine Urbančič-Turnograjske (1833-1854), ki je bila doma iz Potoč na Predvorom pri Kranju, pisatelja in pesnika Matije Valjevca (1831-1897) s Srednje Bele pod Storžičem in pisatelja dr. Janeza Mencingerja (1838-1912) z Broda v Bohinju. Že tedaj je Črtomir Zorec opozarjal ne zgolj Gorenjce, pač pa vso slovensko javnost, da so grobovi vseh treh (Turnograjske v Gradcu, Valjevca v Zagrebu in Mencingerja v Krškem), že vrsto let zapuščeni in neoskrbovani; Mencingerjev je bil v začetku sedemdesetih let celo prekopan. Le grob pisatelja Valentina Mandeljca (1837-1872), rojenega v Kranju, umrlega v Karlovcu in tam pokopanega, je po zaslugi Društva Slovencev v Karlovcu, dostojno urejen in oskrbovan. Zato na prenos Mandeljčevih posmrtnih ostankov - tako Č. Zorec - nismo v Kranju niti pomislili. S prenosom posmrtnih ostankov Turnograjske, Valjevca in Mencingerja, v Prešernov gaj, »smo hoteli le urediti škandalozno situacijo, nevredno tradicij kulturnega naroda!«.

S predlagano ureditvijo Prešernovega gaja - je že pred davnimi leti opozarjal Č. Zorec - bi hranili poleg Prešenovih in Jenkovih (v mislih je imel pesnika Simona Jenka z bližnje Podreče pri Mavčicah, za mnoge literarne zgodovinarje drugega največjega slovenskega pesnika za Prešernom, op.p.) tudi posmrtne ostanke Turnograjske, Valjavca in Mencingerja. Hkrati s tako zasnovano ureditvijo, bi se po Zorčevem mnenju pojavilo tudi vprašanje kulturnejše obravnave in oskrbe dragocenega, »edinstvenega slovenskega kulturnega spomenika«, kar v celoti pravzaprav Prešernov gaj v Kranju tudi je. Že tedaj je Č. Zorec predlagal kranjskim občinskim možem, da bi zaposlili komunalnega nadzornika ter zapirali gaj čez noč - tako pač kot je v navadi v civiliziranem svetu.

Črtomir Zorec pred sedemnajstimi leti: »Upanje v drugačne odnose do spomenikov naše kulturne preteklosti obstaja, ker se bomo prej ali slej zavedli, da narod, ki ne ceni svojih velikih mož, teh mož tudi ni vreden. Ko bo Prešernov gaj imel več umetniško oblikovanih cvetličnih medaljonov - poslednjih počivališč naših klasikov, ki so v slovenski kulturi nenehno prisotni, potem bo gotovo lažje opozoriti odgovorne dejavnike, naj se vednar zavedajo duhovnih vrednost, ki bogatijo in slavijo starodavno gorenjsko metropolo. Dostikrat pozabljamo, da rojaki iz ožje domovine in zamejstva prihajajo v Kranj zaradi Prešernovega groba v njegovem spominskem parku, ne pa zavoljo hotela Creina in veleblagovnice Globus!«

Zorčeva prizadevanja, napori zanesenjaka brez primere, kulturnega delavca, ki ni nikoli hrepenel po materialnih dobrinah, so žal med kranjskimi občinskimi veljaki ostajala zadnja leta povsem ob strani. Povsod je naletel na moralno podporo, nikjer pa ni bilo posluha, ko je beseda nanesla na finančna sredstva. Vedno se je zataknilo pri denarju, bržkone prej pri izgovorih, naj z zadevo malo počaka, da bo na voljo dovolj denarja...

Le deloma se prvotno zamisel Črtomirja Zorca o ureditvi Prešernovega gaja v Kranju z grobovi Fr. Prešerna, Simona Jenka, Josipine Urbančič-Turnograjske, Matije Valjavca in Janez Mencingerja, uresničuje šele po dvajsetih letih. Vendar ne v takšni obliki, kakršno je predlagal prvič načrtovalec osrednjega kulturnozgodovinskega spominskega parka v gorenjski metropoli.

IVAN VIRNIK

Odhodi in prihodi na deželno letališče v Ronkah

Urnik velja od 1. junija 1990

Za	Št. poleta		Odhod avtobusa	Odhod letala	Prihod letala
MILAN	AZ 313	dnevno	5.35	7.05	7.55
RIM	AZ 307	dnevno	6.00	7.30	8.40
MÜNCHEN	LH 5499	od pon do sob	4.45	6.15	7.30
MÜNCHEN	LH 5491	od ned do pet	13.30	15.00	16.30
RIM	AZ 301	dnevno	10.00	11.30	12.40
MILAN	AZ 315	dnevno	14.00	15.30	16.20
RIM	AZ 311	od pon do pet	14.30	16.00	17.10
RIM	AZ 303	dnevno	17.40	19.10	20.20

Iz	Št. poleta		Odhod letala	Prihod letala	Prihod avtobusa
RIMA	AZ 300	dnevno	9.30	10.40	11.30
MÜNCHNA	LH 5490	od ned do pet	13.05	14.30	15.20
MÜNCHNA	LH 5498	od ned do pet	21.25	22.50	23.40
MILANA	AZ 314	dnevno	13.50	14.40	15.30
RIMA	AZ 310	od pon do pet	14.00	15.10	16.00
RIMA	AZ 302	dnevno	17.10	18.20	19.10
RIMA	AZ 306	dnevno	20.55	22.05	22.50
MILANA	AZ 312	dnevno	21.40	22.30	23.10

Letalska agencija (Trg Sv. Antona 1):

Splošne letalske storitve	tel. 040/68017-630143-65108
Potniške rezervacije	tel. 040/61506-61507
Potovanja-križarjenja-počitnice	tel. 040/61996
Menjalniške storitve	tel. 040/61996
Terminal ne Železniški postaji	tel. 040/422711
Blagovni ekspedit (iz Trsta)	tel. 040/62105
Blagovni ekspedit (iz Ronk)	tel. 0481/778000 (FAX 474437)

Urnik potniške agencije:

od ponedeljka do petka	8.30-12.30 in 14.30-18.30
ob sobotah	zaprto

Urnik urada na Železniški postaji:

od ponedeljka do petka	5.30-7, 8.30-12 in 13.30-18
ob sobotah	zaprto

Urnik blagovnega ekspedita:

od ponedeljka do petka	8.30-12.30 in 14.30-18.30
ob sobotah	zaprto

Agencijski uradi so zaprti ob sobotah nedeljah, in praznikih, avtobusni servis je vedno zagotovljen in brezplačen. Ob dnevih, ko so agencijski uradi zaprti, lahko kličete deželno letališče na telefonsko številko 0481/7731.

Predstavniki Sklada za Trst orisali načrt razdelitve sredstev

Skoraj dve tretjini vseh sredstev za posege ekonomskega značaja

Iz Sklada za Trst se bo v naslednjih štirih letih (vključno s tekočim) za pretežno gospodarske potrebe v naši pokrajini iztekla vsota 202 milijard in 400 milijonov lir, od katere 60 milijard v letošnjem letu, 56,850 milijarde v prihodnjem, 51,550 milijarde v letu 1992 in 35 milijard lir v letu 1993. Podrobneje je načrt za razdelitev sredstev iz tega sklada na včerajšnji tiskovni konferenci orisal njegov predsednik Carmelo Calandruccio (KD), ki so ga spremljali člani komisije Vattovani in Luccarini (oba KD), Tersar (PSI), Brezigar (SSk), Budin (KPI) in predsednik pokrajinske uprave Crozzoli.

Načrt, ki so ga člani komisije Sklada za Trst odobrili soglasno ob vzdržanju predstavnika KPI Miloša Budina, je razdeljen v deset poglavij, ki predstavljajo glavna področja dejavnosti, katerim so prispevki namenjeni. Sredstva bodo v največji meri šla za integracijo proizvodnih naložb, za reindustrializacijo in za zaščito okolja. Tokrat načrt še vedno predvideva kapitalne prispevke, čeprav se je komisija že odločila, da bo v prihodnje težila k sodobnejši obliki finančnih posegov za kritje investicijskih obresti in tako tudi upoštevala navodila oziroma ugovore Evropske skupnosti.

Prvo poglavje finančnega načrta se nanaša na tako imenovane integracijske posege za proizvodne sektorje, kot jih navaja 1. člen zakona št. 26 (paketa). V tem sektorju bodo do leta 1993 prejeli: Pittini za Škedenjsko železarno 15 milijard lir, grupa Burgo za štivansko papirnico 10 milijard, Pezzoli za svojo tekstilno tovarno 6 milijard, medtem ko bo šlo za nadomestne dejavnosti bivše rafinerije Aquila oziroma družbi Monteshell 12 milijard lir. Drugo poglavje zadeva urbanizacijo industrijskih in obrtniških območij, za katero bo ustanova EZIT prejela 12 milijard lir, Obrtniški konzorcij Dolina in center BIC vsak po milijardo, medtem ko bo šlo pol milijarde lir družbi Friulia-Lis za ureditev območja bivše Vetrobel. Tretje poglavje namenja prispevke za terciarne ekonomske in proizvodne dejavnosti, kjer bo promocijska družba Trieste Impresa prejela prispevek 350 milijonov lir, trgovski konzorcij Trieste Gros milijardo, Pokrajinska mladinska agencija 900 milijonov, medtem ko so milijardo in pol lir namenili posegom v korist kmetijskega sektorja v pokrajini. Najbolj zajetno, četrto poglavje zadeva posege v korist pristaniških in prevoznih dejavnosti, katerim bo do leta 1993 šlo skupaj 40 milijard lir, medtem ko je komisija za dejavnosti znanstvenega in uporabnega raziskovanja (5. poglavje finančnega načrta) namenila 30 milijard lir. Šesto poglavje zadeva turizem, kjer bo Tržaška velesejemska ustanova prejela 600, Turistična in letoviščarska ustanova in konzorcij Promo Trieste pa skupaj 200 milijonov lir.

Kulturne dejavnosti predstavljajo sedmo poglavje, kjer bodo mestne gledališke ustanove prejele skupaj 2,5 milijarde lir (Stalno gledališče FJK in Verdi po 700, SSG 600 in La Contrada 500 milijonov), vladnemu komisariatu so namenili 1,5 milijarde, prav toliko tudi Jadranskemu zavodu združenega sveta v Devinu, medtem ko bo miljska občinska uprava za svoje kulturne prireditve prejela 100 milijonov lir.

Za javna dela (8. poglavje) bo šlo skupaj 22,5 milijarde lir, od česar bo Občina Trst prejela 15 milijard, Pokrajina 3, ostale občine pa skupaj 6 milijard lir (Milje 700, Devin-Nabrežina 500 za izgradnjo kulturnega centra, Dolina 350, Zgonik 250 in Repentabor 200 milijonov lir). Deveto poglavje zadeva skrbstvene in zdravstvene dejavnosti, katerim bo šlo skupaj 6,2 milijarde lir, zadnje, deseto poglavje finančnega načrta pa namenja 100 milijonov lir za poslovne stroške Sklada.

Predsednik Calandruccio je ob koncu svojega posega opozoril, da so iz načrta izpadle nekatere pretirane, pa čeprav upravičene zahteve, kot npr. Krajevne zdravstvene enote, ustanove EZIT in Centra za raziskave, ki je zaprosil za kar 92 milijard lir.

»Gre za dober načrt, s katerim je nezadovoljnih le malo prizadetih, medtem ko je prvi osnutek zadovoljil le redke,« je med drugim izjavil član komisije Dario Tersar, ki je tako utemeljil svojo podporo omenjenemu načrtu, medtem ko je Miloš Budin pojasnil svoje vzdržanje z dejstvom, da je komisija sicer upoštevala nekatere njegove pripombe in predloge (kot je npr. povečanje prispevkov za EZIT, raziskovalni center in pristanišče), pri vprašanju oblike finansiranja pa so mnenja ostala deljena. **(vb)**

Na ponedeljkovem zasedanju pokrajinskega sveta

Ustanovili komisiji za šport in rekreacijske dejavnosti

Proces osamosvajanja in utrjevanja vloge krajevnih uprav postaja zaznaven tudi pri nas. V skladu z deželnim zakonom o decentralizaciji (10/88), ki je prenesel nekaj pristojnosti na področju športnih in rekreacijskih dejavnosti z deželne ravni na pokrajinsko, je pokrajinski svet na ponedeljkovi seji odobril ustanovitev in sestavo dveh tehnično-posvetovalnih komisij. Vsekakor gre za pomemben sklep, saj deželni zakon 43 iz leta 1980, na katerega se nanaša predlog o ustanovitvi omenjenih komisij, daje zlasti komisiji za rekreacijske dejavnosti obširnejše pristojnosti od zgolj posvetovalne vloge.

Tržaška pokrajinska uprava je bila pri uresničevanju duha in črke deželnih zakonov hitra in počasna obenem: hitra v primerjavi z drugimi, ki so v še večji zamudi, ne pretirano bliskovita, če upoštevamo, da je na naslov komaj ustanovljenih komisij prišlo že nad 430 prošenj posameznih organizacij. Med pristojnosti, ki jih je prvega januarja letos Pokrajina prevzela od Dežele, sodi namreč tudi razdeljevanje sredstev za ljubiteljsko dejavnost na omenjenih področjih.

Zaradi tega ni bila sestava Pokrajinske komisije za šport in Pokrajinske komisije za rekreacijske dejavnosti zgolj formalnost in je terjala dve zasedanji pokrajinskega sveta in več posvetov. Po oceni komunistične svetovalske skupine je bila npr. predlagana sestava komisij precej pomanjkljiva, saj nikakor ni odražala resničnega stanja v pokrajinskem merilu. V komisijo za rekreacijske dejavnosti je predlagatelj odbornik Dello Russo uvrstil združenja kot sta Usci in Anbima, manj znane organizacije kot sta Capit in Endas in Slovensko prosveto, komunistična skupina pa je menila, da bi bila nujna prisotnost vsaj še predstavnikov Zveze slovenskih kulturnih društev in združenja Arci Nova. Za člane Pokrajinske komisije za šport pa so bili prvotno predlagani Csi, Aics, Libertas, Uisp, Capit in Zveza slovenskih športnih društev v Italiji, po oceni KPI pa bi morala biti zastopana tudi US Acli.

Po globjem razmisleku in raznih razgovorih (med drugim se je odbornik Dello Russo srečal tudi s komunistično svetovalko Nives Košuta, ki si glede na potek razgovora ni obetala veliko, kot je zapisano v posebni tiskovni noti) je predlagatelj osvojil več predlogov. Tako so bila v komisijo za rekreacijske dejavnosti vključena še združenja Arci Nova, ZSKD in Aitl, v komisijo za šport pa društva Endas, CNS Fiamma, Csen, US Acli in Acsi. Komisiji imata tako več članov od prvotno mišljenih, kar pa jima v bistvu tudi omogočata, da sta verodostojnejši odraz raznovrstnih ljubiteljskih dejavnosti v naši pokrajini.

Med prvimi nalogami, s katerimi se bosta morala soočiti novonastali komisiji, bo vselej kočljivo vprašanje porazdeljevanja sredstev. Vendar pa bosta komisiji z drugačnimi posegi dokazati upravičenost in smisel zakonskih določil o decentralizaciji. Med pristojnostmi Pokrajinske komisije za rekreacijske dejavnosti je namreč tudi naloga, da daje predloge in koordinira razne pobude na tem področju v težnji, da bi se ljubiteljska dejavnost čimbolj utrdila in razvila. V ta okvir sodi tudi raziskovalna dejavnost, ki naj bi služila za boljše spoznavanje razvojnih možnosti in za izoblikovanja programskih smernic.

Nov načrt občinske uprave za racionalizacijo prometa v mestu

Terezijanska četrt zaprta za promet

Po poldrugem letu delnega zaprtja mestnega središča za zasebni motorni promet bo Občina Trst uvedla nove predpise za regulamentacijo prometa in parkiranja v Terezijanski četrti. Dosedanja oblika zaprtja mestnega središča gotovo ni obrodila tistih sadov, ki so jih občinski upravitelji menda pričakovali, saj je promet v mestu še vedno tako kaotičen kot pred poldrugim letom, parkiranje je prav tako težavno, ljudje pa se niso odrekli zasebnim vozilom (niti nedavna preureditev avtobusnih prog ni izboljšala položaja, krožna proga S pa predstavlja pravo polomijo). Od konca septembra naj bi torej stopili v veljavo novi predpisi, ki naj bi znatno spremenili navade tržaških avtomobilistov (datum njihove uvedbe sicer ni dokončno določen, kot nam je včeraj povedal odbornik za urbanistiko in promet Eraldo Cecchini, saj še ne vedo, koliko časa jim bo vzelo reševanje praktičnih problemov, kot je izdajanje izkaznic stanovalcem ali »zapiranje« ulic ...).

Novi predpisi, ki so jih v podrobnostih določilih na sobotni seji urbanistične komisije, bodo vsekakor precej strožji od dosedanjih: nekatere ulice bodo zaprte ves dan, druge bodo »rezervirane« samo stanovalcem, veliko več pa jih bodo namenili izključno pešcem, ki bodo končno imeli ves dan možnost, da se nemoteno sprehodijo po mestu (vsaj v nekaterih ulicah). Poleg tega pa bodo po novem zaprli tudi nekatere ulice, ki niso neposredno del Terezijanske četrti, in sicer mestni predel ob Trgu Unità.

Naj torej najprej naštejemo ulice, ki bodo »celodnevno« zaprte za zasebni motorni promet. To so Trg Unità (na katerem bo parkiranje prepovedano in ob katerem bodo lahko vozili le avtobusi, in sicer samo na levi strani), Trg Cavana in vse prečne ulice, kot so uličice S. Rocco, Coppa, Torre, S. Sebastiano, Cavazzeni itd. (v prvem letu bo zaprtje zaradi gradbenih in sanacijskih del na poslopjih starega mesta sicer le delno), Borzni trg (po katerem bodo lahko vozili le avtobusi, medtem ko se bodo avtomobilisti morali zadovoljiti s tistim delom cestišča, ki iz Ul. Canale piccolo pelje na Korzo), Ul. S. Nicolò (od Ul. Cassa di risparmio do Ul. Alighieri), Ul. Genova (na istem odseku), ulici Bellini in Rossini v celoti, Trg Sv. Antona (ki ga bodo po načrtu arhitekte Tamaro med drugim popolnoma preuredili), ulice Paganini (po kateri bodo stanovalci lahko vozili v eni sami smeri), Ponchielli, Torri, S. Lazzaro, S. Caterina da Siena (do Trga Repubblica) in Alighieri. Popolnoma naj bi bili zaprti prometu tudi prvi del Drevoreda XX. septembra, Ul. Muratti, »konček« Trga Oberdan (za postajo openskega tramvaja), Trg Vittorio Veneto (razen tistega dela, ki je povezan z Ul. Roma) in del Trga San Giovanni (v smeri proti Ulici Gallina).

Za zasebnim avtomobilom se bo mogoče voziti le po nekaterih ulicah, in sicer po ulicah Filzi, Roma, Milano, Valdirivo in Imbriani, (kjer bo parkiranje prepovedano) ter še po ulicah Torrebianca in Machiavelli, po ulicah Genova in S. Nicolò do Ul. Cassa di Risparmio ter po Ul. Cassa di Risparmio. V teh ulicah bo mogoče parkirati, vendar samo na plačilo, saj bodo sem preselili parkirišča na plačilo, ki jih bodo spravili s Trga Sv. Antona in iz drugih zaprtih ulic. Parkirišča na plačilo bodo uredili še na nabrežjih (neposredno pred Trgom Unità bo parkiranje sicer prepovedano), v ulicah Orologio, Mercato vecchio, na trgih Verdi, Passo di piazza in Granatieri, v ulicah Malcanton in Teatro romano, na trgih Panfili in Libertà, v Ul. Giustiniano, ob glavni bolnišnici ter na Trgu stare mitnice.

Po novem načrtu avtomobili ne bodo več »dušili« priljubljenega Sv. Antona. (Foto Križmančič)

Pravo novost pa predstavljata predpisa o tako imenovanih »conah z omejenim prometom« (po katerih bodo lahko vozili in parkirali samo stanovalci) ter o parkiriščih za mopede in motorna kolesa. Parkirišča za dvokolesna vozila naj bi uredili v ulicah Teatro, S. Caterina da Siena, Cassa di risparmio in Trento (skupno pet parkirišč). Za stanovalce pa bodo rezervirane ulice Geppa, Galatti, Trento (med Ul. Galatti in Ghega), Lavatoio, Trenta ottobre (do Ul. Machiavelli), Mercadante, Zonta in S. Lazzaro (do cerkve Sv. Antona), Machiavelli (od Ul. Roma do Ul. Trenta ottobre) in Torrebianca (od Ul. Roma do Ul. S. Lazzaro). Vsaka družina, ki stanuje v eni od omenjenih ulic, bo prejela neke vrste izkaznico, s katero bo v teh ulicah lahko parkirala samo po en avtomobil (če ima še drugega, ga bo morala pustiti izven Terezijanske četrti). Ponoči (od 20. do 8. ure) pa bodo stanovalci lahko parkirali tudi v ulicah, kjer bodo parkirišča na plačilo.

Da bi bile ulice, rezervirane pešcem, res zaprte za promet, bodo postavili primerne ovire (zelenice ali druge predmete, ki jih trenutno preučujeta arhitekta Patrono in Semerani, da bi se najbolje usklajevali s poslopji). Na ta način bi mestne redarje, ki so bili doslej v glavnem za straže pred zaprtimi ulicami, lahko zaposlili končno drugje. Po vsem tem naštevanju je mogoče razvidno, da bo Terezijanska četrt vsaj delno postala zaprta citadela, po kateri se ne bo mogoče peljati z avtomobilom. Kdor se bo kljub temu želel pripeljati v mestno središče s svojim vozilom — zlasti če bo z njim prihajal v službo — bo za parkirni prostor moral v glavnem odšteti precej denarcev. **(B. G.)**

Tudi Pokrajina Trst na komemoraciji žrtev pokola v Bologni

Poročilo predsednika Crozzolija in nekateri redni upravni sklepi so bile glavne točke ponedeljkovega zadnjega zasedanja pokrajinskega sveta pred avgustovskim premorom. Crozzoli je med drugim sporočil svetovalcem, da se bo tudi delegacija Pokrajine Trst uradno udeležila jutrišnje komemoracije ob 10-letnici pokola na železniški postaji v Bologni. Poročal je tudi o svojem nedavnem obisku v Londonu, kjer se je mudil za izdelavo programa Tržaške navtične akademije, katere tečaji bodo po sporazumu z generalnim sekretarjem Mednarodne navtične organizacije O'Neilom letos posvečeni hidrografiji in varnosti plovbe. V ta namen je pokrajinski svet v ponedeljek odobril tudi konvencijo z zunanjim ministrstvom, ki se je obvezalo, da bo podprlo oba nova tečaja. Med ostalimi sklepi naj omenimo finansiranja za laboratorije šolskih zavodov Da Vinci, Oberdan in Galilei (195 milijonov lir), za ogrevanje in protipožarno opremo karabinjerske vojašnice v Ul. Hermet (320 milijonov lir) in za nakup premične centrale za merjenje akustičnega in zračnega onesnaženja. Pokrajinski svet je odobril tudi ustanovitev novih komisij za spodbujanje rekreativnih dejavnosti in za šport, medtem ko za imenovanje svojih predstavnikov v razne krajevne ustanove in telesa pooblastil načelnike svetovalskih skupin, ki se bodo posebej v ta namen sestali 24. avgusta, torej tri dni pred iztekom roka.

Vode ni bilo zaradi okvare na vodovodu

Občinsko podjetje za luč in vodo ACEGA je sporočilo, da je včeraj zjutraj zaradi del na vodovodnem omrežju marsikje v tržaški pokrajini zmanjkala voda. Delavci podjetja so namreč popravljali električno napeljavo, ki poganja črpalki za vodo v Križu in Nabrežini. Zaradi tega pa je zmanjkalo vode v nekaterih področjih Nabrežine, Križa, Sesljana in tudi v krajih, kamor prihaja voda iz Kraškega vodovoda.

Okvare na električni napeljavi, ki poganja črpalke vodovoda, so bile precejšnje, tako da so morali strokovnjaki ACEGA opraviti vrsto del. Sporočilo o "normalizaciji" dobave vode bo podjetje dalo čimprej. Naj še dodamo, da so analize Acega sinoči pokazale, da je voda pitna.

Vprašanji Nabrežine in zaščite na prazniku komunističnega tiska

Tridnevni praznik komunističnega tiska, ki ga je v Zgoniku priredila krajevna sekcija KPI Just Pegan, je potekal na prireditvenem prostoru v znamenju množičnega obiska gostov, ki so v večerni sapici iskali blagodejno osvežitev in v sproščenem vzdušju malo pokramljali ter se predali plesni zabavi. Prava gneča se je ustvarila pri stojnicah s pijačo oz. jedačo in še posebno je vžgal bogat srečolov, manjše pa je bilo zanimanje za knjižno razstavo...

Po uspelem nedeljskem glasbenem koncertu godbe na pihala Filarmonica od Koroščev se je začel politični shod z govorom devinsko-nabrežinskega svetovalca Luciana Ceschie. Dokaj ostro je obsodil »izdajstvo« Slovenske skupnosti, ki se je izneverila svojim obljubam v volilni kampanji in bo s svojim glasom odločilno pripomogla, da bo v Devinu-Nabrežini prvič izvoljen italijanski župan Locchi. Prevladala je torej logika podrejanja tudi narodnostnega vprašanja in sožitja interesom oblastniške lotizacije. Slovenska skupnost je nerazumljivo zavrnila predlog KPI za oblikovanje napredne uprave, kateri bi načeloval Brezigar. Le-ta je kljub vsemu bil dober župan in je s svojo osebnostjo pritegnil glasove tudi dela komunisitčnih volilcev, sedaj pa je s svojim nedoslednim zadržanjem zatajil zaupanje prebivalstva in politično strategijo svoje stranke.

Senator Stojan Spetič pa je razvil misel, kako je korektno informiranje bistvenega pomena za demokracijo in svobodno presojanje dogodkov. To smo Slovenci najbolje spoznali prejšnji teden, ko smo zaradi stavke Primorskega dnevnika postali »kot slepi in gluhi«. Kritičen je bil do vlade, ki se je neodgovorno znašla na robu krize zaradi popuščanja medijskemu mogotcu Berlusconiju. Država ne funkcionira več in to družbo, ki je lažno demokratična, treba prenoviti do temeljev. Mimo velikih besed o združeni Evropi ostaja žal še nerešeno vprašanje zaščite slovenske narodnostne skupnosti. Izrazil je upanje, da se bo predsednik slovenske vlade (označil jo je za »slabo in pod vsako kritiko«) Peterle pogovarjal v Rimu tudi o zaščitnem zakonu in da ga ne bo Andreotti le učil, kako je treba varati in goljufati ljudstvo. (B. S.)

Sporočilo Sindikata slovenske šole

Izredni natečaj za vstop v stalež

Sindikat slovenske šole sporoča, da je na sedežu SSŠ kot tudi na deželnem šolskem uradu na ogled registrirani razpis izrednega natečaja na osnovi naslovov za vstop v stalež učnega osebja na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah, po zakonskem odloku št. 249 z dne 10. julija 1989, po ministrski odredbi z dne 12. julija ter po zakonu z dne 27. 12. 1989, št. 417.

Prvič v povojnem času vodi občinsko upravo politik italijanske narodnosti

Locchi (KD) župan v Nabrežini

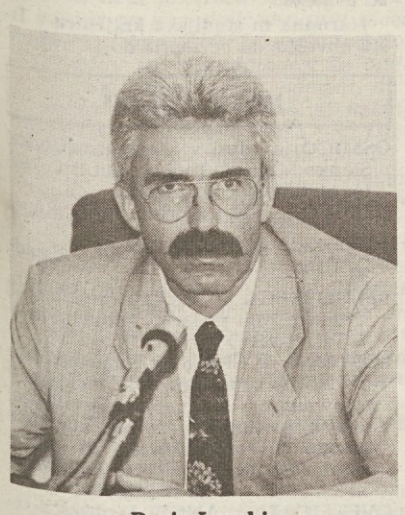

Dario Locchi

Prvič v povojni dobi bo devinsko-nabrežinska občina imela župana italijanske narodnostni. Na osnovi sporazuma med Krščansko demokracijo, Socialistično stranko in Slovensko skupnostjo je bil namreč za župana izvoljen predstavnik KD Dario Locchi. Zanj so glasovali predstavniki treh strank nove koalicije (14), proti so se izrekli komunisti in svetovalec Zelenih z znakom golobice (5), medtem ko se je predstavnik MSI vzdržal. K takšnemu zaključku težavnega razpleta dogodkov v tej občini so v zadnjem času navajali številni znaki in tudi izjave o poteku pogajanj med omenjenimi strankami. Zato predlagana rešitev ni predstavljala velikega presenečenja, vendar pa je tudi epilog celotne zadeve zahteval veliko časa.

Sinočnja seja devinsko-nabrežinskega občinskega sveta se je namreč zavlekla pozno v noč, čeprav se je začela z najavo predsedujočega Locchija, da so KD, PSI in SSk sklenile sporazum, vendar pa je bilo treba besedilo še prepisati. Zato so tudi sejo takoj prekinili, v premoru pa so v bistvu že vsi ocenjevali obseg in pomen sklenjenega sporazuma, ki vsekakor presega občinske okvire. Zadovoljni nad dogovorom so bili seveda predvsem predstavniki treh strank, ki bodo tvorili večino v devinsko-nabrežinski občini (skupaj imajo 14 svetovalcev na 20), medtem ko je opozicija, v prvi vrsti KPI, spraševala o globalni ceni celotnega dogovora.

Dogovorjeni program za občinsko upravo, piše v precej kratkem dokumentu, ki so ga razdelili po več kot polurni prekinitvi, temelji na kulturi sožitja, na uravnovešenem gospodarskem razvoju, ki spoštuje naravno okolje, ter na potrebi po preureditvi teritoria in razširjanju komunalnih storitev. Podrobneje, predvsem pa obsežneje je smernice skupnega programa treh strank tokrat v svojstvu kandidata za župana podal Dario Locchi. Svetovalci KD, PSI in SSk, ki so podpisali programski sporazum, so med drugim predlagali tudi ostale člane novega odbora, ki ga bodo poleg župana Locchija sestavljali še socialista Vittorino Caldi in Lorenzo Corigliano, predstavniki SSk Bojan Brezigar, Mitja Terčon in Vera Tuta Ban in svetovalka KD Sonia Greblo.

Neuradno, ker bo o tem občinski svet razpravljal na prihodnji seji, je znana tudi že porazdelitev odborništev: Slovenski skupnosti je pripadlo mesto podžupana in odbornika za proračun in osebje, kar naj bi opravljal Bojan Brezigar, nato še odborništvo za šolstvo, šport in kulturo, za katerega naj bi odgovarjala Vera Tuta Ban, in končno še resor za okolje in občinske službe, ki naj bi ga prevzel Mitja Terčon. Socialistična stranka si je zagotovila pomembni odborništvi za urbanistiko, prevzel naj bi ga Vittorino Caldi, in za javna dela, za katera naj bi odgovarjal Lorenzo Corigliano. Po dogovoru pa naj bi KD poleg županskega mesta pripadlo še odborništvo za zdravstvo in skrbstvo, za kar naj bi zadolžili Sonio Greblo.

S sinočnje občinske seje v Nabrežini (foto Križmančič)

Podpisani sporazum, ki ga je občinski svet po sinočnji dolgi razpravi potrdil, pa prevideva tudi, da bo januarja 1993, se pravi sredi mandatne dobe, prišlo »do poglobljenega globalnega preverjanja s ciljem poglobitve še nerazrešenih programskih aspektov in iskanja možnih rešitev. Preverjali se bodo tudi, s političnega vidika in glede na sestavo odbora, pogoji podpisanega dogovora.« Vsebino sporazuma so seveda predstavniki posameznih strank, tudi članic koalicije, različno ocenili, vendar bomo o tem poročali v naslednjih dneh. **(bip)**

Vpisovanje tujcev v seznam dela

Deželni urad za delo je včeraj sporočil, v katerih primerih imajo tujci iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti, pravico, da se vpišejo v sezname za zaposlovanje in katere pogoje morajo izpolniti. V omenjene sezname se lahko vpišejo vsi tujci, ki so do 29. junija (po odloku 39/90) uredili svoj status v Italiji in ki se kljub temu še niso vpisali v sezname. To možnost imajo tudi tisti, ki so potrdilo o ureditvi statusa v Italiji prejeli potem, ko je že zapadel rok za vložitev prošenj. Prav tako se v sezname lahko vpišejo tisti tujci, ki so prejeli dovoljenje za bivanje v Italiji pred sanatorijo, med njo in po njej in ki bi se radi zaposlili ali menjali službo. Nazadnje pa se v sezname lahko vpišejo seveda tujci, ki imajo dovoljenje za bivanje, a ki delajo na črno in bi radi uredili tudi svoj delovni položaj.

Pričeli bodo z izplačevanjem

Honorarji članom volilnih komisij

Občina Trst obvešča, da bo od danes izplačevala honorarje članom volilnih komisij, ki so skrutinirale glasove na junijskih referendumih. Honorarje bo mogoče dvigniti pri občinski blagajni v Ul. Nordio 11, razdeljevali pa jih bodo po abecednem vrstnem redu. Jutri bodo izplačali honorarje članom komisij, katerih priimki se začenjajo s črkami A, B, C in D, v četrtek bodo na vrsti osebe s priimki, ki se začenjajo s črkami E, F, G, H, I, J in K, v petek pa člani komisij, katerih priimki se začenjajo s črkami od N do Z. Od ponedeljka, 6. avgusta, pa bodo honorarje izplačevali vsem, ki se bodo predstavili pri okencu blagajne, ne glede na abecedni vrstni red.

■ **Občina Trst sporoča**, da bo z jutrišnjim dnem začela veljati županova odredba, ki ureja urnike odpiranja in zapiranja trgovin in drugih trgovskih obratov, ki se ukvarjajo s trgovino na drobno. Odredba je interesentom na ogled v uradih trgovskega sektorja v občinski palači, Pasaža Costanzi 2, drugo nadstropje.

Pogovor z odličnjakinjo Barbaro Mazza

»Šola ti nudi osnovno pripravo izpopolnjevati se moraš sam«

Na slovenskih višjih šolah je bilo letos malo odličnjakov, saj se s šestdesetico lahko proslavljajo le trije maturanti (pravzaprav maturantke): na trgovskem tehničnem zavodu je to ocenno prejelaBarbara Mazza, na klasičnem liceju Barbara Zlobec, na znanstvenem liceju pa Tanja Vessel. Kot kaže, so bile letos izpraševalne komisije kar precej zahtevne in niso tako zlahka dale visokih ocen. Prva, ki smo jo dosegli s telefonom, ker se še ni odpravila na počitnice, je Barbara Mazza iz 5. b razreda, odličnjakinja trgovskega tehničnega zavoda Ž. Zois.

Barbara, kaj meniš o maturi?

»Profesorji zahtevajo zmerno pripravo in dober nastop. Njihova dolžnost je pač, da preverijo znanje dijakov, zanje pa je po mojem odločilen že pisni del izpita. Pred maturo se vsakega dijaka loti panika; seveda se je tudi mene. Osebno sem se bolj bala ustnega dela izpita, saj sem bila prepričana, da sem pisno nalogo dobro opravila. O maturi menim, da bi bilo prav, če tudi v bodoče ostane takšna, kakršna je. Res je sicer, da se sedaj zahteva od dijakov znanje le iz nekaterih predmetov, a izpraševanje je v tem primeru bolj poglobljeno. Če pa bi morali odgovarjati na vprašanja iz vseh predmetov, bi lahko zahtevali le bolj površno znanje. Gre torej za vprašanje kvalitete in kvantitete. Po mojem pa bi bilo za dijake bolje, če bi bilo v komisijah več notranjih čla nov.«

Si pričakovala tak uspeh?

»V šoli sem vedno imela visoke ocene, a to še ni jamstvo za šestdesetico. Komisija je bila precej zahtevna. Profesorji niso spraševali le po podatkih, ampak so zahtevali tudi logično povezovanje.«

Kakšne načrte pa imaš za bodočnost?

»Odločila sem se, da bom nadaljevala študij. Če bom našla zaposlitev, bom študirala ob delu. Najverjetneje se bom vpisala na ekonomsko fakulteto.«

Kaj meniš o šoli, ki si jo do sedaj obiskovala?

»Trgovski tehnični zavod je šola, ki nudi precej dobro splošno pripravo. Seveda pa človek po končanem šolanju potrebuje prakso. Osebno so mi dali toliko znanja, kolikor sem ga pričakovala, ne več ne manj. Jasno pa je, da se moraš tudi sam izpopolnjevati, saj ni dovolj, da ti profesor zapove, od katere do katere strani se moraš učiti.« (hj)

Po mnenju deželnega sindikata CGIL

Nezadosten ministrski predlog proti pomanjkanju bolničarjev

Zakonski predlog, s katerim namerava minister za zdravstvo De Lorenzo rešiti dramatično pomanjkanje bolničarjev, je nezadosten, in to iz preprostega razloga, ker ne rešuje osrednjih problemov, ki botrujejo pomanjkanju te posebne vrste delavcev. Tako meni deželni sindikat CGIL, ki je včeraj izdal dolgo tiskovno sporočilo, s katerim podrobno analizira zakonski odlok. Sindikat sicer ugotavlja, da je minister delno ugodil zahtevam sindikatov, saj je končno vsaj delno uredil in spremenil status bolničarjev. Pozitivna naj bi bila na primer že sprememba statusa bolničarjev, ki iz pravnega vidika ne bi več bili samo »pomožno« osebje, pač pa bi imeli svojo tehnično in delovno avtonomijo. Prav tako sta pozitivni uvedba novega lika in sicer specializiranega bolničarja, in določilo, po katerem imajo dežele dolžnost, da natančno določijo potek tečajev za usposabljanje poklicnih bolničarjev.

Kljub temu pa po mnenju sindikata vsebuje zakonski predlog celo vrsto neučinkovitih in celo napačnih določil. Tak naj bi bil namreč predpis, po katerem je mogoče zapolniti sedanje vrzeli z upokojenim osebjem. Poleg tega, da bi se upokojeni bolničarji iz različnih razlogov zelo verjetno neradi vrnili v službo — ugotavlja CGIL — bi taka rešitev sprožila zelo nevaren proces: zaposleno osebje bi se želelo verjetno množično upokojiti, poleg tega pa bi to določilo v bistvu izpraznilo pomen delovne pogodbe, ki skuša spodbujati bolničarje, naj ostanejo v službi tudi potem, ko so dosegli starost za upokojitev. Najhuje pa po mnenju sindikata je, da bi izkoristili že prisotno delovno silo, namesto da bi skušali usposobiti nove poklicne bolničarje.

Poleg tega naj bi bilo zelo hudo tudi dejstvo, da minister ni odobril zahteve po ustanovitvi novega univerzitetenega diplomskega tečaja iz bolničarkih ved, ki ga predvidevajo tudi smernice ES.

Vse to priča po mnenju sindikata o kratkovidnosti ministra, ki bi se moral pogumneje spopasti s tem vprašanjem. V zvezi s pomanjkanjem bolničarjev v naši deželi pa CGIL obsoja »avtarhično« politiko, ki jo želijo uvajati nekateri (tako da nasprotujejo zaposlovanju jugoslovanskih bolničarjev). Glede na to, da je število vpisov v bolničarske šole še tako nizko, je treba na vsak način iskati druge rešitve, med katere bi lahko sodila izmenjava osebja in tehnologije med sosednjimi deželami.

Poletni urnik SSŠ

Sindikat slovenske šole sporoča, da bo avgusta njegov urad v Ul. Carducci 8/II odprt vsak torek od 16. do 17. ure in četrtek od 11. do 12. ure, tel. št. 370301.

ZAHVALA

Hči in vnuk

Eme Ferluga vd. Ples

se zahvaljujeta devinskemu župniku, karabinjerjem in pevcem, kakor tudi vsem, ki so rajnici izkazali poslednjo čast.

Devin, 1. avgusta 1990

ZAHVALA

Dne 22. julija naju je zapustila naša draga

Giustina Pahor vd. Carli

Toplo se zahvaljujeva prijateljem, znancem, darovalcem cvetja in vsem, ki so sočustvovali z nami in počastili njen spomin.

Posebna zahvala naj gre dr. I. Hrovatinu, dr. primariju Boniniju ter zdravnicam in osebju III. geriatrijskega oddelka glavne bolnišnice za humanost in vsetransko pomoč.

Hči Renata in nečakinja Mirjana z družinama

Trebče, 1. avgusta 1990

1. 8. 1980 **1. 8. 1990**

Ob 10. obletnici smrti dragega nepozabnega

Angela Zupančiča

se ga z ljubeznijo spominjajo

VSI NJEGOVI

Padriče, Bazovica, 1. avgusta 1990

Na križišču med Ul. Settefontane in Ul. Severi

Nočni hrup predramil stanovalce

Pravijo, da smo tudi Tržačani odvisniod televizije in da nas v večernih urah moti vse, kar ni povezano z ekranom. Pa ni tako: gostilne so v večernih urah vedno bolj polne, bari tudi, mladi pa se prav v večernih urah zbirajo na raznih trgih v pogovorih, ali pa se odločajo za obiske v diskotekah. Vse to pomeni, da se življenje v Trstu le spreminja. Za prebivalce, ki živijo na križišču med ulicama Settefontane in Severi, pa je bila noč med petkom in soboto še dokaj drugačna in močno razgibana.

V urah, ko so bili ljudje že pred televizorji in jih je lahko zmotilo le trobljenje avtomobilista, ki ne more speljati svojega avta, ker mu ga je drugi »zaparkiral«, so nenadoma in sifalta.

Istočasno s stroji, ki so razbili tišino in spravili vse prebivalce na noge in na okna, so se pojavili tudi gasilci s svojimi vozili. Nekaj časa so bili mirni, nekaj so se dogovarjali, med vsem tem delom pa soprisluškovali povezljem po svojih internih telefonih.

Potem pa se je vse »zagustilo«. Prišla je še okrepljena ekipa delavcev, ki so ponovno razkopali komaj popravljene in ponovno asfaltirane pločnike na omenjenem križišču, pojavili so se gasilci v zaščitnih oblekah, nekateri pa so imeli v rokah posebne jeklenke. Vse je tako postajalo skrajno napeto in tudi nevarno.

Nihče ni rekel nič in zato smo mnogi gledali vse to početje, ne da bi razumeli, za kaj gre. Do petih zjutraj so bili tam gasilci, ki so baje popravili razne poškodbe na plinski napeljavi, ki je bila v povezavi tudi z raznimi aparaturami v velikih hladilnikih bivše trgovine z delikatesami, ki čaka sedaj na obnovo.

Tako smo prebivalci tega okraja doživeli kar nemirno noč. Nemirni smo bili mi, ker smo se bali, da bo kar naenkrat kaj počilo, se poškodovalo, ali pa povzročilo kakršnokoli škodo.

Razen tega pa nihče — razen odgovornih — ni ničesar vedel: zakaj je prebil takšno noč, česa se je moral bati in kakšne nevarnosti se je rešil.

Res je, da so prav v tem času — torej nekaj mesecev od tega — razbijali pločnike, popravljali plinsko, telefonsko in drugo napeljavo prav na tem območju.

Po vseh teh popravilih, so preteklo noč ponovno razbili in podrli pločnike, v ljudeh pa ustvarili vzdušje, kot bi morali trenutek za trenutkom vsi v zrak. Gre le za malomarnost pri popravilih, ali za kaj drugega? (N. L.)

Odprto je vpisovanje na triletni tečaj za fizioterapiste

Krajevna zdravstvena enota sporoča, da je odprto vpisovanje na triletni tečaj za rehabilitacijske fizioterapiste. Na razpolago je 15 mest, tečaj pa se bo začel le v primeru, da bo število vpisanih zadostno. Osnovni pogoj je diploma višje srednje šole, ki omogoča vpis na univerzo. Kandidati morajo izročiti prošnje do 31. avgusta direkciji šole, ki ima sedež v bolnišnici Santorio, Ul. Bonomea 272. Kdor želi podrobnejše informacije, naj se oglasi na šoli, tel. 776-3243.

Delegacija EAPT se je mudila v Vietnamu

Delegacija tržaške Pristaniške ustanove (EAPT), ki jo je vodil predsednik Paolo Fusaroli, je med svojim nedavnim obiskom v Vietnamu sklenila vrsto dogovorov za pristaniško sodelovanje in trgovsko izmenjavo. Za obisk je dala pobudo vietnamska vlada na predlog tržaškega združenja Ausprom, ki zastopa v Evropi interese agencije vientamskih ekonomskih operaterjev Procomaa.

Kot piše v tiskovni noti Eapt, se je tržaška delegacija srečala v Hanoju z ministrom za prevoze, za zunanjo trgovino, z zunanjim ministrom in s predsednikom komisije za državne investicije.

Vietnamski predstavniki so pokazali veliko zanimanja predvsem za carinske značilnosti tržaškega pristanišča in za njegovo strateško pozicijo pri promociji vietnamskih izdelkov na evropsko tržišče.

Tržaška delegacija se je mudila tudi v Hai Phongu, Saigonu in nato v Hong Kongu.

Pred kratkim so jo ponovno odprli v Dolini

Gostilna pri županstvu z domačimi poslasticami

Pred kratkim je v Dolini spet odprla vrata svojim gostom Gostilna pri županstvu, prevzela pa sta jo Luciano in Alessandra Riccobon (na zgornjem posnetku Maria Magajne)**. Zdi se, da bo gostilna končno le spet zaživela kot pred leti, saj je zadnje čase doživela nekoliko razburkano pustolovščino in bila po novem odprtju lansko jesen letos že skoraj pet mesecev zaprta. Mlada dvojica, ki bo odslej stregla dolinskim gostom, se z gostinstvom ukvarja tako rekoč od mladih nog, pred prihodom v Dolino sta namreč tako Luciano kot Alessandra Riccobon uspešno upravljala tržaško gostilno Belvedere. Kot je pač že navada, bo pri županstvu glavna gastronomska ponudba pristna domača kuhinja z značilnimi tržaškimi poslasticami in bifejskimi »hitrimi« prigrizki. Novost, ki jo zakonca Riccobon ponujata, pa so ribje jedi: kalamari in sardoni, po naročilu pa tudi "zahtevnejše" specialitete. (dam)**

ZKMI vabi mlade na večer »Decibel«

Zveza komunistične mladine prireja v sodelovanju z vsedržavnim glasbenim združenjem Anagrumba glasbeno tekmovanje z naslovom »Decibel!«, ki bo namenjeno izključno mladim glasbenikom. Tekmovanje je vsedržavnega značaja, tržaška pokrajinska selekcija pa se bo odvijala 2. avgusta zvečer v okviru praznika komunističnega tiska pri Ferdinandeu.

ZKMI želi s to pobudo ovrednotiti mladinsko glasbeno produkcijo in opozoriti na njeno izjemno vitalnost, obenem pa tudi ožigosati pomanjkanje pozornosti, ki ga do mladinske ustvarjalnosti kažejo javni upravitelji. Pobudniki so prepričani, da je treba ovrednotiti vse izraze mladinske kulture in še posebno tiste, ki odkrivajo ustvarjalne oblike.

Mladi tržaški glasbeniki, ki bi se radi udeležili večera pri Ferdinandeu, naj za podrobnejše informacije zavrtijo telefonsko številko 765057 med 10. in 12.30.

ADRI06/5

ATH ADRIATHERM s.r.l.

DOLINA 445 (Trst)
Tel. (040) 228800 - 228000
Telefax (040) 228053 - Telex 461105

UVOZ - IZVOZ - REEKSPORT

REPROMATERIALI - BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

CONI01/5

COMITATO OLIMPICO NAZIONALE ITALIANO
ITALIJANSKI OLIMPIJSKI ODBOR

si igral Enalotto?

z igro ENALOTTO

lahko zmagaš vsak teden, če zadeneš

12, 11 in 10 točk

igraj enalotto

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Festival operete - Trst

Nocoj ob 21. uri bo v parku miramarskega grada slovesen zaključek Festivala operete, pod naslovom »Notturno sul Danubio«. Orkester bo vodil Tiziano Severini, nastopala pa bosta sopranistka Milena Rudiferia in tenor Max Renè Cosotti.

Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi z urnikom: 9-13 in 18-21, po 20. uri, pa tudi pri blagajni miramarskega parka.
V primeru slabega vremena bo predstava v gledališču Verdi.

MIRAMARSKI PARK
Poletna prireditev LUČI in ZVOKI
V petek, 3. t. m., ob 21.30 predstava v angleščini in ob 22.45 v italijanščini.

GRAD SV. JUSTA
Ob 200-letnici Mozartove smrti sta Aiace in Lumiere Fice, v sodelovanju s tržaško letoviščarsko ustanovo priredila ciklus filmov:
nocoj ob 21.15 bodo na velikem zaslonu na Gradu sv. Justa - Cortile delle Milizie otvorili manifestacijo s filmom Milosa Formana AMADEUS.
Jutri bo na sporedu film »Le nozze di Figaro«, v petek »Don Giovanni«, v soboto »Il flauto magico« in v nedeljo »Così fan tutte«.

razstave

V foyerju Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, je na ogled razstava DRAGA DRUŠKOVIČA.

Na sedežu letoviščarske ustanove v Miljah razstavlja do 15. t. m. slikarka LAURA ORMAS.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 1. avgusta 1990
ALFONZ

Sonce vzide ob 5.48 in zatone ob 20.34 - Dolžina dneva 14.46 - Luna vzide ob 17.10 in zatone ob 1.00.

Jutri, ČETRTEK, 2. avgusta 1990
ŠTEFAN

PLIMOVANJE DANES: ob 2.11 najnižja -33 cm, ob 10.52 najvišja 12 cm, ob 12.47 najnižja -11 cm, ob 18.36 najvišja 25 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,2 stopinje, zračni tlak 1020 mb ustaljen,veter jugozahodnik 10 km na uro, vlaga 77-odstotna, padlo je 7,2 mm dežja, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Gianluca Capone, Matteo Kalik, Veronica Iviani, Elisabetta Travaglia, Daniel Gerbiz.

UMRLI SO: 3 mesece star Davide Atria, 3 dni star Alessandro Miot, 82-letna Stefania Carli vd. Sustersish, 63-letni Claudio Tenze, 90-letna Gerolama Bovone vd. Gay, 79-letni Ugo Recchi, 82-letna Maria Steidler, 51-letna Clorinda Gagliardi, 71-letna Bianca Trampus, 72-letni Ernesto Dobrigna, 80-letna Maria Leghissa, 68-letni Stefano Starrantino.

SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 30. julija, do sobote, 4. avgusta 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. aprila 6 (Naselje sv. Sergija), MILJE, Lungomare Venezia 3.
PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Drevored XX. septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila 6 (Naselje sv. Sergija), Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, MILJE, Lungomare Venezia 3.
PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, MILJE, Lungomare Venezia 3.
PROSEK (tel. 225141, 225340) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

ARISTON - 21.15 **Il mio piede sinistro**, r. J. Sheridan, i. D. D. Lewis.
EXCELSIOR - Zaprto.
EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto.
NAZIONALE I - 16.00, 22.15 **Oltre la vittoria**, r. Willem Dafoe.
NAZIONALE II - 16.15, 22.15 **Un desiderio bestiale nel ventre**, porn. □□
NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Kickboxer 2 - Senza esclusione di colpi**, i. Jean Claude Van Damme.
NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 **Pepi, Luci, Bom e le altre ragazze del mucchio**, r. P. Almodovar, □□
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Un uomo innocente**, r. Peter Yates, i. Tom Selleck.
MIGNON - Zaprto.
LJUDSKI VRT - 21.15 **Alla ricerca della valle incantata**, risani film.
EDEN - 15.30, 22.00 **P come pubertà**, porn., □□
CAPITOL - 17.00, 22.10 **Tremors**, i. Kevin Bacon, Fred Ward.
LUMIERE - Zaprto.
ALCIONE - Zaprto.
RADIO - 15.30, 21.30 **Depravazione di femmine ingorde**, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Šagra v Prebenegu: jutri, 2., in petek, 3. avgusta, ob 21. uri ples z ansamblom ex Supergroup, v soboto, 4. avgusta, ob 21. uri ples z ansamblom Furlan, v nedeljo, 5. avgusta, ob 18.30 nastop godbe na pihala Breg, ob 21. uri ples z ansamblom Pomlad ter v ponedeljek, 6. avgusta, ob 21. uri ples z ansamblom Happy day.

Prvi poletni vaški praznik od 3. do 6. avgusta v Trebčah na prireditvenem prostoru ob nogometnem igrišču. V petek, 3. avgusta, ob 21. uri nastop članov plesne šole SKD F. Prešeren iz Boljunca, v soboto, 4. t. m., ob 20. uri nagrajevanje otrok za ex tempore na temo "Ekologija", v nedeljo, 5. avgusta, ob 18. uri koncert godbe V. Parma iz Trebč. Vsak večer ples z ansamblom Happy day in Zvezde.

izleti

Razpolagamo še z nekaj mesti za balet "Zorba - Il Greco", ki bo v Veroni 11. avgusta ob 21. uri. Odhod iz Trsta ob 13. uri. Informacije pri Zadružnem centru za socialno dejavnost, tel. 360324 še danes, 1. avgusta.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu prireja izlet v sredo, 22. avgusta, v Ilirsko Bistrico in na Mašun, kjer se bomo srečali s pobratenim društvom. Obiskali bomo grad Prem in Pregarje. Vpisovanje v četrtek, 9. avgusta, od 9. do 10. ure v društvenih prostorih.

LARA MASTEN,
MARTIN PERTOT,
BRUNA PIERI, DAVID PIZZIGA,
DANIEL ŠULIGOJ in
ELIZABETA VISENTIN

so uspešno opravili zrelostni izpit na višji srednji šoli.
Čestitata jim
ŠD Sokol in SKD Igo Gruden.

Našemu Miranu je Daniela povila malega

MARTINA

Srečnima staršema želi še veliko srečnih dni

kolektiv TKB

čestitke

Na tržaški univerzi je v geoloških vedah diplomirala KATJA KALC. Za analizo trde skale, katere se z veseljem lotevamo, se bomo obrnili prav nanjo. Člani alpinističnega odseka SPDT.

Privekal je mali MARTIN PEČENIK. Srečnima Danieli in Miranu čestitata, malemu Martinu pa želita mnogo sreče in zadovoljstva nona Roža in nono Mirko.

razna obvestila

Za otroški poletni center, ki ga prireja KD Lonjer-Katinara do 25. avgusta v Lonjerju je na razpolago še nekaj mest. Zainteresirane vabimo, da se čimprej vpišejo in to v večernih urah v društvu v Lonjerju ali na tel. št. 910178.

SDZPI obvešča, da so uradi zaprti do 20. avgusta.

Narodna in študijska knjižnica v Trstu obvešča, da bo zaprta do 17. avgusta.

mali oglasi

OSMICO je odprl v Štandrežu (Gorica) Stanko Marušič. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

OSMICO je odprl Romano Purič (Repen 13).

OSMICO je odprl Miro Žigon - Zgonik 36.

BELGIJSKEGA OVČARJA (groenndael) z rodovnikom podarim ljubitelju živali. Tel. 200834.

POŠTENA GOSPA lepe zunanjosti išče poldnevno zaposlitev kot prodajalka v trgovinah čevljev, galanterije ali konfekcije, pa tudi v trgovinah kuhinjske posode. Govori slovensko in srbohrvaško. Tel. od 13,30 do 14.30 ali zvečer od 20. do 21. ure na št. 828976.

CVETLIČARNA ANGELA obvešča cenjene odjemalce, da bo trgovina zaprta do 27. avgusta.

PRODAM avto fiat duna, letnik 1988, prevoženih 28.330 km, v odličnem stanju. Tel. od 13. do 14. ure na št. (0481) 520092.

PRODAM frajtonarco mod. kapš hea. Tel. 231805.

PRODAM 20 stotov domače koruze. Tel. (0481) 21864.

PRODAM kombi renault expres dizel, 37.000 km, letnik '87. Tel. na št. 731377 ob delavnih urah.

PRODAM pol novi obrat za zajčjerejo z avtomatičnim čiščenjem. Tel. (0432) 790526.

UGODNO PRODAMO drva za kurjavo. Tel. (0481) 884161.

SLAŠČIČARNA SAINT HONORE - Občine obvešča cenjene stranke, da je zaprta zaradi dopusta do 7. avgusta.

MLADA GOSPA sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. na št. (003866) 58806.

RIBOGOJNICA ZOBEC iz Boljunca obvešča cenjene odjemalce, da bo odprta vsak petek in vsako soboto z urnikom od 8.30 do 11.30. Nudimo prvovrstne salmonirane postrvi.

18-LETNO dekle z opravljenim dvoletnim tečajem za prodajalce, išče delo na tem področju. Tel. (0481) 882537.

V PULJU (Veruda) nudim komfortni apartman za 4-6 oseb, velika terasa, 200 m od morja. Tel. (003852) 24184 do 9. ure zjutraj ali zvečer.

NA POKRITEM trgu prodam zaradi bolezni po zelo ugodni ceni prostor za prodajo cvetic in rastlin. Tel. v večernih urah na št. 381006.

prispevki

V spomin na tov. Pepija Guština darujeta Milko in Pepka Milič 25.000 lir za Športno-kulturni center v Zgoniku, 25.000 lir za KD Rdeča zvezda in 50.000 lir za sekcijo KPI J. Pegan - Zgonik.

Namesto cvetja na grob Pepija Guština darujeta Vittorio in Maria Milič 50.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob Pepija Guština darujeta Luciano in Sonja Milič 50.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na tov. Pepija Guština darujeta Ladi in Liljana Budin 50.000 lir za ŠK Kras, 50.000 lir za KD Rdeča zvezda, 50.000 lir za sekcijo KPI J. Pegan - Zgonik in 50.000 lir za glasilo Delo.

V spomin na Pepija Guština daruje Zmaga Blasina 50.000 lir za ŠK Kras in 50.000 lir za sekcijo KPI J. Pegan - Zgonik.

V spomin na Pepija Guština darujeta Darko in Dragica Crismancich 50.000 lir za ŠK Kras in 50.000 lir sekcijo KPI J. Pegan.

V spomin na Pepija Guština daruje Pepi Lorenzi 50.000 lir za namiznoteniški odsek ŠK Kras.

V spomin na Pepija Guština daruje Sonja Michelazzi 20.000 lir za ŠK Kras.

Ob 1. obletnici smrti drage sestre Silvije Ukmar por. Colja darujejo bratje in sestre z družinami 100.000 lir za MPZ in DPZ Vesna iz Križa.

V spomin na Rafaela Grgiča daruje Zdenka Šavli, 30.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

Namesto cvetja na grob Nataline Salina - Petelin daruje Lida Radovič 50.000 lir za Slovensko skupnost - Nabrežina.

V spomin na Dragico Malalan darujeta Vida in Dario 50.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na drago mamo in na dragega očeta darujeta Vida in Sergij 150.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev, 150.000 lir za dekliški zbor Glasbene matice, 150.000 lir za TPK Sirena in 150.000 lir za SK Brdina.

V spomin na dragega brata Pepija Guština darujeta sestra Ivanka in svak Janko 150.000 lir za vzdrževanje Športno-kulturnega centra v Zgoniku.

V spomin na strica Pepija darujeta Vasilij in Mojca 200.000 lir za vzdrževanje Športno-kulturnega centra v Zgoniku.

V spomin na strica Pepija darujeta Zvonko in Tamara 100.000 lir za ŠK Kras in 50.000 lir za KD Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Pepija Guština darujeta Edvin in Nerina Švab 100.000 lir za bolnico Franjo in 100.000 lir za glasilo KPI Delo.

V spomin na tov. Pepija Guština darujejo nosilci krste 120.000 lir za glasilo KPI Delo.

Ob 3. obletnici smrti Josipa Doljaka daruje družina 50.000 lir za sekcijo VZPI - ANPI Repentabor in 50.000 lir za balinarski odsek Kraški dom.

V spomin na Jušto Pahor vd. Kralj darujeta Aldo in Elda z družino 20.000 lir za KD Primorec.

Namesto cvetja na grob družinskega prijatelja Rafaela Grgiča darujejo Fajgljevi 30.000 lir za KD Slovan iz Padriča.

Namesto cvetja na grob pok. Tončke Pečar daruje Milka Kalc (Gropada 48) 30.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Ob obletnici smrti moža Angela daruje žena Milka Kalc 20.000 lir za KD Skala iz Gropade.

Namesto cvetja na grob Pepija Guština darujejo družine Taha, Fakin in Lipovec 150.000 lir za postavitev doma - spomenika padlim v NOB v Briščikih.

V spomin na Pepija Guština daruje Marija Pirc (Saležb 48) 15.000 lir za postavitev doma - spomenika padlim v NOB v Briščikih in 15.000 lir za ŠK Kras.

V spomin na Pepija Guština daruje družina Furlan 15.000 lir za ŠK Kras in 15.000 lir za postavitev doma - spomenika padlim v NOB iz Briščikov.

V spomin na Pepija Guština darujeta Bojana in Jušto 20.000 lir za KD Rdeča zvezda in 20.000 lir za ŠK Kras.

menjalnica

31. 7. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1166,80	1160.—
Nemška marka	732,18	725.—
Francoski frank	218,45	215.—
Holandski florint	649,70	642.—
Belgijski frank	35,596	35.—
Funt šterling	2164,40	2100.—
Irski šterling	1963,55	1930.—
Danska krona	191,83	188.—
Grška drahma	7,452	7.—
Kanadski dolar	1012.—	980.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	7,969	7,50
Švicarski frank	862,35	854.—
Avstrijski šiling	104,054	102,50
Norveška krona	189,45	186.—
Švedska krona	200,50	197.—
Portugalski eskudo	8,295	7.—
Španska peseta	11,90	11.—
Avstralski dolar	924,55	870.—
Jugoslov. dinar	—	100.—
ECU	1518,15	—

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Zbor treh tisoč pevcev za Rekvijem v Veroni

Na oder veronske Arene se v soboto in nedeljo vrača Verdijev Rekvijem, ki ga je zadnjič dirigiral Riccardo Muti leta 1980. Za vsako od dveh predstav so v predprodaji že oddali 20 tisoč vstopnic, kar pomeni, da je stopnišče že razprodano. Z Rekvijemom pa se v Areno vrača tudi Luciano Pavarotti po prodornem uspehu, ki ga je doživel na turneji v Nemčiji, kjer je nastopil v Frankfurtu, Stuttgartu in Kolnu. Prav na zadnjem koncertu je ob spremljavi Madžarske filharmonije pod vodstvom Franza Xaverja tako navdušil devet tisoč gledalcev, da je »moral« zapeti kar štiri bise. Tisti, ki se niso uspeli preriniti na trg pred kölnsko stolnico, so prisluhnili priljubljenemu tenoristu kar iz stranskih ulic.

V Veroni je Pavarotti zadnjič nastopil pred petimi leti. Ob njem bodo tokrat pod vodstvom Lorina Maazla in ob spremljavi 120 glasbenikov Moskovske filharmonije peli sopranistka Sharon Sweet, mezzosopranistka Dolora Zajick in basist Paul Plishka. Izreden bo ob tej priložnosti zbor, ki ga sestavlja 3000 pevcev z vseh petih celin. World Festival Choir sestavljajo pevci iz raznih zborov, ki so doslej vadili s pomočjo posnetih kaset pod vodstvom 15 dirigentov, za koordinacijo pa je skrbel dirigent Jan Jansen. Pevci bodo dospeli v Verono jutri, da se bodo lahko udeležili zahtevne generalke. Izredno številni zbor je vsilil tudi nekatere spremembe pri postavitvi Verdijevega oratorija: del zbora bo na odru, del pa na stopnišču za odrom. Na koncertu bo prisoten tudi Alberto Carrara Verdi, eden od skladateljevih potomcev.

Datuma za Verdijev Rekvijem v neobičajni zasedbi nista bila izbrana mimogrede ali slučajno. Izredni koncert in prisotnost pevcev z vseh celin opozarjata namreč na 45. obletnico bombnega napada na Hirošimo in skušata posredovati svetu sporočilo miru. Predstavnik Arene Francesco Ernani je sporočil, da sta sporočilo podprla tudi generalni tajnik OZN Perez De Cuellar in župan v Hirošimi Takeši Arami.

Vsekakor je letos leto Verdijevega Rekvijema. Prav pred kratkim je namreč zaključil nadvse uspešni Festival dveh svetov v Spoletu, 14. avgusta pa je na sporedu tudi v Macerati v okviru prireditev v spomin na Beniamina Giglija. V Macerati je iz zdravstvenih razlogov odpovedal svoje sodelovanje tenorist Chirs Merritt (istočasno se je odpovedal tudi nastopu na Rossinijevem festivalu v Pesaru), nadomestil pa ga bo Vincenzo La Scola, ki je z uspehom nastopil v Spoletu in pravkar poje v Macerati v operi La Boheme.

Člani skupine UB40 spet v rokah policije

Na Sejšelskih otokih so v noči na torek aretirali pet glasbenikov in dva tehnika angleške rock skupine UB40. Policisti so namreč v njihovih hotelskih sobah našli nekaj zavitkov hašiša. Ansambel UB40 je v soboto nastopil v glavnem mestu Victorja, nekateri člani skupine pa so si pred nadaljevanjem turneje privoščili nekaj dni oddiha. Tvegali naj bi tri leta zapora, a zdi se, da jih bodo oblasti raje izgnale iz države.

Ni prvič, da se članom ansambla pot križa s pravico. Pred dvema letoma so basista Carla Falconerja aretirali zaradi prometne nesreče, v kateri je umrl njegov brat. Falconer je vozil popolnoma pijan. Aprila pa je policija v Novi Zelandiji pritisnila svoj prstek na drugega člana skupine ali bolje na kovček, v katerem je »mimogrede« nosil 20 tisoč škatlic preservativov. UB40 so se rodili pred enajstimi leti, ime pa so si nadeli po formularjih, ki jih v Veliki Britaniji uporabljajo, ko nezaposleni zaprosijo za podporo.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Vera, zadnji cvet ženske periodike

(foto Križmančič)

Ne vem, če se je založnik (pravzaprav gre za priložnostno sodelovanje med nemško založniško hio Gruner und Jahr in italijanskim mogotcem Mondadorijem) pri izbiri imena za nov ženski mesečnik odločil za *Vero*, ker je to lepo žensko ime (seveda za naša slovenska ušesa) ali ker *Vera* označuje žensko, ki ima velik posluh za stvarne življenske probleme (kar je sicer za italijansko govoreče izdajatelje in založnike verjetnejše). Vsekakor pa *Vera*, ki je začela izhajati v začetku letošnjega poletja (prva številka nosi na naslovni strani oznako »junij«), verodostojno prikazuje tendenco, ki se je v zadnjih časih izoblikovala na področju obširnega in precej donosnega tržišča takoimenovanega ženskega periodičnega tiska.

Prodajni uspehi oziroma neuspehi nekaterih ženskih revij so vsem založnikom, ki na tem področju zelo radi nastopajo v mednarodnih povezavah, »pokazali pravo pot«. Res je sicer, da italijanska ženska populacija veliko več bere in da se ne omejuje na strogo njej namenjeno periodično čtivo, kot jasno pričajo statistični podatki iz raznih anket, istočasno pa je res, da za splošne informacije segajo po dnevnem tisku in po informativnih tednikih (Espresso, Panorama itd.). Zato so nekoliko nepričakovano hitro »pogorele« pobude o ženskih informativnih tednikih, kot je bil, denimo, *Eva*.

Istočasno so ponoven make up ali celo lifting morale izvesti nekatere »zgodovinske« ženske revije, za kakršne se v italijanski založniški areni lahko proglašajo *Grazia*, *Amica* in nekdanja *Annabella*, sedanja *Anna*. Razkošno zastavljene in še bogateje oblikovane revije so namreč začele izgubljati na popularnosti, predvsem pa je začela upadati njihova prodaja, na kar so seveda založniki še posebej občutljivi. Sociološke raziskave tega pojava naj bi pokazale, da je povprečno italijansko žensko začel globoko motiti zelo občuten in viden razkorak, ki dejansko obstaja med njenim vsakodnevnim življenjem in sliko, ki jo predstavljajo privlačne revije. Strokovnjaki so si ob tem dejali, da očitno italijanski ženski ni več do sanjarjenja oziroma, da se pri tem ne poslužuje revij, temveč morda drugih sredstev (zaenkrat namreč še ni upadla prodaja lahkotnih ljubezenskih romanov). Spremenil naj bi se torej odnos italijanske ženske do revij, od katerih si prvenstveno želi vrste drobnih informacij in veliko koristnih nasvetov za vsakdanjo uporabo. Slične želje imajo ženske v odnosu do prikazov mode: zanimajo jih sicer veliki dosežki slavnih italijanskih mojstrov, vendar si ob omamnih fotografijah lepotic v krasnih in velikokrat neopredeljivih oblačilih, želijo tudi fotografij in tudi krojev veliko preprostejših oblek, ki bi si jih znale sešiti tudi same.

Revije naj bi bile torej v prvi vrsti uporabne, z estetskega vidika lahko manj privlačne, saj jih dejansko nihče več ne zbira. Zato je poglavitnega pomena tudi cena, saj večina ni pripravljena »trošiti denarja za prazne sanje«. Takšen koristoljuben odnos do ženskih revij prihaja do izraza, zagotavljajo strokovnjaki in razne študije, predvsem pri mlajših ženskah, ki sodijo v starostni pas med 20. in 35. letom. Gre torej za ženske, ki so praviloma zaposlene in ne občutijo potrebe, da bi bile velike managerke, ki so tudi gospodinje oziroma družinske matere, vendar do teh raznih obveznosti nimajo odklonilnega odnosa in se rade posvečajo tako imenovanim ženskim ročnim delom. Če do vsega tega »majhnega ženskega sveta« (oznaka prihaja iz vrst feminističnega gibanja) nimajo odklonilnega ali ostro kritičnega odnosa, pa prav tako zavračajo občutek dolžnosti, s katerim so še njihove matere godrnjaje, toda izredno vestno izpolnjevale »svete materinske dolžnosti«.

Vera, ki se v marsičem zgleduje po francoski reviji *Femme Actuelle*, je bila zamišljena kot poljudni informativni priročnik za to žensko populacijo. Kot je dejala odgovorna urednica Alida Militello, *Vera* ni »revolucionarna ženska revija, temveč inovativna«, saj naj bi tvorila nekakšen prehod od bogatih in zajetnih revij kot sta, recimo, *Moda* in *Marie Claire* (gre za relativno nova mesečnika, z visoko naklado in dobro prodajo, ki nista poceni in sta namenjena srednje-visokemu sloju bralk) k revijam, kot je, denimo, *Pratica*, ki v bistvu posreduje samo nasvete.

Strokovnjaki in zaenkrat tudi pregledi prodanih revij trdijo, da se je žensko periodično tržišče diversificiralo. Pozitivna plat je, da ima italijanska bralka večjo izbiro in da se je v splošnem prodaja raznih ženskih revij zvišala. Dokler je temu tako, bodo seveda zadovoljni tudi založniki, ki na področje ženskih revij zadnje čase precej vlagajo v zaenkrat potrjenem prepričanju, da gre za dobre naložbe.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

9.00 Daniel Barenboim izvaja Beethovnovi Sonati
9.30 Nad.: Santa Barbara
10.15 Film: Notte di tempesta (dram., It. 1945, r. Gianni Franciolini)
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Nan.: Casa, dolce casa
12.30 Dok.: Juha in lešniki
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Variete: Ciao fortuna
14.45 Film: Tarzan, l'uomo scimmia (pust., ZDA 1932, r. Woodbridge S. Van Dyke, i. Johnny Weissmüller)
15.55 Mladinska oddaja: Big! 16.55 Nadaljevanka: La freccia nera (1. del)
18.00 Danes v parlamentu
18.05 Goodwill Games
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Nanizanka: Alfred Hitchcock - Effetti speciali
21.10 Posebna oddaja: Madonna, kdo je to dekle
21.30 Madonnin koncert (prenos iz Barcellone)
23.20 Komentar o koncertu
23.30 Dnevnik
23.40 Šport v sredo: atletika
0.45 Dnevnik in vreme
1.00 Rubrika opolnoči

RAI 2

9.00 Nanizanka: Lassie, natorisanke in zanimivosti
10.10 Dokumentarec: Occhio sul mondo
11.05 Nanizanka: Monopoli
11.55 Nadaljevanka: Capitol
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Rubrika o gospodarstvu
13.45 Nadaljevanka: Beautiful
14.30 Nanizanka: Saranno famosi
15.15 Variete: Ghibli
16.15 Nanizanka: Mr. Belvedere - Il solito triangolo
16.40 Film: Le donne degli altri (kom., Fr. 1957, r. Julien Duvivier, i. Gerard Philipe)
18.25 Iz parlamenta
18.30 Večerni šport
18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco - La scimmia é tornata
19.45 Dnevnik in šport
20.30 Nadaljevanka: Pietro il grande (i. Maximilian Shell, Vanessa Redgrave, Omar Sharif)
22.05 Glasbena oddaja: Il nuovo Cantagiro, vmes (23.00) dnevnik
0.15 Dnevnik in horoskop
0.30 Šport: Goodwill Games (prenos iz Seattla)

RAI 3

12.05 Film: Nonna Felicita (kom., It. 1939, r. Mario Mattoli, i. Dina Galli)
13.20 Mit tega stoletja: Klavirski genij Glen Gould (Schubert, Strauss, Ravel)
14.00 Deželne vesti
14.10 Dokumentarec: Življenje na zemlji
15.05 EP v off shoru
15.50 Popotovanje po Italiji
16.45 Film: I marciapiedi di New York (dram., ZDA 1949, r. Mervyn Le Roy, i. Barbara Stanwick)
18.30 Dok.: Carosello
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti in Drobci
20.00 Dokumentarec: Splendore selvaggio
20.30 Nan.: I Professionals
21.25 Dnevnik nocoj
21.30 Film: Ballando con uno sconosciuto (dram., VB 1985, r. Myke Newell, i. Miranda Richardson, Rupert Everett)
23.10 Nanizanka: Il nero e il giallo
0.10 Nočni dnevnik
0.40 Pred 50 leti: Invazija
1.30 Rubrika: Volta pagina

TV Slovenija 1

9.00 Spored za otroke in mlade: ZBIS Vrtnica male gospodične, 9.15 nanizanka Alice in njena druščina - Muzej voščenih lutk
9.25 Mozaik. TV drama: Poletje, 11.00 nad. Zadeva Franchise (2. del, pon.)
11.50 Video strani
15.45 Video strani
15.55 Poletna noč (pon.)
18.00 Dnevnik in poslovne informacije
18.10 Dokumentarec: Po sledeh napredka
18.35 Spored za otroke in mlade: nadaljevanka Moja družina in ostale živali (5. del)
19.10 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.00 Film: Samo denar (kom., ZDA 1962, r. Frank Tashlin, i. Jerry Lewis, Zachary Scott)
21.25 Potovanje po križišču poti - Samarkand
21.55 Dnevnik in vreme
22.20 Poletna noč, vmes nan. Dragi John (15. del), Polnočni klici (2. del), To je ljubezen (5. del)
0.20 Video strani

TV Koper

13.45 Nogomet - angleško prvenstvo 1989-1990: Liverpool-Chelsea (pon.)
15.30 Tenis - odprto prvenstvo Monte Carlo '90: Korda-Noah (pon.)
17.45 Avtomobilizem F1 - VN Francije (pon.)
18.45 Dnevnik
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Am. nogomet: Notre dame-Miami (pon.)
20.30 Košarka NBA: Portland Trail Blazers - Detroit Pistons (pon.)
22.30 TVD Novice
22.45 Beach Volley - turnir v Modeni (posnetki)
23.45 Golf: turnir Open USA - finalno srečanje
24.45 Zgodovina športa po želji: Juke Box
23.45 Nogomet - arg. prvenstvo 1989-1990: Boca Junior-Gimnasia (pon.)

TV Slovenija 2

19.00 Dokumentarec: Iz tujih kuhinj - Pakistan
19.30 Dnevnik
20.00 Glasbeni večer
21.30 Svet poroča

CANALE 5

8.00 Nan.: Simon Templar, 9.00 Marcus Welby M.D., 9.55 Un dottore per tutti
10.30 Aktualno: Forum
11.15 Kviza: Doppio slalom, 11.45 O.K. Il prezzo è giusto
12.45 Superclassifica Show
13.45 Film: I giovani cannibali (dram., ZDA 1960, r. Michael Anderson, i. Natalie Wood)
15.40 Nanizanke: Mannix, 16.40 Diamonds, 17.40 Mai dire si, 18.40 Top Secret
19.35 Odkrivanje planeta otrok: Dire, fare, baciare, lettera, testamento
19.50 Kviz: Quel motivetto...
20.30 Film: Casablanca Casablanca (kom., It. 1985, r-i. Francesco Nuti, i. Giuliana De Sio)
22.30 Nanizanka: Charlie's Angels
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.10 Film: Jerry Land cacciatore di spie (krim., It. 1966, r. Juan De Oruna, i. Wayde Preston, Elga Sommerfeld)

RETE 4

8.30 Nanizanka: Bonanza - I gioielli della contessa
9.10 Film: Prima di sera (kom., It. 1953, r. Piero Tellini, i. Paolo Stoppa)
11.00 Nadaljevanki: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.00 Nanizanka: Lou Grant - Un omicidio non fa notizia
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nad.: Sentieri
14.30 Nanizanka: Falcon Crest - Il viaggio
15.30 Nadaljevanke Amandoti, 17.00 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini
19.00 Nanizanka: General Hospital
19.30 Nadaljevanka: Febbre d'amore
20.30 Film: Il conte Max (kom., It.-Šp. 1957, r. Giorgio Bianchi, i. Alberto Sordi, Vittorio de Sica)
22.30 Film: Sei gendarmi in fuga (kom., Fr.-It. 1970, r. Jean Girauld, i. Louis de Funes, Jean Lefebre)
0.30 Nanizanki: Cannon, 1.30 Barnaby Jones

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro - Ladri di polli, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Benson, 13.00 Tre cuori in affitto, 13.30 Appartamento in tre, 14.00 Starsky & Hutch, 15.00 Giorni d'estate
15.15 DeeJay Beach in Ibiza
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Teneramente Licia in risanke
18.00 Nanizanke: Batman, 18.30 Supercopter, 19.30 Casa Keaton
20.00 Risanke
20.30 Film: La leggenda del rubino malese (pust., It. 1985, r. Antonio Margheriti, i. Christopher Connelly, Marina Costa)
22.30 Nanizanki: I Robinson, 23.00 Cin Cin
23.35 Rubrika: Ai confini dello sport
0.05 Šport: catch in boks
1.35 Nanizanka: Benson

ODEON

14.30 Nanizanka: Heidi
15.00 Nadaljevanke: Rosa selvaggia, 16.00 Colorina
17.00 Film: Body Bussiness - Stregata dal potere (ZDA, r. Colin Eggleston, i. Jane Menelaus)
18.00 Nanizanka: Lottery
19.00 Filmi in risanke
20.00 Benny Hill Show
20.30 Film: L'incendio di Roma (zgod. It. 1965, r. Guido Malatesta, i. Lang Jeffries)
22.00 Film: Il sentiero della gloria (kom., ZDA 1942, r. Raoul Walsh, i. Errol Flynn)
24.00 Aktualno: Chic (pon.)
0.30 Nan.: Un salto nel buio

TMC

12.30 Nan.: Il calabrone verde
13.00 Šport in dnevnik
13.45 Nadaljevanka: Diadorim
15.00 Film: Travis Logan, procuratore distrettuale (dram., ZDA 1970, r. Paul Wendkos, I. Vic Morrow)
16.50 Risanke: Snack
18.00 Nanizanke: Provaci ancora Lenny, 18.30 Segni particolari - genio, 19.00 Petrocelli
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Le eroiche canaglie (vojni, ZDA 1969, r. George McCowan, i. Stephen Boid)
22.00 Glasba: Chet Atkins
23.00 Večerne vesti
23.15 Skoki v vodo s stolpa
24.00 Film: Rapimento (dram., VB 1965, r. John Willermin, i. Melvyn Douglas)

TELEFRIULI

13.00 Nanizanka: L'albero delle mele
13.30 Film: Lettera da una sconosciuta (dram., r. Max Ophus)
15.00 Nanizanke: I giorni di Bryan, 15.30 Il brivido e l'avventura, 16.00 Police News
17.00 Risanke
18.30 Nan.: L'albero delle mele, 19.00 Riuscirà la nostra carovana a...
19.30 Dnevnik
20.00 Rubrika: Voglia d'estate
20.30 Okrogla miza
21.30 Nanizanka: Hagen
22.30 Nočne vesti
23.00 Nan.: I giorni di Bryan

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledarček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 V Evropo in nazaj; 8.40 Revival; 9.10 Nadaljevanka: Bela in Sebastijan (Cécile Aubry, 2. del); 9.50 Instrumentalni solisti; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Južnoameriška folklora; 12.00 Intervju; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Naši zbori: Moški zbor Fran Venturini od Domja; 13.20 Melodije; 13.40 Oblaki so rudeči; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Poletni mozaik; 16.00 Svet Boga, Bog sveta; 16.50 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Beethovnov teden; 18.00 Med zemljo in sanjami; 18.25 Ansambli; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Počitnice; 8.30 Instrumenti; 9.05 Glasba; 9.35 Turistični napotki; 11.05 S poti po domovini; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.20 Iz dela Glasbene mladine Slovenije; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.30 Z našimi interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Iz oper Rista Savina; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Melodije; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER
(slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER
(italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.35 Poletna oddaja; 8.00 Razglednica; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Okoli sveta; 9.15 Clic; 9.35 Popevke; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Superpass; 10.40 Družina; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Živio poletje; 16.00 Igre; 16.20 Poletje v živo; 17.00 Kultura in šola; 17.05 Hot Hits; 18.00 Puzzle; 18.30 Popevke; 19.00 Souvenir d'Italy; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 18.00 Zmenek s psihologom; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst, nato Nočna glasba.

Nepredviden potek sinočne seje občinskega sveta

Župana v Krminu in člane odbora bodo izvolili šele danes zvečer

V Krminu so še zmeraj brez župana in občinskega odbora. Sinočna seja občinskega sveta se je namreč končala precej drugače od napovedi, s prekinitvijo. Občinski svet se bo spet sestal danes ob 20.30.

Do izvolitve ni prišlo zaradi proceduralnih zadev in različnega tolmačenja, novega in starih zakonov o poslovanju krajevnih ustanov.

Odgoditev, oziroma preložitev seje so predlagali predstavniki liste Uniti per Cormòns. Po mnenju njihovega predstavnika Pesarole je sejo smatrati navzkriž z zakoni, ker svetovalci niso prejeli v roku (vsaj dan prej) dokumentacije o kateri bi morali razpravljati. Pesarola je napovedal tudi, da bo njegova skupina vložila priziv proti sklepu, če bo do glasovanja prišlo in najavil, da tudi njegova skupina predlaga programski dokument ter izbor kandidatov, ki bi bili primerni za upravljanje občine.

V razbeljenm (dobesedno) ozračju podstrešne sobe nekdanje palače Locatelli, kamor so začasno preselili občinske urade in tudi sejno dvorano, se je zatem pričela vroča polemika z očitki in protiočitki o odnosih med večino in manjšino.

Seja, ob tem velja povedati, da se je novi občinski svet prvič sestal že 12. julija in takrat potrdil izvolitev svetovalcev, se je pričela z branjem daljšega, okrog petindvajset tipkanih strani obsegajočega programskega dokumenta, ki so ga sestavili predstavniki KD in PSI in ki ob koncu prinaša tudi predlog za sestavo občinskega odbora in mesto prvega občana. Dokument je prebral predsedujoči, Alido Ambrosio, ki je tudi kandidat za župana.

Takoj zatem se je pričela živahna razprava, ki se je končala s preložitvijo seje na današnji dan. Republikanec Biagi je napovedal, da bo glasoval proti in se lotil temeljite razčlembe vprašanj v zvezi z zdravstvom in posebej prestrukturiranjem bolnišnice v Krminu.

Pesarola (Uniti per Cormòns) je očital predstavnikom večine nekorektnost in podcenjevanje opozicije. Zahtevo po sklicu občinskega sveta je že 13. julija, to je dan po zadnji seji, predstavila njihova skupina in bi ji zato morali dati možnost, da prva objasni svoja stališča.

Po drugi strani pa so bili z dokumentom večine seznanjeni šele na sinočni seji. Liberalec Sluga (sicer izvoljen na listi KD) je potrdil svojo podporo koaliciji KD—PSI, vendar istočasno opozoril na potrebo po ohranjevanju, v lokalnem merilu, določene samostojnosti.

V naslednjem krogu posegov so spregovorili še Patat (Uniti per Cormòns), ki je še podčrtal dvome v legitimnost morebitnih volitev župana in odbornikov ter izročil programski dokument njihove skupine, socialista Nunin in Zar, Reja (Uniti per Cormòns) in še nekateri drugi.

Po poskusu, da bi začasno prekinili sejo in že sinoči poiskali sporazum, je prevladal, tudi s ciljem, da se odpravijo vsi preostali dvomi, predlog, da se občinski svet ponovno sestane danes in razpravlja o obeh dokumentih ter zatem glasuje tudi o županu in odbornikih.

Anticipacija iz Goriškega sklada za dograditev šolskega centra

Vprašanje dodatnega financiranja izgradnje šolskega centra v Puccinijevi ulici bo predvidoma rešeno v kratkem. Razširjeni odbor Trgovinske zbornice je namreč na svoji zadnji seji odobril 1100 milijonov lir anticipacije goriški Občini za dograditev slovenskega šolskega centra, kamor naj bi čimprej preselili slovenske višje in, predvidoma tudi nižjo srednjo šolo.

Trgovinska zbornica bo iz Goriškega sklada "posodila" denar, ki naj bi ga kasneje Občina prejela od države, v obliki posojila.

Sklep je bil šele sprejet, počakati pa je treba zdaj na njegovo izvršljivost, oziroma soglasje nadzornega organa.

Taki odločitvi je po vsej verjetnosti botrovalo dejstvo, da se je Univerza, ki je kupila poslopje bivšega semenišča, znašla v hudi prostorski stiski in že drugo leto zapored ne bo mogla razpolagati z ustreznimi prostori za podiplomski tečaj diplomatskih ved, kajti v poslopju so še zmeraj nameščeni slovenski srednješolski zavodi.

Poslopje so si te dni ogledali rektor Tržaške univerze in predstavniki Konzorcija za univerzo v Gorici in nekaterih krajevnih ustanov in Trgovinske zbornice. Dogovorili so se o možnih rešitvah za kolikor toliko nemoten pričetek pouka, oziroma lekcij.

Glede gradbišča nove šolskega centra v Puccinijevi ulici smo že pred kakšnim mesecem ugotovili, da dela povsem stojijo, ker je zmanjkalo denarja. Po ugotovitvah občine bi za dokončanje objekta rabili še okrog 900 milijonov lir. O tej problematiki so deželni svetovalci KPI Bratina, Budin in Padovan v deželnem svetu vložili interpelacijo.

Resolucija pokrajinskega odbora ANPI

Podpora ideji o skupnem oblikovanju dveh Goric

Pokrajinski odbor ANPI-VZPI za Goriško je 24. julija, po daljši razpravi, soglasno odobril dve resoluciji. Prva se nanaša na pobudo novogoriškega župana Sergeja Pelhana o integraciji med Novo Gorico in Gorico ter o ustanovitvi komisije, ki naj dokončno pojasni ozadje tragičnih dogodkov ob koncu vojne, zlasti kar zadeva deportirance iz Gorice. Druga resolucija se nanaša na nedavno razsodbo drugostopenjskega sodišča, v zvezi z atentatom na bolonjski železniški postaji 2. avgusta 1980.

Pokrajinski odbor izraža prizadetost spričo oprostilne razsodbe, ki jo je izreklo prizivno sodišče v Bologni, ki je oprostilo obtožence, ki so bili na prvostopenjskem procesu obsojeni za pokol na postaji, v katerem je izgubilo življenje 85 ljudi in je bilo preko 200 ranjenih.

Pokrajinski odbor z ogorčenostjo ugotavlja, da se razsodba bolonjskega sodišča uvršča v vrsto podobnih razsodb v zvezi z atentati na trgu Fontana, v Bresci, na vlak Italicus in glede katerih doslej ni bil nihče obsojen.

Pokrajinski odbor nadalje ugotavlja, da ni mogoče govoriti o pravni državi, če ta država ni v stanju odkriti in kaznovati krivcev in zadostiti žrtvam. Po mnenju ANPI si je treba pravico za dejansko izvajanje pravičnosti v sodstvu, šele izboriti.

ANPI se tudi pridružuje manifestaciji, ki bo jutri v Bologni, ob 10-letnici atentata in poziva demokratične sile naj storijo podobno.

Posebne pozornosti je bil na seji pokrajinskega odbora VZPI-ANPI deležen predlog novogoriškega župana. Idejo o integraciji Nove Gorice in Gorice VZPI-ANPI toplo pozdravlja in postavlja kot zgled za graditev odnosov v novi skupni Evropi.

Pokrajinski odbor je vzel tudi na znanje namen, da se Skupščini republike Slovenije predlaga ustanovitev komisije, ki naj razišče in dokončno pojasni dogodke, povezane z deportacijami v maju leta 1945. Pokrajinski odbor, tako piše v resoluciji, visoko ceni namero, da se dokončno ugotovi zgodovinska resnica o takratnih dogodkih in izraža prepričanje, da bo do tega prišlo z največjo resnostjo, brez strumentaliziranja, molka ali zadržkov.

Ob tem, navaja dokument pokrajinskega odbora ANPI, ni mogoče zamolčati dogajanj, v teh krajih, ki so se odvijali med in pred vojno, v katero je Italijo pahnil fašizem, ki je v teh krajih imel še eno dodatno značilnost: grobo potujčevanje in rasno preganjanje slovenskega, hrvaškega in judovskega življa.

Tudi v tem okviru je treba ocenjevati hude ekscese in napake, ki so se dogodili ob koncu vojne in ki izstopajo iz smernic, ki so prevladovale med osvobodilnim bojem.

VZPI-ANPI smatra za potrebno, da se ti dogodki v celoti osvetlijo, kar se doslej ni še zgodilo in smatra za primerno, da se ustanovi mešana komisija, katere sestava naj bo takšna, da bo odgovarjala kriterijem objektivnosti in strokovne kompetence in ki naj ima prost vpogled v vse civilne in vojaške arhive, obeh strani, za obdobje 1941 - 1945.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 15. do 28. 7. 1990.

OKLICI: šofer Flavio Franco in uslužbenka Lucia Cum, profesor Ferruccio Tassin in profesorica Alessandra Martina, varnostni agent Roberto Pusceddu in gospodinja Claudia Simonetti, zdravnik Roberto Urizzi in zavarovalni agent Laura Montina, delavec Ettore Foscolini in uslužbenka Catia Bobibz, zaporni stražnik Massimiliano Daris in frizerka Daniela Serato, policist Michele Leban in knjigovodkinja Anna Gamba, inženir Lorenzo Serantoni in arhitektinja Giulia Ceppi, arhitekt Roberto Ientile in uslužbenka Marisa Medeot, inženir Roberto Pezzutto in profesorica Marina Chetti, finančni stražnik Massimo Abram in učiteljica Nadia Merler, karabinjer Antonio Lagioia in gospodinja Angelina Della Corte, trgovec Mauro Madriz in uslužbenka Laura Maria Arrigoni, odvetnik Luigi Sorrentino in študentka Francesca Battogelli, delavec Flavio Marcioni in brezposelna Marzia Fabro, zobozdravnik Giovanni De Cesaris in zdravnica Maria Kouvalis, fotograf Maurizio Altran in uslužbenka Alessandra Michelon.

POROČILI SO SE: upravni funkcionar Roberto Cibin in profesorica Annamaria D'Auria, lekarnar Umberto Confortini in biologinja Flavia Cazzola, uslužbenec Alessandro Capano in trgovka Michela Mrak, zobozdravnik Paolo Tacchino in uslužbenka Marina Pecorari, vojaški oficir Giorgio Castagna in učiteljica Andreina Olivi, profesor Giulio Chiandetti in uslužbenka Mariateresa Di Pasquale.

Kioski odprti od danes do 15. avgusta

Od danes do 15. avgusta si bo moč v Gorici nabaviti revije in časopise v sledečih časopisnih kioskih: Berloso (Tržaška cesta 115), Zamparo (Korzo Italia 129), Giustizieri (Ul. IX Agosto), Bognetti (Drevored XXIV Maja), Simone (Ul. Mazzini), Voncini (Verdijev Korzo 102), Giovitto (Verdijev Korzo pri ljudskem parku), Del Frari (Ul. Oberdan), Dosso (Ul. Seminario), Vidri (Ul. Pellico), Pastrello (na Majnici), Bertazzo (Ul. del Carso), Taiana (Ul. Capodistria), Miljavec (Ul. Carnia), Tavano (Ul. Diacono), Zanelli (Ul. Brigata Pavia), Leghissa (Ul. don Bosco), Scuotto (Ul. Santa Chiara), Baglieri (Raštel), De Fabris (Ul. Cappuccini), Derocchi (Ul. Garzarolli 107), Giglio (Ul. Vittorio Veneto 131/a), Savio (Ul. Giustiniani 121), Turri (v Štandrežu na trgu), Co.ve.s Srl na železniški postaji, Bernardis (Trg San Giorgio v Ločniku), Mosettig (Ul. Licinio v Ločniku).

Drugi kioski bodo v omenjenem roku zaprti zaradi dopusta.

Poštna urada v Krminu in Tržiču popoldne zaprta

Pokrajinsko poštno ravnateljstvo obvešča, da poštna urada v Krminu in v Tržiču (Parinijeva ulica) v avgustu ne bosta poslovala tudi v popoldanskem času. Uprava prosi za razumevanje.

Zdi se, da je ukrep v zvezi s poletnimi dopusti in pomanjkanjem osebja.

V nedeljo dopoldne na Peči v okviru poletnega praznika

Enajst skupin na pohodu

V nedeljo je kulturno in športno društvo Vipava s Peči priredilo v okviru vaškega praznika orientacijski pohod z naslovom »Zaklad povodnega moža«. Pohoda, ki je trajal dobri dve uri, se je udeležilo enajst skupin, ki so bile prvenstveno iz sovodenjske občine in so predstavljale društva, dejavnosti oziroma skupine prijateljev, ki so že lansko leto sodelovali na podobni pobudi.

»Zaklad povodnega moža« je vseboval nekaj nalog, ki so prisilile udeležence, da so pomislili in doživeli Vipavo, ki polagoma odhaja iz zavesti domačinov, saj se v njej nihče več ne kopa, ne čolnari, po njej ne vesla, nihče je več na prebrede.

Poleg opravka s prehodom reke na gumijastih čolnih, oblačenja in slačenja rešilnih jopičev, poleg nošenja kozarca vode na cilj in poleg zahteve po poznavanju vsaj začetnih verzov Prešernovega Povodnega moža in nečimerne Urške, so morali tekmovalci opraviti še nekaj matematičnih nalog vezanih na okolje, oblikovati venec iz bršljana, opazovati vrsto drobnarij na progi zaznamovani z zeleno bravo (tudi v gozdu), očistiti precej robidovja in seveda reševati vrsto topografskih nalog, brez katerih na takih tekmovanjih ne gre.

Po izračunu vseh opravljenih nalog, ki jih je preverila sodniška komisija s pomočjo dveh kontrol na sami progi, je lestvica ekip naslednja: 1. Trink fluid II (128 točk), 2. Bimbe (118), 3. Leopardi (112), 4. Vipava (98), 5. Rambo (95), 6. Golobučniki (94), 7. Čučki (90), 8. Norci (86), 9. Vrh (84), 10. Srne (64), 11. Jonatan (63).

Udeleženci so prejeli za sodelovanje majico prireditelja in nagrade, ki so jih podarili razni dobrotniki (gostilne Devetak, Pri lovcu, Pri Mirotu in Marino ter trgovine K2 Sport, Il bottone in Minimarket. Za druge športne prireditve pa so pokale prispevali ZSSDI, ZSKD, SKGZ, Kmečka zveza, Občina Sovodnje, Sovodenjska posojlnica, Obrtniško podjetje Tabaj, Center Gross in gostilna Rubijski grad).

Poletni praznik na Peči se je zaključil v nedeljo zvečer s plesom in prosto zabavo, v popoldanskih urah pa so se ob »visoki temperaturi« v nogometnem srečanju pomerili poročeni in neporočeni. Zmagali so prvi, ki imajo, kot se zdi, tudi v nogometu, več izkušenj.

Na sliki (foto Pavšič) **udeleženci nedeljskega pohoda pred startom.**

izleti

Društvo slovenskih upokojencev v Gorici priredi 16. septembra enotedenski izlet (z letalom iz Ronk) na Sicilijo. Informacije in prijave pri poverjenikih društva ter na sedežu ob četrtkih med 10. in 11. uro. Opcija za izlet poteče prve dni avgusta, zato društvo vabi člane, naj pohitijo z vpisom.

SPD Gorica priredi v soboto 4. in nedeljo 5. avgusta izlet v Dolino triglavskih jezer z vzponom na Triglav. Vodi Mirko Radinja - tel. 30179.

razna obvestila

Družba se dobi danes, 1. avgusta, ob 20. uri na običajnem mestu.

Uprava knjižnice Damira Feigla sporoča, da je do 31. avgusta zaprta.

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da je tajništvo do 24. avgusta zaprto.

kino

Gorica

CORSO Zaprto.

VERDI Zaprto.

VITTORIA 17.30-22.00 »Il piacere della perversione«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Provvidenti - Travnik (Piazza della Vittoria) 34 - tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo - Ul. E. Toti 52 - tel. 410701.

pogrebi

Danes ob 10.45 Giovanni Berni iz bolnišnice Janeza od Boga v Trst.

Tatovi so izpraznili skladišče špediterskega podjetja v Tržiču

Tatovi so v ponedeljek ponoči vdrli v skladišče zadruge A.V.R. v Tržiču in odpeljali za cel tovornjak televizorjev, gospodinjskih strojev in drugih aparatov. Čeprav vrednost ukradenega blaga še ni bila v celoti ocenjena je mogoče govoriti o večstomilijonski škodi.

Skladišče zadruge A.V.R. , ki ima sedež v Rovigu je na območju cone Schiavetti, kjer so že ob koncu tedna v nekaterih tamkajšnjih objektih zabeležili poskus vloma, oziroma kraje.

Da so bili na delu tatovi, so ugotovili uslužbenci včeraj, zgodaj zjutraj, nekaj pred šesto uro. Zdi se, da so neznanci prišli v notranjost skladišča skozi stranska vrata, iz ulice Grado. Uspeli so odklopiti alarmno napravo in si tako zagotoviti razmeroma varen poseg. Od znotraj so nato odprli glavna vrata in tako omogočili dostop tovornjaku, na katerega so naložili in odpeljali dragocene stroje, oziroma aparate, za katere se zdi, da jih ni menda težko spraviti v prodajo, kljub zelo strogi kontroli finančnih in drugih organov.

Postavlja se tudi vprašanje, kako je lahko tovornjak naložen z ukradenim blagom, neopaženo in nemoteno izginil.

Na območju Tržiča so podobno tatvino., opravljeno tudi na podoben način, zabeležili pred nekaj leti, ko so iz skladišča veleblagovnice coop prav tako odpeljali precejšnjo količino različnega vendar po vrednosti dragocenega blaga.

V teku je preiskava, ki najbrž ne bo lahka, tudi z ozirom, da bi utegnili biti tatovi — težko je namreč misliti, da je podvig delo dveh ali treh oseb — povezani z dobro organizirano zločinsko mrežo, s sedežem izven naše dežele. Seveda to je le ena od hipotez. Preiskovalci pa ne izključujejo nobene možnosti.

prispevki

Namesto cvetja na grob Olge Cotič darujeta Milenko in Marija Petejan 100 tisoč lir za kulturno društvo Sovodnje in 100 tisoč lir za športno društvo Sovodnje.

V spomin na Olgo Cotič daruje ženski pevski zbor Sovodnje 100 tisoč lir za kulturno društvo Sovodnje.

V sklad za postavitev spomenika deportirancem v nemških uničevalnih taboriščih so po 19. maju, dnevu otvoritve spomenika, prispevali Bruno Spessot 200 tisoč lir, Steno Donati 150 tisoč lir.

Suplence

Goriška občinska uprava obvešča, da v soboto, 4. t. m., zapade rok za predložitev prošenj za začasne suplence vzgojnega osebja v otroških vrtcih in jaslih v šolskem letu 1990/91. Prosilci morajo imeti stalno bivališče v Gorici, oziroma občinah, ki na Gorico mejijo. Prošnje, na nekolkovanem papirju je treba predložiti, skupaj s potrdilom o študijskem naslovu, do 12. ure, 4. avgusta. Kandidati lahko predložijo tudi dodatna potrdila o delovnih izkušnjah, izobrazbi itd. Podrobnejša pojasnila nudijo v uradu za otroške vrtce na občini, tel. 383222.

Pokrajinski svet

Pokrajinski svet se bo danes sestal na svoji redni seji, predvidoma zadnji, pred nastopom poletnih počitnic. Zasedanje je napovedano za 9. uro, dnevni red pa predvideva obravnavo kar 28 različnih zadev.

ZTT in Založba Borec pripravili drugo izdajo stripa ob avtorjevi 85-letnici

Kralj Honolulu Milka Bambiča za slovenske in italijanske otroke

Tržaški slikar Milko Bambič je s svojim ilustratorskim delom obogatil številne revije (Novi rod, Galeb, Pastirček) in knjižne izdaje v Trstu in Gorici, v tridesetih letih pa tudi v Ljubljani. Bambič pa se lahko ponaša tudi kot avtor prvega slovenskega stripa: to je bil Buci Bu v Našem glasu leta 1927. Velikokrat je bil tudi sam avtor besedil. Tako je bilo tudi v primeru Kralja Honolula, ki je prvič izšel kot prvonagrajeno delo na razpisu Mladinske matice v Ljubljani in sicer leta 1935. Pri takrat novi off-set rotacijski tehniki tiskanja je Bambič svoje ilustracije vnašal neposredno na matrice.

Pri prvi izdaji je besedilo pesniško predelal Josip Ribičič, sedaj pa strip ponovno izhaja pri Založništvu tržaškega tiska z besedilom, ki se približuje izvirni neposrednosti. Za redakcijo sta poskrbela Alenka Juvan in Marko Kravos, ki sta ob avtorjevem sodelovanju vzpostavila izvirno neposrednost besedila in njegovo skladnost s slikovno govorico. ZTT je ponovno natisnila Kralja Honolula z željo, da bi knjiga prispevala k prazničnim občutkom avtorja ob njegovi 85-letnici, obenem pa, da bi s tem izvirnim stripom razveselila slovenske in tudi italijanske otroke. V italijanščino je tekst prevedla Paola Lucchesi, ki se je močno potrudila, da bi se tudi v zvočnosti italijanski tekst približal neposrednosti slovenskega izvirnika.

Na sliki začetni ilustraciji Bambičevega stripa.

Ne vedno samo kritičnost

Operetni festival se izteka: sinoči je bila še (edina) predstava Straussove operete Wiener Blut s solisti, orkestrom, baletom itd. Stadttheatra iz Celovca, nocoj bo orkester gledališča Verdi igral Straussove, Leharjeve in Kalmanove skladbe na koncertu Nokturno na Donavi v Miramarskem parku, in to je tudi vse. Ob začetku Festivala smo nergali, da nam letošnji prinaša samo eno domačo operetno postavitev, a priznati moramo, da je bila Leharjeva Dežela smehljaja z dobrimi interpreti dovolj privlačna in prijetna, čeprav postavitev kljub nekaterim odlikam (kot, denimo, scena) le ni bila tako brezhibna (beri balet), kot nekateri trdijo. Morda nas je medtem potolažila tudi obljuba, da bo Festival pripravil prihodnje leto dve domači postavitvi! Nekatere razburja, da je brez vsakršne razlage odpadel koncert Gina D'Elisa Glasba in veter (Musica e vento), ki je bil na sporedu ob koncu tega tedna. Ker ta trenutek ne nameravamo brskati po temačnih zakulisjih, lahko samo upamo, da bo v kratkem kako tiskovno sporočilo razjasnilo dvome.

Če pa naj ostanemo še za nekaj trenutkov pri Trst Opereta Festivalu (in še mimogrede, marsikomu se toži po starem naslovu Festival operete, a to je kljub vsemu le stvar forme in ne vsebine), moramo priznati, da je letošnja izvedba le prinesla nekaj prijetnih novosti predvsem pri izbiri prireditvenega prostora. Tako nas je posebno navdušil klavirski koncert Bruna Canina v Železničarskem muzeju ali bolje v hali stare železniške postaje pri Sv. Andreju. Morda smo kritični, ker bi morali vso pozornost posvetiti izvajalcu, 55-letnu pianistu iz Neaplja, ki je ponudil preznojenemu občinstvu nadvse prijeten izbor Rossinijevih skladb. Skratka, spored je bil skrbno izbran in domiselno zastavljen, izvajalec kot vedno korekten, a pravo novost je le predstavljal prostor. Sicer smo že razkrili negativno plat: tudi zaradi televizijskega snemanja je bil prostor močno razsvetljen, kar je samo še dvignilo temperaturo že itak soparnega ponedeljkovega večera. Ženski del občinstva se je vztrajno, a brez vidnega uspeha pahljal. A ob stalnem jamranju, kako malo prireditvenih prostorov nam nudi Trst, je bila stara železniška postaja pravo odkritje in kljub vročini prijetna osvežitev. Potrudili so se tudi redarji, ki so preusmerili promet, da ni motil koncerta, in kar je res, je res: stari vagoni, najrazličnejši muzejski primerki in predmeti ali lutke postajenačelnikov, nenazadnje tudi stari zidovi, ki so videli boljše čase, niso bili niti najmanj užaljeni, da jih je za nekaj trenutkov odela dobra glasba. In še drobno upanje: da le ne bilo zadnjič... *(nak)*

Roman Deklina zgodba samo za poletni oddih

Roman Deklina zgodba je izšel 1985. pod naslovom The Handmaid's Tale, sestavlja pa ga 15 »poglavij« in kot dodatek še Zgodovinske opombe. Gre za žanrsko delo, ki ne samo, da izhaja iz predpostavk znanstvene fantastike, ampak kljub avtoričinemu trudu znotraj teh predpostavk tudi ostaja. Fabula je izredno preprosta, gre za pripoved nekakšne »dekle za razplod« v imaginarnem svetu genetske neplodnosti in političnega terorja. Motiv je znotraj znanstvenofantastičnih klišejev že več kot izcejen, Atwoodova ga popestri le z medlo »ljubezensko« podzgodbo, z bežnimi aluzijami na tekoča dogajanja v svetu in s končnimi Zgodovinskimi opombami, ki pa v zgodbo ne vnašajo metafikcionalnosti, kot bi lahko pričakovali, ampak nasprotno, izzvenijo začetniško (science fiction je žanr, v katerem se amaterizem kaže tudi skozi čestokrat citatomansko težnjo po verodostojnosti: fiktivnost izmišljenega sveta skušajo naivni avtorji preseči s takšnimi »dokazili« o njeni verjetnosti).

Avtorici in tudi prevajalki pa gre priznati zlasti dovolj suvereno obvladovanje medija, saj je jezik edina razsežnost, ki to čtivo za »Oddih« — v dobesednem smislu in v smislu naslova zbirke — mestoma dviguje nad ubožno povprečje, za katerega še vedno velja staro reklo: »99 odstotkov znanstvene fantastike je sranje, toda 99 odstotkov česarkoli je sranje«. Pisati takšno zvrst proze po blestečih Huxleyjevih, Orwellovih in Zamjatinovih antiutopijah, že pisati takšno prozo po Bradburyju in Vonnegutu je žal izguba časa, če žanra ne presežemo ne po literarni, ne po razvedrilni plati. Postavljati takšno pisanje med trde platnice, medtem ko nekatere za slovenstvo ključne zbirke (spomnimo se le Znamenj ali Alepha) izhajajo kot paperbacks, pa ni le izguba časa in denarja, ampak že kar nesramno roganje narodovi bistroumnosti. Skratka, še en roman, ki ga bo bralstvo več ali manj hlastno požiralo, založništvo pa se ga bo prej ali slej spominjalo s sramom.

Margaret Atwood: ***Deklina zgodba***

Prevedla Miriam Drev

Mladinska knjiga, zbirka Oddih, 1990

Grožnjan v doživljanju nemške umetnice

Eno od olj, ki jih je dala na ogled v Grožnjanu Anette Kieling

V Grožnjanu, temu istrskemu mestecu likovnikov in glasbenikov velja nenapisano pravilo, da so svečane otvoritve galerij ob začetku sezone omejene samo na tiste galerije, ki imajo pokazati v resnici kaj novega. Ena takih je bila letos galerija Lipa, v kateri sicer razstavlja svoja keramična dela njena lastnica Marta Pavlinc, tokrat pa je tam v gosteh nemška slikarka Anette Kieling s svojimi deli. Anette Kieling je že stara znanka Grožnjana, saj je prav tu prebila dobršen del svoje mladosti, lani pa se je v galeriji Roka Zelenka »Porton« prvič predstavila tudi kot slikarka. V galeriji »Lipa« letos razstavlja svoje olja na platnu, svoje, kot jih sama rada označuje, notranje dialoge.

Slike Anette Kieling nastajajo v tišini njenega bruseljskega ateljeja in so, kot sama pravi, najintimnejši odraz njenega doživljanja sebe in okolice. Govorijo o komunikaciji, o tišini, o samoti in ljubezni, so odraz njenih bojev in dilem, odziv na vse, kar ji ponuja okolica. Za vsako izmed njih se skriva vedno nova zgodba, dogodek, poln čustvenega naboja, vsaka nosi v sebi posebno doživetje. Slikarski svet Anette Kieling je svet abstraktnih barvnih odtenkov, reminiscenc, iskanja ravnotežja in harmonije v uglašeni kompoziciji, v kateri ostaja figuralika na drugotnem mestu; je svet tišine, razmišljanja, samote in odmaknjenosti. In prav zato ji je morda Istra še toliko bolj prirasla k srcu.

Prvo vprašanje se skorajda samo ponuja. Po rodu ste Nemka, živite pa v Belgiji. Kaj vas je pripeljalo v Grožnjan in kaj vas nanj veže?

»Grožnjan mi je bil tako rekoč usojen. S starši sem prihajala sem skoraj vsako poletje, kajti predvsem v desetletnem obdobju, ki smo ga preživeli v vzhodnem Berlinu, je bila Jugoslavija edina država, katere vrata so nam bila odprta. Sem smo se vračali tudi še kasneje, tako da je Grožnjan zame zadobil poseben pečat, posebno barvo, poseben vonj, postal je nerazdružljivo povezan z mojim otroštvom in družino.«

Danes sicer živite v Bruslju, vendar ste kot otrok doživeli tako vzhodno kot zahodnoevropski sistem. Se počutite obremenjeni z izkušnjami za takrat še trdno železno zaveso?

»V vzhodnem Berlinu sem preživela obdobje desetih let, od 1968-78, vendar sem ves čas ostala "tista iz Münchna" (rojena sem namreč v Münchnu), torej drugačna. Prehoda iz vzhodne Evrope na Zahod pa nisem doživljala - vsaj zavestno ne - prav nič politično, temveč predvsem osebno, kot mladostnik, ki se osvobaja družinskih spon. Za slednje pa sem na zahodu našla brez dvoma ugodnejše pogoje in možnosti. Tu sem se potem vpisala na medcino in kasneje v Bruslju na akademijo.«

Kdaj ste se povsem posvetili slikarstvu? Je igral pri tem tudi Grožnjan svojo vlogo?

»Na to bi težko odgovorila, saj sem živela v slikarski družini in že zelo zgodaj občutila slikanje kot način komuniciranja z okolico. Vendar pa nikoli nisem razmišljala o tem, da bi svoja dela predstavila širšemu krogu ljudi. Bilo bi, kot bi razgalila najintimnejši kotiček svojega bitja. V Grožnjanu pa sem naletela na okolje, ki sem mu zaupala in se odločila tudi za ta korak, za razstavo.«

Kaj pričakujete od svojih razstav v Grožnjanu? Menite, da je za slikarja Grožnjan lahko odskočna deska?

»Grožnjan je zame pomemben predvsem zato, ker sem tu srečala ljudi, ki jim zaupam in katerih oceno mojega dela cenim. Kajti ko se lotite resnega slikanja, ko želite svoja doživljanja materializirati na platnu, kmalu začutite potrebo po odzivu okolice, po oceni skratka. Tudi zato, da bolje razumete svoje delo, da stopite iz svoje tišine. Včasih ti odziv okolice pomaga, da zaključiš cikel, ki je nastajal v določenem časovnem obodbju.«

So vaše slike na prodaj?

»Seveda. Kakšen smisel bi sicer imele spravljene v ateljeju? Postale bi sterilne, mrtve. Bile bi ob svoj prvobitni smisel - sporočilnost.«

Vendar ste na nekatere bolj navezani kot na druge.

»Da, posebno mi je pri srcu "Oljka", edina , ki tudi po svojem koloritu istopa iz razstavljene zbirke. Nastala pa je, ko sem se že pripravljala na odhod v Grožnjan.«

Če sodimo po »Oljki«, je vaše doživljanje Istre povezano z neskončnim občutkom samote.

»Niti ne. Oljka ostaja vsestransko močan simbol, v sebi nosi vso skrivnostnost Sredozemlja, seveda pa ostaja ves čas tudi del tega prostora. Sicer pa o simboliki svojih slik raje ne bi govorila, vsak jih pač doživlja po svoje. Istra pa ostaja zame edina dežela, kjer se otresem vsakršnega strahu, kjer se počutim osvobojeno vseh spon in omejitev, kjer začutim toplino neposrednega stika z zemljo.«

Bi lahko rekli, da Istro poznate?

»Ne vem. Veliko sem prebrala o Istri, o njeni zgodovini. O pustošenju kuge, o njenih vojnah, izgonih ljudi in ponovnih naselitvah. Brez dvoma zelo posebna dežela. Žal pa ne govorim tukajšnjega jezika, ne poznam domačih pesmi, vendar pa... saj jih tudi nihče več ne prepeva. In morda je prav ta zaprtost del istrskega značaja, njen način življenja in preživetja.«

Ste kaj razmišljali o tem, da bi se za stalno naselili v Grožnjanu?

»Da, vendar je v zadnjih letih postal Grožnjan prehrupen, prepoln barv in ljudi. Razmišljam pa, da bi se nastalila v Završju. Tam je mirneje, tišina je tam globlja in popolnejša.«

VIDA GORJUP-POSINKOVIĆ

Razsodba disciplinske komisije o zadevi Udinese - Lazio

Udinese v B ligi z -4

MILAN — Štiri kazenske točke Udineseju v letošnjem prvenstvu B lige in tri leta prepovedi opravljanja funkcij športnega funkcionarja bivšemu predsedniku videmskega društva Giampaolu Pozzu, to je razsodba, ki jo je izrekla disciplinska komisija italijanske nogometne lige v zvezi z domnevnimi nepravilnostmi pred tekmo Lazio - Udinese v lanskem prvenstvu A lige.

Pozzo je bil obsojen zaradi »športnih nepravilnosti«, društvo pa »zaradi neposredne odgovornosti« pri vsej zadevi. Disciplinska komisija je v bistvu za Pozza v celoti sprejela zahteve, ki jih je dan prej iznesel tožilec nogometne zveze Giampietro. Le-ta je za društvo zahteval kar osem kazenskih točk, disciplinska komisija pa je »le« polovično ugodila njegovi zahtevi.

V razsodbi so člani komisije, ki ji je predsedoval odv. D'Alessio, zapisali, da obtožbam na račun Giampaola Pozza sploh ni mogoče oporekati, saj so jasno dokumentirane z magnetofonskim posnetkom telefonskega pogovora med Pozzom in športnim direktorjem Lazia Regalio. 20. aprila, dva dni pred prvenstveno tekmo Lazio - Udinese, je Pozzo od Regalie zahteval pogovor s predsednikom rimskega društva Callerijem. Med pozivom naj bi zahteval od Lazia, naj prepusti zmago Udineseju, sicer bi razkril nekatere žgoče »okoliščine« v škodo Lazia. Pozzo naj bi zaključil pogovor z grožnjo, da bodo njega in predsednika Lazia odpeljali s stadiona v policijskem avtu, če Udinese ne bo zmagal. Tekma se je končala neodločeno, 0:0...

Giampaolo Pozzo

Pozzo se je pred disciplinsko komisijo zagovarjal, češ, da je hotel s tistim telefonskim klicem le preprečiti, da bi Lazio morebiti kontaktiral nekatere igralce Udineseja, kot naj bi se to dogodilo že nekajkrat v preteklosti. Pozzo naj bi hotel torej le »zavarovati« svoj klub pred morebitnimi drugimi poskusi nešportnega manipuliranja.

Člani disciplinske komisije so bili mnenja, da je bilo s predsednikom Pozzom vse društvo vpleteno v zadevo, in je torej pri tem neposredno odgovorno. Ker je ob koncu lanskega prvenstva Udinese nazadoval, se je komisija odločila, da bo prestal kazen v novem prvenstvu B ligi, in mu naprtila 4 kazenske točke.

V Vidmu so bila včeraj mnenja o razsodbi dokaj deljena. Nekateri so se zgražali, češ, da društvo ni bilo vedelo za predsednikov poskus manipulacije, drugi so bili zmerno zadovoljni, ker disciplinska komisija ni sprejela tožilčeve zahteve po osmih kazenskih točkah. Pravni zastopnik Udineseja odv. Cianci je že napovedal, da se bosta tako društvo kot bivši predsednik Pozzo pritožila na zvezno prizivno komisijo, ki bo o zadevi razpravljala v teku desetih dni.

Tudi Juventus in Sampdoria začela z delom

Vsi so na pripravah!

Včeraj so se na predprvenstvenih pripravah zbrali nogometaši Juventusa in Sampdorie. Obe ekipi, ki spadata v ožji krog favoritov za osvojitev naslova državnega prvaka, sta zadnji prvoligaški enajsterici, ki sta začeli svoje priprave na bližnje prvenstvo. Varovanci Giannija Agnellija so se zbrali na sedežu društva v Turinu, že v popoldanskih urah pa so odpotovali na prve treninge v švicarsko mestece Bouchs, kjer bodo ostali do 14. t.m. Od tam se bodo odpravili v tradicionalni športni center Villa Perosa pri Turinu, ki je že vrsto let njihov predprvenstveni glavni štab.

Okoli Juventusa vlada neverjetna evforija, ki je razvidna tudi iz rekordnega števila prodanih abonmajev za prihodnjo sezono: kar dvajset tisoč. In res je letos Juventus, po mnenju izvedencev, prvi favorit za osvojitev naslova italijanskega prvaka. Skupno je vodstvo turinskega prvoligaša potrosilo skoraj šestdeset milijard lir, saj je od Fiorentine kupilo »superasa« Roberta Baggia, nato pa še take igralce, kot sta mlada upa Marco De Marchi in Massimo Orlando, "tujec" Haessler, ki se je v vrsti ZRN zelo izkazal na zadnjem zmagovitem svetovnem prvenstvu, in Brazilec Julio Cesar, nato pa še Paolo Di Canio, Gianluca Luppi in Eugenio Corini. Če k temu dodamo, da sta napadalca Totò Schillaci in Gigi Casiraghi prav letos dosegla svoj višek v formi, vidimo, da je Juventusova postava "atomska". Ekipo bo od letos vodil inovativni Gigi Maifredi, ki je nadomestil sicer res dobro pripravljenega Dina Zoffa, ki je odšel k Laziu.

V Bogliascu, kjer so se včeraj zbrali nogometaši Sampdorie, Vialli, Mancini in trener Boškov odkrito napovedujejo svoj naskok na najvišjo stopniško italijanskega prvenstva. Očitno je ta optimizem nalezljiv, saj je kar deset tisoč navijačev sprejelo svoje ljubljence v Bogliascu. Nova nakupa Ivano Benetti in Marco Branca sta bila še posebno zadovoljna za sprejem, Vialli pa je nato nekoliko "ohladil" vzdušje, saj je napovedal tiskovni molk, katerega je uspešno izvedel že med svetovnim prvenstvom. Predsednik Sampdorie Paolo Mantovani je med predstavitvenim govorom napadel javne oblasti, češ da je stadion Marassi še neuporaben, nato pa je dejal, da je bila prejšnja sezona z osvojitvijo pokala pokalnih prvakov res izredna, obenem pa si je zaželel, da bi bila bližnja prav tako uspešna.

Vodstvo prvoligaša Lecceja, ki se že nekaj dni nahaja v Roccarasu, je medtem objavilo tiskovno sporočilo, v katerem je rečeno, da se bo novi nakup, sovjetski igralec Alejnikov, pridružil svojim novim soigralcem danes. S to novico je bil predvsem zadovoljem novi trener Boniek, ki počasi sestavlja dobro ekipo, ki računa na mesto v sredini lestvice. V Rim pa je medtem včeraj prišel tudi član brazilske državne reprezentance branilec Mazinho, ki se bo danes pridružil soigralcem v Roccarasu.

Francesco Rocca je novi namestnik trenerja državne reprezentance Azeglia Vicinija in bo nadomestil Sergia Brighentija. Ta odločitev je sad dolgih pogovorov Matarreseja in Vicinija, in spada v okvir pomladitve tehničnega kadra državne reprezentance.

Na sliki: nova "družinska slika" Juventusa: od leve De Marchi, Orlando, Julio Cesar, trener Maifredi, Di Canio, Luppi in Corini (AP)

Po več kot treh (!) mesecih ponovili tekmo v 1. jugoslovanski ZNL

Sarajevo ostane med prvoligaši

SARAJEVO — Farsa v jugoslovanskem nogometu se nadaljuje. Včeraj so namreč po več kot treh mesecih ponovili tekmo 30. kola med Sarajevom in Dinamom, ki so jo 25. aprila letos prekinili po 1. polčasu, ko je neki gledalec s pločevinko s pivom poškodoval sodnika Zorana Petrovića. Tedaj je bil rezultat 1:0 za Sarajevo in z istim izidom se je končalo tudi včerajšnje srečanje (zadetek je v 65. minuti dosegel Kuprešanin).

Sinočnja tekma je bila izredno pomembnoa saj je odločala o obstanku v ligi. Sarajevo je za obstanek potrebovalo točko, ki si jo je tudi zagotovilo in tako prehitelo Velež. Slednji naj bi torej izpadel v B ligo. To pa ni gotovo. Velež je namreč ostro protestiral proti ponovitvi srečanja med Sarajevom in Dinamom in tako je vse več govoric, da bodo 1. ligo razširili na 19 klubov, tako da ne bi izpadlo nobeno moštvo. V tem primeru bi tudi 2. liga štela le 19 klubov. O tem pa bodo odločali prihodnje dni.

Za jugoslovanski pokal

Danes Koper proti selekciji JLA

KOPER — Nogometaši Kopra letos prvič v svoji zgodovini startajo v zveznem tekmovanju za pokal Jugoslavije, saj so se kot slovenski pokalni zmagovalci uvrstili v šestnajstino finala. Toda muhasti žreb je določil, da morajo odigrati predkolo s selekcijo JLA. Tekma bo danes na Bonifiki s pričetkom ob 17. uri. To bo obenem tudi prva letošnja predstavitev Kopra pred svojim občistvom, saj so Koprčani na dosednjih pripravah odigrali vse tekme v gosteh.

Vojaki imajo izredno močno ekipo, saj v njej igrajo po vrsti vsi prvoligaški igralci, med katerimi bo tudi Džoni Novak, član Olimpije, ki se je odločil, da bo odslužil vojaško obveznost, ker ni dobil izpisnice za prestop k Partizanu. Zmagovalec koprske tekme bo naslednjo sredo igral v 1. kolu zveznega tekmovanja s Spartakom.

Koprski trener Rora bo v boj poslal moštvo, ki je pred tednom dni v Mariboru premagalo tamkajšnji Maribor Branik, vprašljiv je le nastop Dališa, ki si je poškodoval nogo. Zagotovo pa bodo v ekipo od štirih vsaj trije novinci in sicer Koželj v vratih ter Pevnik in Ibranović, morda pa v nadaljevanju tudi Ščulac. »Nasprotnik je uigrana ekipa prvoligaških igralcev in je favorit, toda tudi mi imamo svoje adute in se zavedamo svojih sposobnosti. Imamo lepo priložnost, da se uvrstimo naprej, čeprav zmaga ni naš imperativ,« pravi trener Rora.

Kakorkoli že, danes popoldne bo na koprski Bonifiki nogometni praznik, saj bo po zanimanju sodeč (naraščalo je iz dneva v dan) Bonifika nabito polna. Ob lepi športni nogometni predstavi je seveda zanimivo, s kakšnimi ambicijami se bo Koper predstavil.

(Kreft)

Arianna Bogatec v Livornu jadrala brez športne sreče

LIVORNO — Zamejska jadralka Arianna Bogatec je zaključila svoje tekmovanje na svetovnem prvenstvu v razredu europa pod pričakovanji. Uvrstila se je na končno 32. mesto, kar je daleč od načrtovanega cilja. Resnici na ljubo je treba takoj zapisati, da se je morala Arianna v Livornu srečati s kopico nevšečnosti: od težjega čolna, kar jo je oškodovalo za kakih 15 odstotkov v primerjavi z nasprotnicami, do diskvalifikacije v povsem solidno opravljeni prvi regati. Sodniki so jo izločili zaradi enega samega zasuka s krmilom v bližini boje, v kar pa so jo prisilile nasprotnice, ki so pred zavojem nepravilno izsilile prednost in katerih žirija ni diskvalificirala.

Ob vrnitvi domov je Arianna poudarila, da gre to prvenstvo čimprej pozabiti. Naša jadralka bo imela že ta teden priložnost, da popravi slab vtis iz Livorna, saj danes odpotuje na Nizozemsko, kjer se bo v Hoornu začelo svetovno prvenstvo IYRU. Na tem prvenstvu lahko zastopajo vsako državo največ po trije tekmovalke, Bogatčeva pa si je priborila mesto v reprezentanci z dobrimi nastopi v teku celotne sezone.

Na svetovnem prvenstvu v Livornu je zmagala Tržičanka Chiara Calligaris. Naslov si je zagotovila z drugim mestom v zadnji regati, medtem ko je do tedaj vodilna domačinka Landija s katastrofalno zadnjo preizkušnjo zdrknila na tretje mesto.

Koprčan Deržek peti v Livornu

KOPER — Svetovno jadralno prvenstvo v razredu europa v Livornu pa je bilo zelo uspešno za mlade jadralce z Obale. Igor Deržek, 20-letni študent biologije iz Portoroža, je dosegel imeniten uspeh, ko je po sijajnem finišu dosegel končno peto mesto, kar je doslej daleč najboljša uvrstitev jugoslovanskih jadralcev na svetovnih prvenstvih v tem razredu. Nekoliko je razočaral Koprčan Branko Brčin, ki je pričakoval več kot 51. mesto, zato pa je prijetno presenetil Mariborčan Matej Orešič, jadralec Sidra, ki je bil v prvi regati najboljši - sedmi, na koncu pa je pristal na 44. mestu, kar je tretja jugoslovanska uvrstitev v konkurenci več kot sto udeležencev.

V konkurenci deklet je zadnjo regato presenetljivo dobila Izolanka Vesna Dekleva in čeprav najmlajša med več kot 110 udeleženkami, je potrdila, da je perspektivna jadralka; za las pa je že na svojem prvem mednarodnem nastopu zgrešila olimpijsko normo, ko je pristala na 24. mestu.

Obalno jadranje letos zares žanje uspehe, saj še vedno močno odmeva tudi uspeh 14-letnega jadralca koprskega Jadra Jurice Tunjiča, ki je postal evropski prvak v razredu optimist; uspeh pa sta zaokrožila Izolana Vasilij Smerdu s šetim in Mavricio Žbogar z osmim mestom. Že v torek pa je pet optimistov, med njimi tudi evropski prvak Tunjič, odpotovalo na Portugalsko, kjer se bodo udeležili svetovnega prvenstva. Na evropsko mladinsko prvenstvo za razred finn pa sta v Francijo odpotovala tudi Splitčan Karlo Kuret in Koprčan Jure Orel.

Uspeh koprskih jadralcev v razredu 470 in FD

KOPER — Na tridnevnem mednarodnem prvenstvu Jugoslavije v jadranju za olimpijska razreda 470 in FD, ki ga je koprsko Jadro zelo dobro organiziralo, so imeli največ uspeha madžarski in koprski jadralci. V razredu 470 sta zmagala Koprčana Matjaž Antonez in Davor Glavina, ki sta tudi tretjič osvojila državni naslov, medtem ko sta v razredu FD zmagala Botond in Farkaš Lytkey iz Madžarske, sicer peta na prvenstvu Evrope, naslov jugoslovanskih prvakov pa je šestič osvojil veteran jugoslovanskega jadranja, »neuničljivi« Dušan Puh iz piranskega Pirata, tokrat z novim flokistom Goranom Sosičem iz Kopra. (Kreft)

Na pobudo deželnega podpredsednika Gioacchina Francescutta

Pariz-Dakar leta 1991 v Trstu?

TRST — Na pobudo deželnega podpredsednika in odbornika za turizem Gioacchina Francescutta sta bila včeraj umeščena dva pripravljalna odbora, ki ju sestavljajo še deželni osbornik za šport Nemo Gonano, predstavniki Občine in Pokrajine, Trgovinske zbornice in letoviščarske ustanove in ki bosta skrbela za vso deželo Furlanijo-Julijsko krajino pomembni športni manifestaciji.

Prvi odbor bo imel nalogo, da v sezoni 1991/92 organizira odhod rallyja Pariz-Dakar v Trstu. Do tega je prišlo zaradi osebnega zanimanja podpredsednika Francescutta pri organizatorju Sabinu in posredovanja Edyja Orolija. Francescutto je še pojasnil, da bi lahko izvedli tudi predetapo po tržaškem in istrskem Krasu, če bodo premostili morebitne prepreke političnega značaja.

Drugi odbor pa bo zadolžen za pripravo svetovnega motonavtičnega prvenstva off-shore, in sicer poleti 1991. Za organizacijo tega prvenstva je tržaška Občina že uradno zaprosila za dovoljenje italijansko motociklistično zvezo. V tem odboru bodo še zastopniki tržaške luke in luške kapitanije ter drugi izvedenci.

Italija dobro začela

SEATTLE — Na Igrah dobre volje je italijanska odbojkarska moška reprezentanca v prvem srečanju s 3:0 (17:15, 15:12, 15:12) premagala Argentino. Ostali izidi: Kuba - Nizozemska 3:1, ZDA - Francija 3:1, SZ - Brazilija 3:0.

Še en uspeh balinarjev Sokola

Balinarji nabrežinskega Sokola nezadržno nadaljujejo z zelo bogato bero lovorik. V soboto so si v konkurenci kar šestnajstih četverk zasluženo zagotovili tudi Kraški pokal, ki ga je dobro organizirala Nabrežina. V dokaj izenačenem velikem finalu so v končnici z 11:7 strli odpor žilavega moštva Duinese, tretja je bila Nabrežina, četrti pa istrski Grožnjan. (B. S.)

Sovodenjski nogometaši in odbojkarji zmagali na Peči

V okviru športnega praznika, ki ga je na Peči organiziralo domače KŠD Vipava, se je v soboto zaključil turnir v malem nogometu in odbojki, na katerem so moči merile postave iz sovodenjske občine. Končna zmaga je tokrat pripadla postavi iz Sovodenj, ki je bila boljša tako v nogometu kot tudi v odbojkarski preizkušnji.

NOGOMET

Rupa/Peč - Sovodnje 4:6, Gabrje - Vrh 8:4, Rupa/Peč - Gabrje 2:2, Vrh - Sovodnje 2:7, Sovodnje - Gabrje 2:2, Rupa/Peč - Vrh 2:3.

ODBOJKA

Sovodnje - Rupa/Peč 3:0, Vrh - Gabrje 3:1, Rupa/Peč - Gabrje 2:2, Vrh - Sovodnje 2:2, Sovodnje - Gabrje 3:1, Rupa/Peč - Vrh 2:2.

KONČNA LESTVICA: 1. Sovodnje 10 točk; 2. Vrh 6 točk; 3. Gabrje 5 točk; 4. Rupa/Peč 3 točke.

Na sliki: akcija z nogometnega srečanja med Sovodnjami in Vrhom.

Pogovor z dr. Spacalom o odpravi Alpe-Adria na Everest

Važne znanstvene novosti

Z zdravniških pregledov v centru za športno medicino v Tržiču: z leve Lenart Vidali, Davor Zupančič, Marco Sterni (s kisikovo masko) in dr. Borut Spacal, ki je preglede vodil

Z današnjim prispevkov začenjamo serijo člankov, s katerimi bomo predstavili z vseh zornih kotov mednarodno odpravo na Everest in Lhotse, ki jo prireja SPDT s sodelovanjem komisije za odprave v tuja gorstva pri PZS in ki bo odšla na pot 15. t. m. O znanstvenem pomenu odprave smo se pogovorili s športnim zdravnikom in pnevmologom dr. Borutom Spacalom, ki nam je obrazložil svoje znanstvene načrte, ki jih bo skušal uresničiti na njej. Slednji nikakor niso zanemarljivi, če pa uspejo, v kar smo prepričani, bo imela ta ekspedicija izreden pomen tudi s strogo znanstvenega stališča. Dr. Spacal nam je nazorno obrazložil, za kaj pravzaprav gre.

Kakšne probleme ima človek v višinah?

»Človeško telo je primerno za bivanje v nižinah, čeprav so se nekatera ljudstva privadila na življenje tudi na višini več kot 4000 m. Preko 5000 m pa ni več stalnih človeških bivališč. Okolje postane tako, da človek v teh krajih ne more več dalj časa vzdržati brez hudih posledic. Tudi za alpinista, ki se vzpne na te višine, je visokogorsko okolje problematično. Računati mora na nizke temperature, ki jih je večkrat še težje prenašati zaradih hudih vetrov.

Glavni problem pa je zmanjšana razpoložljivost kisika, ki ob hudih fizičnih naporih povzroča vrsto obolenj: od običajne višinske bolezni (glavobol, slabost, bruhanje, vrtoglavica, onemoglost), s katero se lahko srečamo že v naših gorah, pa do mnogo hujših bolezni, kot so pljučni in možganski edem. Vsekakor je naš organizem tako prilagodljiv, da lahko po določenem obdobju aklimatizacije tudi pomanjkanje kisika kar dobro prenašamo.

Če je že višina okrog 5000 m za človeka lahko problematična, pa predstavlja vzpon preko 8000 m ekstremno preizkušnjo za človeško telo. Razpoložljivost kisika je tukaj samo ena tretjina tiste, ki smo jo navajeni v nižinah. Za medicino je še zmeraj neznanka, kako ljudje še zmorejo v takih pogojih določene fizične napore.«

Kakšen mora biti tisti, ki se odpravlja v visokogorstva?

»Atlet-alpinist, ki je namenjen v visoke gore, mora biti popolnoma zdrav, to se pravi brez vsakršne bolezni, predvsem pa ne sme imeti nobenih srčnih ali pljučnih težav. Poleg zdravja pa je potreben tudi dolgotrajni trening predvsem vzdržljivosti.«

Kakšne preglede so naši alpinisti opravili?

»Najprej smo opravili vse tiste preglede, ki so potrebni, da lahko izključimo razne bolezni (običajni pregledi krvi in urina, rentgenski pregled pljuč itd.). Posebno pažnjo polagamo na krvno sliko, saj je pri zmanjšani količini kisika izredno važna razpoložljivost eritrocitov. Zelo važni so pregledi srca in pljuč bodisi v mirovanju kot pod maksimalnim naporom. Preizkusili smo tudi, kako telo odgovarja na vdihavanje krepko znižane koncentracije kisika in to v mirovanju in pod naporom.«

Kako so se pri teh testih izkazali naši alpinisti?

»Teste so vsi uspešno opravili, to se pravi nobenega nismo iz zdravstvenih razlogov zavrnili. Preiskave so tudi pokazale zelo dobro pripravljenost večine udeležencev, nekateri so se celo pri merjenju vzdržljivosti izkazali tako kot le malokateri maratonec.«

Zakaj pa si se odločil za sodelovanje pri tej alpinstični odpravi?

»Kot ljubitelj gora sem zelo zadovoljen, da sem na kak način, čeprav le obrobno, prisoten pri tej ekspediciji. Fizična dejavnost v višinah pa me seveda zanima tudi kot športnega zdravnika in pneumologa. Pneumologi se namreč že od nekdaj ukvarjajo z višinskimi problemi, saj so pogoji, v katerih zaživi alpinist zaradi zmanjšane razpoložljivosti kisika, slični tistim, v katerih so prisiljeni živeti razni kronični pljučni bolniki.

Upam tudi, da se moje sodelovanje z ekspedicijo ne bo omejilo na zdravniške preglede, ki smo jih opravili v centru športne medicine v Tržiču, temveč da bomo lahko odpravo opremili z oksimetrom. To je droben aparat, ki meri količino kisika vezanega v krvi na hemoglobin. Tega naj bi alpinisti ponesli do zadnjega višinskega tabora, mogoče pa tudi na sam vrh. Takih meritev ni opravila še nobena odprava in bi torej imele tudi znanstveni pomen, na podlagi teh raziskav pa bi se lahko tudi odločalo, kdo lahko tvega vzpon brez dodatne uporabe kisika.

Upam tudi, da se bom lahko odpravi sam pridružil v baznem taboru in s seboj ponesel aparat, ki ga izdeluje družba Cosmed. Ta aparat omogoča telemetrično merjenje utripov srca, dihanja in porabe kisika. S temi meritvami bi lahko ugotovili, kakšna je metabolična cena raznih alpinističnih dejavnosti v višinah, kako hitro zapade človeški organizem v takem okolju v anaerobičen metabolizem in kako težko je plačevati kisikov dolg ob močno znižani koncentraciji baznih tamponov v krvi. Podobne meritve so bile do sedaj izvršene samo v laboratorijih, nihče pa jih še ni opravil v realnem ambientu, v katerem alpinist deluje. Seveda pa bi te raziskave poleg športnega imele tudi širši medicinski pomen.«

»Če nam bo to uspelo, bo odprava Alpe-Adria Sagarmata pridobila tudi dostojno znanstveno komponento.«

DUŠAN JELINČIČ

Konec preteklega tedna v Bazovici

Športni praznik Sloge

Lepo število ljudi (foto D. Križmančič) **se je konec preteklega tedna udeležilo športnega praznika, ki ga je na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici priredilo ŠZ Sloga. V večerih urah je za njihovo razpoloženje poskrbel ansambel Zvezde**

Deklice Tarahumara ob potoku, ki teče skozi Cusàrare

Uspelo mi je s precejšnjo težavo in napredoval sem hitreje, dokler nisem prišel do pritoka, ki je ponovno zapletel vso zadevo. Pritok sem lahko še prebrodil, nisem pa več mogel na levi breg glavnega toka, kjer se je ponovno lepo vila steza. Obhod bi terjal dobro uro hoje in sklenil sem se raje vrniti.

Vmes sem tudi naletel na psa, ki ni kazal prevelike prijaznosti. Verjetno je bilo v bližini kakšno bivališče ali pa živali na paši. Ko sem vzel v roke močnejšo palico, je pes končal razkazovati svojo vnemo. Prepričal sem se tako, da v bližini ni bilo ljudi, ker bi sicer pes še naprej lajal.

Osebna varnost se mi je zdela tedaj še zelo važna postavka, čeprav so me ob vhodu v dolino rečice pomirili z zagotovilom, da tam ne pride do napadov na tujce.

Slapov nisem dosegel, prestregel pa sem skupino Indijank, ki so prale ob vodi. Odkrito fotografiranje je bilo nemogoče. V njihovo bližino sem prišel neopazen. Za skalo sem si tako pripravil fotoaparat in nekajkrat pritisnil. Močno žuborenje vode je prekrilo škrtanje sprožilca. Brez predhodnega dogovora o morebitni odškodnini je fotografiranje tam tvegano, ker pride lahko do zahtev po višjih vsotah. Po opravljenem snemanju sem stopil na plano, pomahal v pozdrav in šel dalje.

Daleč od vsake civilizacije so bile domačinke v svojih zelo barvitih oblačilih goste rdeče, oranžne in vijoličaste barve. Trakovi rdeče barve so jim stiskali bleščeče črne lasi. Prale so seveda brez vsakršnih kemičnih pripomočkov.

Do bližnje vasi Cusàrare je bilo le nekaj kilometrov. Peljal sem se s taksijem po poti, katere bi se pri nas odločno izogibala tudi terenska vozila. Dohiteli smo nekaj domačinov, ki so se vračali v vas s kolesi, verjetno z dela v Creelu ali kje drugje. To je tudi pomenilo, da v vasi živijo tudi od plačanega dela.

Raràmuri so vsaj formalno lastniki gozdov območja, na katerem živijo. Les tudi sami prodajajo, večkrat pa pride do kraj s strani priseljencev in do sporov. Raràmuri nimajo sredstev in niti ne znanja, da bi od oblasti terjali zaščito svoje imovine. Zgodi se, da jo morajo včasih materialno braniti z lastnimi močmi.

Velika večina družin živi izključno od poljedelstva in reje domačih živali. Precej je kokoši in drobnih črnih prašičev, ki se prosto pasejo v naravi. Odpadkov hrane se tam zanesljivo ne proizvaja. Glavna hrana domačinov je koruza, poljsko delo pa je samo ročno.

Na specialki je bil Cusàrare označen kot vas, ob prihodu pa sem bil pošteno razočaran. Ob razpadajoči cerkvici je bila daljša baraka bledo zelene barve, posejane po kotlini pa hišice iz debelih borovih hlodov. Vse izredno skromne in z enim samim prostorom v notranjosti. Dimnikov na njih ni bilo. Dim je prosto uhajal skozi odprtine na prednji in zadnji strani ter skozi špranje. Posebnost domačij so bile kletke, postavljene na približno dva metra visokih kolih. S težavo sem izvedel, da so te kletke namenjene kokošim zaradi varnosti pred ropanjem kojotov. Zvečer odstranijo lestev in s tem zaščitijo dragocen vir hrane.

Odraslih ali starejših ljudi ni bilo na spregled. Skozi naselje je tekel skromen potoček in na lesenem mostiču se je skupina dečkov nekaj igrala. Ob bregovih potoka in tudi v sami strugi je bilo veliko umazanije. Najlonske vrečke in pločevinke so dokazovale, da je v vasi le prisotna industrijska hrana.

Stopil sem po stezi mimo skupine dečkov na mostu. Večji so se še naprej igrali in medtem očitno nekaj govorili na moj račun, taki, ki so komaj hodili pa so me plaho gledali.

Lesene pregrade domačij so mi preprečile, da bi šel dalje. Posnel sem nekaj slik in že mislil na povratek, ko je višje na bregu završalo. Proti meni je teklo nekaj desetin dečkov in deklic.

Da sem bil predmet njihovega zanimanja ni bilo dvomov, ker so me obkrožili in začeli bombardirati s prošnjami za »plumas« (peresa) in »cien pesos« (sto pesov).

Navadno imam s seboj šop peres za take prilike, ker je v takih deželah pero dragoceno in predstavlja politično sredstvo. Pomagal bi pri alfabetizaciji, četudi v samo simboličnem merilu. Nasprotno bi bil denar samo začasna rešitev. Vsekakor nisem imel peres za vse in zato otrokom nisem mogel dati ničesar, da bi ne nastale notranje zavisti.

In vendar se reka stalno premika, kar pomeni, da se vse vrača. Je to mogoče? Se torej vračajo nekoč ljubljene osebe, nekdanja stanja, nekdanji srečni trenutki, utrinki nedoživetega in ni torej nič dokončno izgubljeno? Je lahko to res? In počasi se spomnim na pogovor med Siddharto in brodnikom Kamalijem.

Ta, ki ima svoje stalno mesto ob reki, je pravil mlademu potepuhu in svetniku, da se je od reke naučil treh stvari: misliti, čakati, se postiti. Očitno sem jaz še zelo daleč. Skušam misliti, sem neučakan in se ne znam postiti.

Dolga bo pot. In Kamali je razlagal, da je reka spregovorila in mu rekla, da časa ni. Brodnik je spoznal, da lahko z reko govori, da mu ta pomeni vse in nič. Vsebuje vse zaznavne in nezaznavne glasove tega sveta, smeh, jok, tožbo, obupane in vesele klice, žalost in srečo obenem. Čeprav vedno teče, je tudi vedno prav tu, vedno ista in vedno nova, kot tudi ljudje. Vendar pa Kamali ni razumel, ni se zavedal, da ni samo reka tista, ki spregovori. Lahko je nebo, lahko so gore, ptice na nebu, vonj pomladi, glas otroka... Le prisluhniti moraš znati. Morda je reka le bolj jasna, bolj prozorna, človeku bolj naklonjena, zna pa te tudi prevarati. Če vržeš kamen v vodo, gre po najkrajši poti do cilja, to pa te zavede, ker cilja ni. Cilj je le prevara za utrujene, ki si želijo počitka.

Še vedno sem nemo zrl v reko in se prepuščal njenemu toku. Popolnoma sem izključil zunanji svet: sprehajalce, ki so polzeli mimo mene, klice otrok, nežno sapico, ki mi je mršila lase, neznosno vročino. In med lise mojih občutkov se je čisto nalahko vsiljeval občutek sreče. V majhnih, skoraj neznatnih utrinkih. Kot drobne rosne kapljice. V trenutku bi bil rad na drugem bregu, ki je še obžarjen od sonca. In ko bi bil tam, bi videl, da ni tam več luči, temveč da se je preselila na naslednji breg, na naslednjo vzpetino, na naslednjo liso na zemlji. In spet bi bil rad drugje, nekje dalje in tako v nedogled. A zakaj tega ne bi počenjal? Lepo je tako življenje, polno! Slediti svetlobi, slediti soncu, slediti luči, dokler ta dokončno ne ugasne, samo zato, da jo nato lahko spet dočakam še svetlejšo, še opojnejšo, še bolj žarko.

Kaj pa ob tem pravijo drugi ljudje, prijatelji, ki prijatelji niso, temveč kvečjemu znanci? Da sem sanjač! Naj bo! Rad sem sanjač v svoji sreči, v svojem svetu. Kaj pa so ti stvarneži? Biti konkreten in ne sanjač pomeni nekaj ustvariti. Pregovor pravi, da ustvariti nekaj pomeni vsaditi drevo, spočeti sina, napisati knjigo... In smo torej vsi, razen redkih izjem, sanjači. No, Kaj bi s tem!

Končno se premaknem. Ne vem koliko časa sem negibno slonel ob ograji na rečnem nabrežju in sanjavo zrl v reko. Morda uro, morda dve, morda le pet minut. Le kdo bi vedel? Pozabil sem gledati uro, kot da bi hotel potrditi, da čas ni nič vreden, da čas ni bistven. Kaj pa je bistveno? Naslednji dan. Le ta je bistven. In naposled sem se domislil, da človek lahko izživi svoje življenje v eni minuti, v eni uri, v enem dnevu, v štiriindvajsetih urah ali štiriindvajsetih letih. Ta dan še vedno čakam. En dan kot eno življenje. Čas je prazna časa, ki jo moraš napolniti. Napolniti s trenutki, s sprejemanjem trenutkov, z utrinki, ki jih moraš obogatiti z odločitvami, da je čas resnično tvoj. Čas je torej v vseh ozirih absoluten. Jaz pa mu moram sedaj dati svojega duha. Čas je večen, minljivi pa so ti ljudje, ki jih videvam tu na nabrežju, ki se tu pogovarjajo, smejejo, se žalostijo, ki morda ponoči tu umirajo. In te ljudi srečujem. Vsak je sam s seboj. Ničesar ne vemo o drugih ljudeh, o njihovem iskanju sreče, o njihovem grebenju po smislu življenja. To so nedovoljene teme.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglasi: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

sreda, 1. avgusta 1990

Medtem ko se je v Kairu začelo srečanje islamskih držav

Čedalje večja zaostritev med Irakom in Kuvajtom

BAGDAD — Po pisanju dnevnika Washington Post naj bi Irak na meji s Kuvajtom zbral že 100 tisoč vojakov. To je kar trikrat več od števila vojakov v prejšnjem tednu, na meji naj bi tako bilo 6 divizij.

Gosta koncentracija vojaških sil je posledica napetosti, ki že dva tedna vlada med omenjenima arabskima državama. Iraški predsednik Sadam Husein je v prejšnjih dneh obtožil Kuvajt, da je v obmejnem pasu (vendar na iraškem ozemlju) črpal oz. »ukradel« nafto v vrednosti 2,4 milijarde ameriških dolarjev; poleg tega pa naj bi se s podporo ZDA skušal maščevati na iraške pobude v okviru organizacije OPEC. Na zahtevo Iraka je konferenca držav članic OPEC prejšnji teden sklenila podražiti najnižjo ceno nafte za tri dolarje na sodček, sedaj pa naj bi se (vsaj po mnenju iraških voditeljev) na to potezo nekateri skušali maščevati. Tarča iraških obtožb so med drugim tudi zahodne države, ki naj bi ščitile Izrael, tj. enega od najhujših sovražnikov Iraka.

Voditelji obeh držav bodo skušali vzpostaviti dialoge na srečanju, ki se je začelo včeraj v pristaniškem mestu Dželda, v Savdovi Arabiji. Srečanja se bo udeležil kuvajtski ministrski predsednik, šejk Al-Sabah, v delegaciji pa nepričakovano ne bo kuvajtskega zunanjega ministra.

Zaostritev odnosov med Irakom in Kuvajtom bo ena izmed vročih tem 19. islamske konference. Ta se je začela včeraj v glavnem mestu Egipta, na njej sodelujejo predstavniki 45 držav. Po mnenju opazovalcev bo letošnja konfereca ena najbolj vročih od leta 1971, tj. od leta njene ustanovitve. Poleg vprašanja spora med Irakom in Kuvajtom bodo na konferenci govorili tudi o palestinskem vprašanju, nevarnosti čedalje večje naselitve Židov iz Sovjetske zveze, prekinitvi dialoga PLO-ZDA in sporu med Pakistanom in Indijo glede Kašmirja. V otvoritvenem govoru je gostitelj islamske konference, egiptovski predsednik Hosni Mubarak, pozval islamske države k večji medsebojni solidarnosti, poudaril pa je tudi potrebo po iskanju dialoga z neislamskim svetom.

Pred začetkom konference se je v pismu, ki ga je naslovil Mubaraku, oglasil voditelj iranskih mudžahedinov Masud Radžavi. Slednji je obtožil iransko vlado, da je z nekorektno politiko na področju izvoza nafte, oškodovala ostale arabske izvoznice nafte za 150 milijard dolarjev.

Iz živalskega sveta

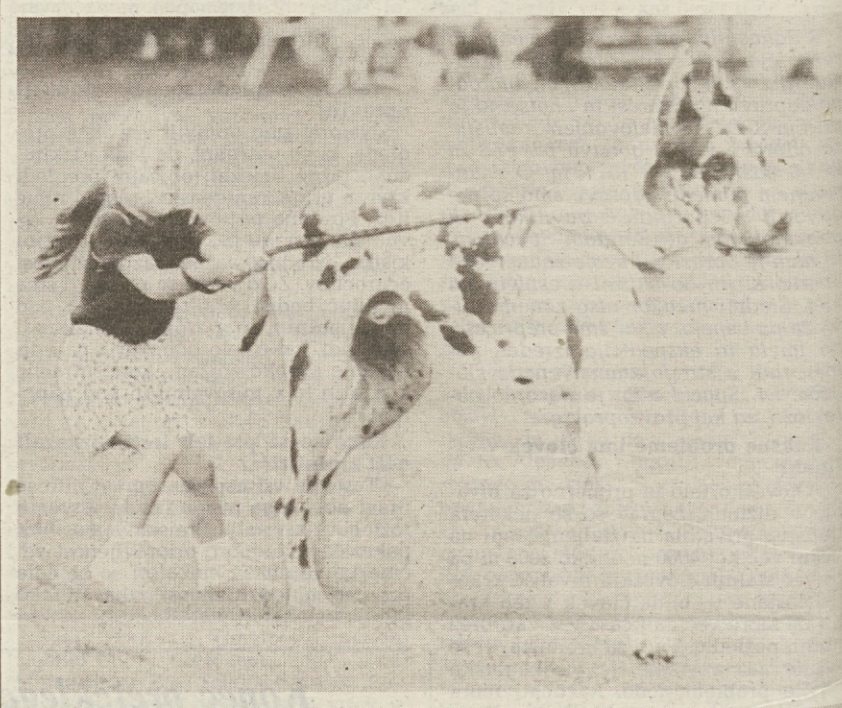

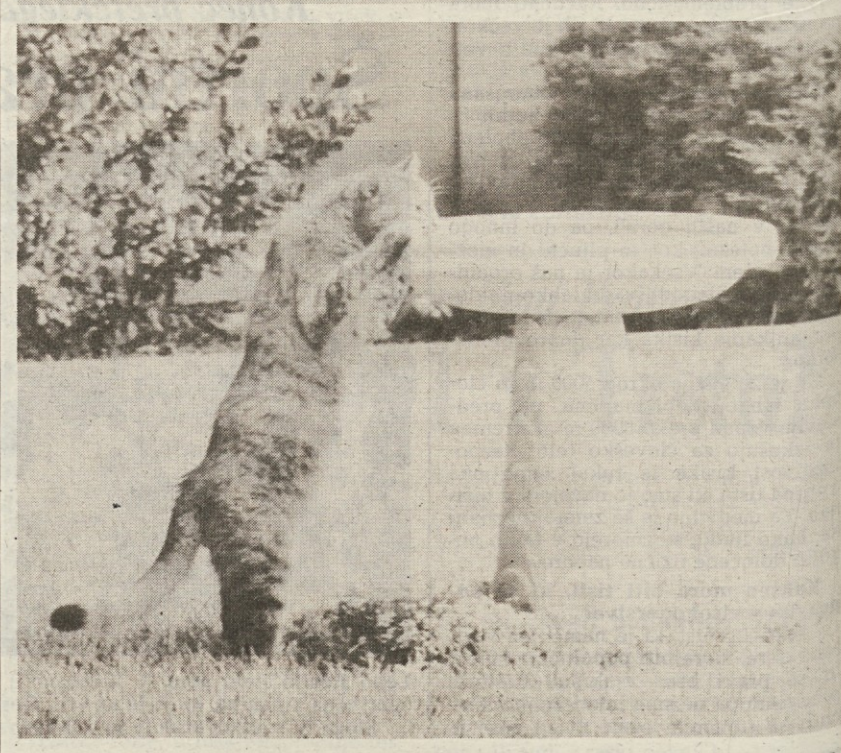

Živalski svet je izredno hvaležna telovadnica za ljubitelje fotografije. Dokazno gradivo so tudi naše slike na katerih so ovekovečeni gorila Diana, ki je našla prijatelja, s katerim lahko deli kozarček jogurta, pes Willy, ki mu mala Diane ne bo kos vsaj še deset let, in muc Gerry, ki nadvse skrbno izbira pitno vodo (Telefoto AP)

Odslej pa tako

ULAN BATOR — Konje, tradicionalno prevozno sredstvo Mongolcev, čedalje bolj izpodrivajo motorizirana vozila. Na sliki (telefoto AP) **vidimo pastirja in njegovega sinčka na pločevinastem motornem žrebcu.**

Virus aidsa se širi v državah, kjer ga doslej niso poznali

ŽENEVA — Svetovna organizacija za zdravstvo (WHO) je objavila najnovejše podatke o aidsu v svetu. Kljub naporom znanstvenikov in raziskovalcev, ki se trudijo, da bi iznašli učinkovito zdravilo zoper to bolezen, je za aidsom zbolelo že od osem do deset milijonov ljudi. WHO meni, da bo v prihodnjih desetih letih zaradi okužbe z virusom HIV umrlo najmanj tri milijone žensk in otrok; izkazalo se je namreč, da so ženske veliko bolj izpostavljene okužbi. Do konca tega stoletja pa bo smrtni virus okužil od 15 do 20 milijonov oseb.

Podatki, ki jih je v Ženevi orisal dr. Michael Merson, so skrajno zaskrbljujoči, saj se aids širi tudi ma področjih, kjer ga do pred dvema letoma sploh niso poznali. Gre predvsem za nekatere azijske države, kjer so tudi življenjske razmere manj »naklonjene« zloglasnemu virusu. Hudo zaskrbljujoče pa je stanje v Afriki, predvsem na saharskem območju, kjer se je število obolelih za aidsom v dveh letih kar podvojilo in doseglo nekaj več kot pet milijonov primerov.

Manj razprav, več gostov na prazniku glasila KPI

RIM — Duh prenove je zajel tudi organizatorje osrednjega praznika L'Unità, ki bo od 1. do 23. septembra v Modeni. Organizatorji, ki so včeraj predstavili spored, so predvsem drastično skrčili število političnih predavanj, okroglih miz in kilometrskih razprav, saj menijo, da ta vrsta propagande ni ravno najbolj priljubljena. Kljub temu pa bodo v Modeni poskrbeli za 44 srečanj. Precej bolj pester pa bo manj resen del sporeda. Organizatorji so na praznik letos povabili popevkarja Davida Bowieja, da bi bili čim bolj v koraku s časom pa so poskrbeli tudi za izreden glasbeni »show«, ki bo po krstnem nastopu v Modeni odpotoval na turnejo po Italiji. Ni znano, kateri glasbeniki se ga bodo udeležili, organizatorji so povedali le to, da bo njegova vsebina nekakšna parodija razvpitega zvezdniškega sveta. Kulturni del praznika bo vseboval predstavitve najnovejše domače in tuje literature ter esejistike, na katerih bodo prisotni tudi avtorji.

Na praznik, ki bo skoraj gotovo zadnji tovrstni v zgodovini KPI, so organizatorji povabili kar zajetno skupino tujih gostov, v glavnem francoskih socialistov. Dejstvo je že sprožilo precejšnje nezadovoljstvo v PSI, ki meni, da se Occhetto nasmehuje polbratom z onstran Alp vsakič, ko se skrega z italijanskimi brati. V Modeno so tako povabili vidne francoske politične predstavnike, kot so Laurent Fabius, Jean Pierre Cot, Pierre Guidoni, Gilles Martinet, Pierre Mauroy, obisk pa sta doslej potrdila tudi Aleksander Dubček in Raoul Alfonsin.

Res nevarni ventilatorji

RIM — Z objavo v Uradnem listu so včeraj stopili v veljavo odloki, ki prepovedujejo prodajo enaindvajsetih namiznih ventilatorjev. Minister za industrijo je namreč pred časom vzel na znanje rezultate preizkušenj za katere je poskrbel inštitut za kvaliteto IMQ in primerno ukrepal.

Na podlagi temeljitih pregledov v trinajstih italijanskih mestih so ugotovili, da je nič koliko namiznih ventilatorjev, ki jih uvažajo predvsem iz Tajvana, Kitajske in Turčije, »zelo nevarnih za ljudi«. Med prepovedanimi ventilatorji so tudi modeli DF 65 KY Hitachi, HR 3200 E Philiphs in Super De Lux znamke Philco. Trgovine, ki bodo kljub prepovedi prodajale »nevarne« ventilatorje, bodo kaznive z globo.

Nikar za volan! Preveč ste popili

MILAN — V prihodnjih dneh bodo v številnih nočnih zabaviščih in disko klubih namestili naprave za merjenje količine zaužitega alkohola. Naprava, ki je na las podobna hrupnim »video gamom«, v tem primeru pa bo kar se da diskretna, se imenuje etilotest, in so jo včeraj prvič predstavili zastopniki združenja nočnih lokalov.

Kdor bo želel ugotoviti, ali je nemara zvrnil kozarček preveč, bo v etilotest vtaknil petstotak in pihnil v plastično cevko (to bo po uporabi odvrgel): če se bo na ekranu pokazala rdeča luč, bo pomenilo, da bo bolje, če ne sede za volan. Rumena luč bo opozorila, da je skrajni čas, če se »žrtev« odloči za močno kavo, zelena luč pa bo pomenila, da je vse v redu. Lastniki nočnih lokalov so pobudo navdušeno sprejeli. Nemara pa bodo nasveti elektronske naprave res učinkovitejši od človekovih.

Končala se je zaporniška farsa

Zsa Zsa Gabor ponovno na svobodi (Telefoto AP)

EL SEGUNDO — Končno je Zsa Zsa Gabor zapustila zapor in končno bomo lahko spet pozabili nanjo, na 72-letno damo, ki ne pozna omike in se obaša kot razvajena deklica, pa čeprav je to gospa, ki je oklofutala policista, ker ji je primazal upravičeno globo, igralka, ki je plačala 85 dolarjev na noč, da bi lahko v zaporu spala sama, ker jo je strah lezbijk!

Ko je zapustila kaznilnico je namenoma zamudila četrt ure v veži, ker se je morala naličiti (v zaporu je to prepovedano), nato pa je stopila pred televizijske kamere s šopom vrtnic, ki jih je podarila novinarjem. Na vprašanje, kako se ji je godilo, je priletna dama odgovorila, da so pazniki prav brhki fantje. »Pravi moški« je dejala Zsa Zsa, ki trdi, da je morala v zapor zaradi homoseksualnega agenta. Bogve če se dama zaveda, kako žalostno učinkuje, da si mora na tak način nabrati nekaj reklame in pritegniti pozornost medijev? Najbrž ne.